

ŽELEZAR

TEDNIK — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZPSŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 7. JUNIJA 1974

ŠTEVILKA: 22. LETO: XVI

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarja, ZPSŽ Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: CP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

Razgovor z delegatom X. kongresa ZKJ

Obveze jugoslovanskih komunistov do delovnih ljudi Jugoslavije in celotnega svetovnega naprednega gibanja

Tomaž Ertl, direktor kadrovskega sektorja Železarne je bil delegat X. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije, ki je bil od 27. do 31. maja v Beogradu. Prosili smo ga, da za naše bralce pove nekaj o vtisih, predvsem pa o temeljnih postavkah nadaljnjega razvoja samoupravnega socializma pri nas, ki so bile izoblikovane na kongresu.

Najgloblji vtis je napravilo spoznanje, da X. kongres ZKJ ni samo kongres jugoslovanskih komunistov in neposredno mislečih ljudi Jugoslavije. Na kongresu so se zbrali predstavniki naprednih sil iz vsega sveta. Nehote se vsiljuje primerjava z najusodnejšimi dnevi naše zgodovine, ko je KPJ združevala vse napredno misleče ljudi ne glede na nacionalnost, vero in strankarsko pripadnost in jih mobilizirala za nacionalno in socialno osvoboditev Jugoslavije in današnjem zbiranju ob ZKJ vseh najbolj naprednih sil

sveta. Dve, tri in več različnih partij ene dežele je sedelo na kongresu in enko pozorno kot delegati spremljalo delo kongresa. Težko je v tem trenutku oceniti pomen tega, ugotovimo lahko le to, da ZKJ na X. kongresu ni sprejela velike obveze samo do delovnih ljudi Jugoslavije, ampak celotnega svetovnega naprednega gibanja.

Nihče ni dvomil, da bo na kongresu izpričana popolna enotnost in bratstvo jugoslovanskih narodov. Toda občutiti to enotnost in bratstvo tako kot smo jo občutili delega-

ti na kongresu, pomeni nekaj nepozabnega, nekaj kar razbline zadnji (Nadaljevanje na 2. strani)

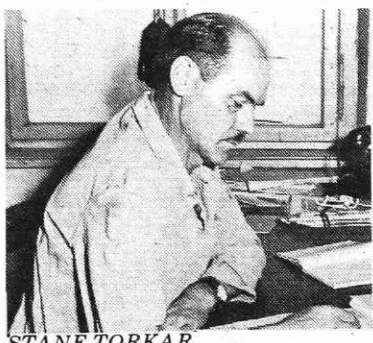
Gradnja nove hladne valjarne je zajela izredno obsežen kompleks del

Sindikalna organizacija Železarne in Stane Torkar prejela zlati znak sindikatov

V ponedeljek, 3. junija, je bila v Ljubljani slovesnost, na kateri so podelili prvič zlati znak sindikatov Slovenije za leto 1974. V obrazložitvi je bilo poudarjeno, da zlati znak, ki ga podeljuje Zveza sindikatov Slovenije sindikalnim organizacijam in posameznikom pomeni družbeno priznanje za dosežene uspehe na področju samoupravljanja in organiziranosti sindikalne organizacije. Letos so podelili zlate znake sindikatov Slovenije petim sindikalnim organizacijam v Sloveniji in štiridesetim sindikalnim delavcem.

To družbeno priznanje — zlati znak sindikatov — je prejela tudi sindikalna organizacija naše železarne, ki je po osvoboditvi, kakor je rečeno v utemeljitvi, izražala in vselej ureničevala interese delavcev. Sodi med največje sindikalne organizacije v Sloveniji, v kateri je v članjenih 6200 železarjev, ki delujejo v 37 osnovnih organizacijah sindikata in 30 aktivih mladih delavcev. Osnovne organizacije sindikata v obratih Železarne so istočasno povezane v pet konferenc na ravni temeljnih organizacij združenega dela in skupnih služb ter konferenco osnovnih organizacij sindikata v Železarni. Poleg tega je v Železarni 250 samoupravnih delovnih skupin, prek katerih lahko člani izražajo svoja mnenja in oblikujejo odločitve ter sklepe. Sindikalna organizacija je bila in je v Železarni poleg Zveze komunistov oblikovalka samoupravnih odnosov. Odlikuje se tudi zaradi stalne skrbi pri urejanju medsebojnih razmerij delavcev in prizadevanjih za izboljšanje njihovih delovnih in življenjskih pogojev, za izobraževanje, kulturno dejavnost, oddih in rekreacijo. Z izredno tenkočutnostjo in pozornostjo tudi razvija in uveljavlja delavsko solidarnost ter pomoč.

Zlati znak sindikatov pomeni veliko priznanje vsem, ki so po osvoboditvi delovali v sindikatu Železarne in s svojim zavzetim in požrtvovalnim delom prispevali, da se je razvil do take stopnje in da je prejel tako pomembno družbeno priznanje. STANE TORKAR je že dolgo vrsto let med najbolj prizadevnimi sindikalnimi delavci v Železarni. Sedaj je zaposlen v TOZD VET kot referent za remonte in je predsednik

STANE TORKAR

Poleg tega je bil tudi član občinskega sindikalnega sveta, republiškega odbora sindikata delavcev industrije in rudarstva ter član republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije.

Po osvoboditvi skoraj ni bilo večje akcije, ki jo je organizirala sindikalna organizacija, da Stane Torkar ne bi z nasveti, predlogi ali kako drugače sodeloval. K visokemu družbenemu priznanju Stanetu Torkarju iskreno čestitamo in želimo, da bi tudi v prihodnje tako uspešno deloval v prid sindikalni organizaciji in delavcem v Železarni.

Z gradbišča nove hladne valjarne

Do četrтка, 6. junija, je bilo vseh skupaj zabetoniranih 21 temeljev za stebre hale hladne valjarne. V obratih mariborske Metalne v Krmelju pa so izdelali prvi stebel, v končni montaži pa so še štirje stebri.

Vhod v valjarno Bela je že speljan po novi uvozni cesti, ki je v povezavi z glavno cesto. Nova cesta Jesenice — Ljubljana bo predvidoma usposobljena do konca tega meseca.

Izkop za energetski kanal bo predvidoma končan do sredine naslednjega tedna.

V tem tednu se je sestala njene pogodbe z ljubljanskim podjetjem IMP za izdelavo električne inštalacije v halah, za dobavo in montažo transformatorskih postaj in sicer za razširitev RTP Bela, RTP HV in za transformatorske postaje 1.000 KVA za moč in 400 KVA za luč, ter pogodba za dobavo in montažo toplotnega ogrevanja in zračnega upravnega zgradbe in garderob.

V sredo, 5. 6., je bila podpisana pogodba s tovarno Rade Končar iz Zagreba za projektiranje elektroinstalacij proizvodnih naprav hladne valjarne.

V sredo je v Ljubljani revizijska komisija ZTP Ljubljana obravnavala vprašanje križanja kablovoda 35 KV in vodovoda 150 mm z železniško progo Ljubljana — Jesenice pri podvozu za Koroško Belo.

V tem tednu se je sestala tudi komisija za izbiro najugodnejših ponudnikov, ki je pregledala ponudbe za dobavo in montažo domače opreme in pa za montažo uvozne opreme. Rezultati analiz bodo znani v prihodnjem tednu, po tem pa bo nabavni oddelek Železarne sklenil pogodbe.

Skupna proizvodnja v maju pod, blagovna nad planom

Železarna kot celota je v mesecu maju dosegla 97,6 odstotka plana skupne proizvodnje in 105 odstotkov plana gotove proizvodnje pri skupni odpravi 30.068 ton gotove proizvodnje. Osnovni vzroki, da nismo dosegli mesečnih planskih obveznosti, so nedvomno v remontih kisikarne, aglomeracije in valjarne žice, kakor tudi v redukcijah električne energije zaradi česar so v elektrojeklarni peči mirovale kar 117 ur.

V temeljni organizaciji združenega dela TALILNICE, so sodelavci dosegli kljub navedenim remontom in redukcijam 99 odstotkov mesečnih planskih obvez. SM jeklarna, livarna in šamotarna so presegle svoje plane, obrat plavž in elektro jeklarna pa sta zaostala za planom za 7,7 oziroma za 5,8 odstotka. Na plavžih so zaostali predvsem zaradi remonta kisikarne in aglomeracije, pomanjkanja ostružkov in mrzlega hoda, enega od obeh plavžev. V elektro jeklarni pa so zaostali zaradi redukcij električne energije in pregretja transformatorja.

TOZD VALJARNA je za svojimi planskimi obveznostmi v maju zaostala za 5,4 odstotka, pri čemer je najbolj zaostala valjarna žice zaradi remonta, medtem ko so plan gotove proizvodnje presegle za 2,6 odstotka. Sodelavci v nekaterih obratih so imeli težave zaradi visokih skupnih zastojev pa seveda tudi težave zaradi manjše proizvodnje elektro jeklarni.

V TOZD HLADNA PREDELAVA so sodelavci presegle mesečne obveznosti tako pri skupni proizvodnji za 5,7 odstotka, kakor tudi pri blagovni proizvodnji za 8,8 odstotka. Za mesečnimi planskimi obveznostmi sta zaostala le elektrojni obrat in žebljarna za 3 oziroma za 10,3 odstotka, pri čemer je žebljarna imela težave s pomanjkanjem vložne žice, spremembo asortimenta in pomanjkanjem delavcev.

Bralci si lahko podrobne rezultate dosežene v posameznih obratih oziroma TOZD s komentarji direktorjev TOZD ogledajo na 3. strani Železarja.

Sporazum o delitvi osebnih dohodkov v Slovenskih železarnah podpisan

V ponedeljek, 3. junija, so zastopniki delovnih organizacij, združeni v Slovenskih železarnah, podpisali samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v Slovenskih železarnah. Podpisovanje sporazuma se je izvršilo na sedežu SZ v Ljubljani, po skoraj štiri ure trajajoči usklajevalni razpravi. Značilnost takšnega sporazumevanja je v tem, da se po končanih razpravah v posamezni delovni organizaciji, srečajo ponovno različni interesi in različne rešitve, sicer enakih problemov, ki pa jih je v smislu sporazuma treba vsaj postopoma uskladiti.

Zanima nas seveda kaj pravzaprav sporazum pomeni in mnogi ob takih prilikah radi vprašajo, kaj smo s tem pridobili ali celo izgubili. Če gremo nekoliko nazaj lahko ugotovimo, da se je sporazumevanje na področju delitve dohodka in osebnih dohodkov pričelo v SR Sloveniji v drugi polovici leta 1971. Takrat smo se s štirinajstimi delovnimi organizacijami, ki predstavljajo črno in barvasto metalurgijo Slovenije sporazumeli o nekaterih enotnih oblikah delitve, predvsem osebnih dohodkov. V ta sporazum so prišla tudi določila o koriščenju tistega dela

sklada skupne porabe, ki predstavlja za posameznika tudi neke vrste dohodek, saj ga lahko po prosti volji potroši. Tu imam v mislih predvsem regres za prehrano med delom, regres za letni dopust in razne vrste socialnih pomoči.

V začetku letošnjega leta je Zveza sindikatov Slovenije z namenom še boljše usklajevanja na področju delitve dohodka in osebnih dohodkov izdala tako imenovano sindikalno listo, ki vsebuje priporočila, kako naj delovne organizacije urejajo tista izplačila, ki so več ali manj

(Nadaljevanje na 2. strani)

Štiri leta naprej

Delavski svet SZ je na svoji tretji seji, dne 26. aprila 1974, Gregorja Klančnika ponovno imenoval za generalnega direktorja naše sestavljene organizacije Slovenske železarne. Ob tem dogodku je podal program štiriletnega dela v naslednjem mandatsnem obdobju, ki ga v celoti posredujemo zaradi aktualnosti in obveščenosti kolektiva.

Počaščen in zadovoljen sem, ko ste me ponovno imenovali za generalnega direktorja naše sestavljene organizacije združenega dela. Iskreno se zahvaljujem političnemu aktivu, zlasti Zvezi komunistov za pobudo in podporo kandidature, razpisni komisiji za predlog, delavskega sveta za imenovanje in vsem delavcem združenih delovnih organizacij za izraženo zaupanje.

Posebno sem vesel, ker sem na mesto generalnega direktorja Slovenskih železnar že drugič bil imenovan

na Jesenicah, v naši največji delovni organizaciji, kjer sem pred 42 leti prvič prestopil prag železarstva, ki ga nisem več zapustil.

V minulih štirih letih smo združeni slovenskemu železarstvu ponovno vrnilo ugled, ki mu zaradi temeljne gospodarske ustvarjalnosti pripada. V naslednjih štirih letih, ko bosta integracija in povezava v večje sestavljene organizacije pogoj obstanka, moramo na podlagi izkušenj

(Nadaljevanje na 6. strani)

Obveze jugoslovanskih komunistov...

(Nadaljevanje s 1. strani)
lvom, da bi kdorkoli lahko uspel
rušiti v krvi in trudu spleteno vezi
e enotnosti in bratstva. Dogodki
red 21. sejo predsedstva na kongre-
u niso bili samo obsojeni, ampak so
redvem izvenli kot opomin vsem,
i bi želeli na kakršen koli način po-
zkušati rušiti doseženo enotnost
tot temelj bodočega razvoja in
napredka pri nas. Ta opomin ni zve-
el kot politična parola, ampak je
il povezan z doseženimi rezultati in
rdno odločnostjo, da pospešeno na-
lalujemo v dogovorjeni smeri.

V celotnem povojnem času smo
riča nenehnega materialnega in
ružbenega napredka. Veselimo se
osameznih uspehov, pri tem pa niti
e opažamo, kako se spreminjamo
udi sami. To spremembo lahko
lovek spozna na taki manifestaciji
ot je bil X. kongres, ko se na govori-
škem odru pojavljajo štiri dni drug
a drugim delavec in politik, izkušen
evolucionar in mladinec, kmetica in
umetnik in z bolj ali manj izbra-
nimi besedami razlagajo ne svoje,
ampak probleme celotne družbe,
poznaj rezultate dolgoletne samo-
upravne šole. To resnično niso več
nezdni delavci. Cili nove ustave
iso želje, ampak nuja, ki prav na
odročju preobrazbe človeka pomeni
ove možnosti, zaradi katerih ni
oben trud prevelik.

Kongres je zelo kritično ocenil do-
edanje razvoj. Obdobje med IX. in
X. kongresom je bilo za ZK obdobje
eliki preizkušnji. Pojavi separa-
izma, da bi samostojnost republik
ostavili nasproti njihovi skupni od-
govornosti za razvoj vse socialistič-
ne skupnosti, da bi samostojnost
republiških ZK postavili nasproti
notnosti ZKJ, so doživeli hud
poraz. Taki nacionalistični in libe-
ralistični pojavi so ustvarjali pogoje
a to, da se ZK odrine od njene
odilne vloge. Po pismu so bile od-
dranjene številne slabosti v ZK.
otrebno je bilo utreti pot novim
roizvodnim in političnim odnosom.
eloten nadaljnji razvoj je bilo
otrebno postaviti na trdne raz-
adne osnove. Za vse to je bilo
otrebno obsežno politično delo, ki
e postavilo trdne temelje nadalj-
njemu razvoju.

Osnove bodočega razvoja so poda-
e v naši novi ustavi. Osemnajst
esolucij, ki jih je sprejel X. kongres
o zelo podroben in konkreten pro-
gram ZKJ za družbeno politično
lelovanje na uveljavljanju ciljev
nove ustave. Boj za nadaljnjo gra-
litev samoupravljanja je poglavna
n zelo obsežna naloga, ki nedvomno
ahteva posebno obdelavo s stališča
konkretnih nalog v Železarni. Raz-

vijanje temeljnih organizacij, njiho-
vo samoupravno povezovanje in
sestavljene organizacije združenega
dela in neposredna vloga delavcev
pri obvladovanju pogojev in rezul-
tatov materialne proizvodnje, so po-
glavne naloge na tem področju.
Samoupravno sporazumevanje, kre-
pitev položaja združenega dela in
njegovega vpliva na družbene tokove
je neločljivo povezano z bojem za
resnične samoupravne odnose. Utr-
jevanje družbenega bistva funkcije
delegatskega sistema in s tem nepo-
srednega vpliva delavskega razreda
pri usklajevanju splošnih interesov
v okviru širših družbenopolitičnih
skupnosti se mora v celoti šele raz-
viti.

Področja, ki smo jih v preteklosti
posebno zanemarjali, so obravnav-
ana v posebnih resolucijah. To so:
socialna politika, zaposlovanje, sta-
novanja politika, vzgoja in izobra-
ževanje. Posebna resolucija je bila
sprejeta o ljudski obrambi, varnosti
in samozaščiti, ker se je v zadnjih
letih začel intenziven proces po-
družbljanja obrambe neodvisnosti
naše domovine. Splošni ljudski
odpor moramo razviti v vseh oblikah
njegovega delovanja in potreb. Po-
sebni resoluciji sta bili sprejeti o
kulturi in znanosti. Na gospodar-

skem področju so bile posebno
sprejete naloge pri uresničevanju
politične stabilizacije. Šest resolucij
je bilo sprejetih s področja zunanje
politike, v katerih je posebno po-
udarjena naša neuvrščena zunanja
politika, boj za mir in enakopravne
mednarodne odnose.

To so nekateri naslovi področij,
na katerih se bo morala ZK posebno
prizadevati v bodoče. Vsako od teh
področij bo zahtevalo od slehernega
komuniste in vseh ljudi, ki se želijo
ustvarjalno vključiti v nadaljnjo
graditev bogatejšega in boljšega
življenja, zelo skrbno proučevanje.
Dosežena stopnja materialnega in
družbenega razvoja je dovolj trdna
osnova, da željene cilje dosežemo.

Komunisti ne smemo dopustiti, da
bi se ponovile napake preteklega
obdobja, da bi pasivno spremljali
kako sprejeta stališča posamezniki
tolmačijo po svoje in usmerjajo
družbene procese proti interesom
delavskega razreda. To bomo lahko
preprečili le, če bomo sprejete cilje
razumeli in se tudi ustvarjalno borili
za njihovo uresničitev. ZK se mora
povezati z vsemi delovnimi ljudmi,
ki resnično želijo napredek, bolj
bogato in bolj svobodno življenje ne
samo zase, ampak za vse in s tem
tudi zase.

Ob tragediji v LTH sočustvujemo in razmišljamo

Ena najhujših delovnih nezdov v Sloveniji, ki se je pripetila
24. maja v LTH Škofja Loka in je terjala pet človeških življenj, štiri
hujše in 14 lažje poškodovanih delavcev, nas je vse hudo prizadela. Iz te
normalne človeške prizadetosti pa bi moral slediti tudi poduk tako za
naš delovni kolektiv kot za druge. Ta tragedija mora pomeniti tudi
opozorilo in napotilo, da se soočimo s podobnimi možnostmi v Žele-
zarni in preventivno ukrepamo, da do takih in podobnih katastrof
nikdar več ne pride.

Do eksplozije je prišlo v napravah
za odsesavanje prahu v livarni oziro-
ma v oddelku polirnice in brusilnice,
kjer brusijo in polirajo polizdelke iz
litine aluminija. Eksplozijo je po-
vzročil nenaden vžig mešanice zra-
ka, aluminija in magnezija v prahu
(magnezija 8 %) ter drobcev filca in
rje.

Ne bom navajal vzrokov, ki so pri-
peljali do te katastrofe, ker so nam
le-ti iz novinarskih virov oziroma iz
časopisov več ali manj poznani, z
uradnimi vzroki pa ne razpolagamo.
Kljub temu pa vzroki, ki se navajajo
kot usodni, nam v Železarni niso niti

tuji niti novi. »Pomanjkljivo čišče-
nje naprav in delovnih prostorov,
neupoštevanje navodil proizvajalca
naprave za varno delo, slaba pouče-
nost delavcev o nevarnostih, ki se
v delovnem procesu pojavljajo in
varovanju pred temi nevarnostmi;«
lahko bi še naštevali, vendar se te
pomanjkljivosti navajajo kot vzrok
eksplozije v Škofji Loki.

V Železarni v tej smeri delamo in
se trudimo, da bi teh pomanjkljivo-
sti bilo čim manj, vendar ne moremo
trditi, da v celoti uspevamo. Neka-
terim odgovornim delavcem v obra-
tih se zdi smešno, če delavci SVD
opozarjajo in zahtevajo red in čisto-
čo. Če zahtevamo, da se dela v
skladu z varnostnimi predpisi, veli-
kokrat naletimo na odgovor: »koliko
bo potem narejeno, to norma od nas
zahteva, ipd!« Nekateri včasih reče-
jo, naša skrb je proizvodnja, vaša pa
varnost itd.

Primer v Škofji Loki nam nazorno
potrjuje, da so določila, ki smo jih
sprejeli v našem pravilniku o var-
stvu pri delu, kakor tudi v predlogu
samoupravnega sporazuma o var-
stvu pri delu pravilna in da so za
varstvo delavcev pri delu odgovorni
vsi tisti, ki delovne priprave in
naprave nabavljajo, postavljajo ter
vzdržujejo, tisti, ki delovni proces
organizirajo, vodijo in nadzirajo,
kakor tisti, ki opravljajo kontrolo,
kako se varnostni predpisi spoštuje-
jo in izvajajo.

Priznati moramo, da imamo v že-
lezarni dosti legal za možnost takih
in podobnih nezdov. Naštetimo jih le
nekaj: plini in plinske naprave (pli-
novodi, cevovodi), posode pod prit-
skom, lakirnica na Javorniku, peči,
ki so kurjene z butan-propanom,
koksov prah, skladišča (goriv, maziv,
čistilnih sredstev) in drugo.

Za vse navedeno obstajajo različni
tehnični in varnostni predpisi, ki do-
ločajo, kako se mora ravnati, da do
nezdov ne pride. SVD poziva vse
odgovorne v TOZD in v obratih, da
preverijo, če so v tem pogledu storili
vse oziroma kaj se še da storiti, da
zagotovimo varne in zdrave delovne
pogoje delavcem v delovnih prostori-
h oziroma pri delovnih napravah.

Z. K.

Prvi temelji za novo hladno vodo

Gregor Klančnik predsednik UO ZJŽ

Na seji upravnega odbora ZJŽ dne 16. maja v Lukavcu, je bil Gre-
gor Klančnik, generalni direktor Slovenskih železarn, izvoljen za
novega predsednika upravnega odbora poslovnega Zdrženja jugo-
slovanskih železarn. Po tem, ko se je zahvalil za to častno funkcijo, ki
so mu jo zaupali po zakonu rotacije, je spregovoril o doseženih rezul-
tatih jugoslovanskih železarn v zadnjih petih letih in o temeljnih
nalogah upravnega odbora ZJŽ v naslednjem obdobju.

V razpravi je bilo precej govora o
naših rezultatih poslovanja v letu
1973 v primerjavi z letom nazaj.
Prav pa bi bilo, da pogledamo še
nekoliko nazaj, da bi lažje ocenili
uspehe skupnega dela.

Preteklo petletno obdobje je bilo
obdobje, ko smo delovali v neugodni
klimi, pa vendar smo dosegli velik
preobrat. Največji uspeh je bil
dosežen leta 1970, s sprejemom
mehanizma o regulaciji cen jekla.
Le-ta je bistveno vplival na spre-
membo v primarni delitvi dohodka.
K temu je treba dodati tudi druge,
skupaj izbojane in pridobljene
olajšave, ki so naš ekonomski
položaj izboljšale in nas iz poslovnih
izgub pripeljale v akumulativno
dejavnost.

V primerjavi z letom 1969 smo
leta 1973 v SFRJ napredovali v:
— surovem jeklu na 2,62 milij.
ton ali za 30 %,

— blagovni proizvodnji na 2,11
milij. ton ali za 34 %,

— osebnih dohodkih na 2,23 mili-
jarde din ali za 3-krat,

— celotnem dohodku na 14,7 mi-
lijarde din ali za 3,3-krat

— ekonomski moči na 1,4 mili-
jarde din ali za 8-krat.

Uspehi so očitni, največji pa v
ekonomski moči. Ob tem nas upravi-
čeno skrbi tendenca ponovnega pa-
danja reproduktivne sposobnosti v
lanskem in letošnjem letu. Nomi-
nalno se ekonomska moč leta 1973 ni
množila, realno pa se je
znižala od 25 do 30 %. Jugoslovanska
stvarnost visoke inflacije je prisot-
na tudi v drugih dosežkih, zato ni
naključje mnogo večjega povečeva-
nja vrednostnih od fizičnih kazalcev.
Visoka rast celotnega dohodka je
odraz večje proizvodnje, spremenje-
ne strukture izdelkov, višje splošne
ravnani cen pa tudi poboljšanih odno-
sov v cenah.

V preteklem petletnem obdobju
moramo na žalost ugotoviti sta-
gnacijo rasti proizvodnje surovega
jekla kot osnove naše poslovnosti.
Poseben problem pa je produktiv-
nost. Ob tem, da so osebni dohodki
na zaposlenega leta 1973 znašali
2.117,00 din, kar je 2,3-krat več kot
leta 1969, je v istem času produk-
tivnost, računana po surovem jeklu,
zrastla le za 4 %. Tudi izračun na
gotovo blago ni mnogo boljši. To je
opozorilo, da to ni le odraz nepravil-
nega odnosa družbe do bazične
industrije, temveč tudi slabosti zno-
traj naših delovnih organizacij.

Jugoslavija v proizvodnji jekla
spada med nerazvite države. Lani je
k skoraj 700 milijonov ton doseženi
svetovni proizvodnji jekla, prispe-
vala le 0,37 %, na prebivalca pa ga
izdelala le 132 kg, medtem ko je
evropski povprečje 444 kg. Tudi po
porabi zaostaja, saj je ta lani
znašala le 170 kg na prebivalca.

Poleg obsega, Jugoslavija zaostaja
tudi v strukturi proizvodnje suro-
vega jekla. Medtem ko se v svetu že
približuje delež konvertorskega jekla
60 %, proizvodnja SM jekla pa se
postopoma ukinja, je leta 1973 pri
nas proizvodnja SM jekla znašala
66 %, elektro jekla 23 % in LD 11 %.
To pomeni, da tudi tehnološko
zaostajamo. V svetu se uspešno uve-
lavlja tudi najnovejši postopek di-
rektne redukcije. To pomeni, da nas
v prihodnosti čakajo zahtevne na-
loge na področju proizvodnje in po-
rabe jekla.

Potem, ko smo spoznali našo
slabost prvega obdobja izgradnje sa-
moupravnega socializma, ko smo za-
nemarili komponento načrtovanja,
preveč sprostiti stihijo tržišča, kar
nas je privedlo do velikih struktu-
ralnih neskladij in zlasti zaostajanja
proizvodnje bazičnih dejavnosti,
energije, surovin in reprodukcij-
skega materiala, nova ustava pred-
pisuje družbeno načrtovanje kot ob-
vezno in važno sestavino naše samo-
upravne ureditve. Že se izdeluje me-
todologija družbenega načrtovanja,
v kateri bosta tudi poslovno zdru-
ženje ZJŽ in svet zvezne gospodar-
ske zbornice za črno metalurgijo
dobila svoje mesto. To pomeni, da v
prihodnosti lahko pričakujemo na-
črtno izboljševanje strukture naše-
ga gospodarstva in pospešeno iz-
gradnjo proizvodnih zmogljivosti
jekla.

Svetovni proces, ki bo spremenil
dosedanje odnose v cenah med suro-
vinami, energijo in končnimi izdelki
ter povzročil usmerjanje kapitala na
bazična področja in dežele v raz-
voju, bo imel svoj vpliv tudi na
Jugoslavijo in naše odnose do pro-
izvodnje jekla. To je drugi objektiv-
ni pogoj, ki bo izboljšal razmerja
v našem gospodarstvu. Od nas bo pred-
vsem odvisno, kako bomo te obje-

tivne pogoje izkoristili. Predvsem je
važno to, kar je rekel dr. Čepkovič,
»svi tovariši v kolo«, kar pomeni
vzajemnost v delu.

Po moji oceni bodo za izvršni in
upravni odbor v prihodnosti pose-
bno pomembne naslednje naloge:

Načrtovanje — Sodelovati bomo
morali pri načrtovanju enostavne in
razširjene reprodukcije predvsem na
področju proizvodnje jekla in delno
tudi na predvideni porabi. Načrte
TOZD, delovnih in sestavljenih
organizacij za proizvodnjo bazične
dejavnosti, bo treba usklajevati na
jugoslovanski ravni. Že se priprav-
ljajo predlogi družbenih dogovorov,
v katerih bo tudi družbeni dogovor
razvoja jugoslovanske črne meta-
lurgije.

Optimalen razvoj jugoslovanske
proizvodnje jekla je naša važna in
odgovorna naloga. Iskreni moramo
biti in priznati, da sedaj ne razpo-
lagamo s konceptom optimalnega
razvoja do leta 1980 in 1985. Za
izdelavo tega smo odgovorni pred
družbo, saj v prihodnosti ne bomo
smeli več tako drago in neusklajeno
investirati, kot smo to delali v pre-
teklosti. Usklajeno s porabo bomo
morali načrtovati take optimalne
zmogljivosti, da se bo pokrivanje
potreb z jeklom iz uvoza od seda-
njih 37 % znižalo na 20 %, ob 10 %
izvozu naših izdelkov.

Skrb za neprestano izboljševanje
ekonomske moči bo naša nasled-
nja naloga. Kljub izboljšanju stanja,
akumulativnost še ni taka, da bi
lahko oblikovali zadostno lastno
udeležbo, potrebno za realizacijo
razvojnih načrtov. Odbor za ekono-
miko bo moral zato najprej
spremljati odnose v cenah in primar-
ni delitvi ter sodelovati pri izdelavi
globalnih finančnih konstrukcij za
izpeljavo razširjene reprodukcije.

**Povečanje sodelovanja z drža-
vami SEV in deželami v razvoju**
bo naslednja važna zadeva, ki jo
bomo morali razreševati na ravni
ZJŽ in sveta za črno metalurgijo
zvezne gospodarske zbornice. Z dol-
goročnimi pogodbami bi morali
doseči trajnejše povezovanje, ki bo
pomenilo multinacionalno delitev
dela.

**Nove odnose na področju bla-
govnega prometa** bo tudi treba v
načelu urediti na ravni ZJŽ ter po-
večati neposredno udeležbo njenih
članov pri prometu z inozemstvom in
zmanjševanju trgovinskega deficita
na področju proizvodnje in porabe
jekla.

Zasledovanje proizvodnega pro-
grama in skrb za optimalno
delitev dela s tendenco, da se bodo
izdelki železarn med seboj dopol-
njevali, bo tudi v prihodnosti naše
važno opravilo.

Raziskovalna dejavnost mora
tudi v prihodnosti biti prisotna in
usklajevana na ravni ZJŽ. Okrog 8
milijonov din zbranih sredstev za so-
financiranje raziskovalnih dejavno-
sti je še skromen solidarnostni pri-
spevek, katerega bo v prihodnosti
treba povečati. Pri tem pa bo poleg
članov ZJŽ potrebno pritegniti tudi
druge proizvajalce železa in jekla ter
porabnike.

Poleg povečevanja obsega pa bo
potrebno spremeniti tudi strukturo.
Sedaj vlagamo v geološke in rudar-
ske raziskave okrog 75 %, v tehnolo-
ške pa le okrog 25 % skupaj
zbranih sredstev. Potem ko smo na
področju geologije že dosegli dobre
rezultate, ki dokazujejo obseg raz-
položljivih rezerv in dolgoročno
omogočajo proizvodnjo jekla, je v
prihodnosti večjo pažnjo treba
polagati uvajanju novih tehnologij
in izboljšanju metod proizvodnje in
predelave jekla.

Ob sklepu svojih na hitro pri-
pravljenih uvodnih misli, moram
ugotoviti, da smo že na dobri poti za
skokovite spremembe na področju
jugoslovanske proizvodnje jekla. V
izgradnji je železarna Zenica, ki bo v
bližnji prihodnosti sama proizvajala
toliko jekla kot sedaj vse jugoslov-
anske železarne skupaj, v Smederevu
nastaja nov velik črni metalur-
gijski zavod bomo v relativno kratkem
času kvantitetno povečali in struk-
turno izboljšali proizvodnjo suro-
vega jekla, kar pa bo občutno vpli-
valo tudi na povečanje produktiv-
nosti dela.

Klima, ki se je za razvoj bazičnih
dejavnosti v Jugoslaviji spremenila
in izboljšala, pa je le eden od pogo-
jev za dobro letino. Potrebno je tudi
kopati, sejati in gnojiti, to pa eno-
stavno pomeni delati. Učinek našega
dela pa bo odvisen predvsem od
medsebojnega zaupanja in resnične
solidarnosti in vzajemnosti. Gradnja
teh komponent je naša prva naloga.

Lzvršitev programa skupne in gotove proizvodnje ter odprave v maju

Del. enota	Skupna proizvodnja			Gotova proizv.			Odprava
	program	izvršitev	%	program	izvršitev	%	
Plavž	13.400	12.362,2	92,3				
SM jeklarne	24.000	25.260,0	105,3				
EL jeklarne	14.200	13.376,8	94,2				
Livarne	140	143,5	102,5	50	53,4	106,8	53,4
Samotarne	1.350	1.422,9	105,4	250	235,5	94,2	235,5
TOZD Talilnice	53.090	52.565,4	99,0	300	288,9	96,3	288,9
Bluming +	35.200	33.299,4	94,6	1.500	1.545,8	103,1	1.545,8
Štekel +	8.500	7.760,4	91,3	4.200	3.500,0	83,3	3.790,0
Termična obdelava +	2.500	2.771,9	110,9	2.500	2.771,9	110,9	2.822,5
	46.200	43.831,7	94,9	8.200	7.817,7	95,3	8.158,3
Valjarna žice +	6.100	5.237,6	85,9	1.000	2.136,4	213,6	2.136,4
Valjarna profilov	2.600	2.948,3	113,4	220	453,6	206,2	517,8
Valj. debele pločevine	7.560	7.040,0	93,1	7.500	6.948,1	92,6	6.622,3
TOZD Valjarne	62.460	59.057,6	94,6	16.920	17.355,8	102,6	17.434,8
Hladna valjarna	2.480	2.533,7	102,2	2.470	2.526,2	102,3	2.453,0
Žičarna	5.400	5.906,0	109,4	3.475	4.277,5	123,1	4.184,6
Profilarna +	1.540	1.793,9	116,5	1.540	1.790,9	116,3	1.671,0
Podbojarna							
Jeklovlek	1.620	1.702,4	105,1	1.620	1.686,8	104,1	1.689,0
Elektrodni obrat:	1.410	1.367,5	97,0	1.400	1.356,8	96,9	1.275,8
— elektrode	1.350	1.320,1	97,8	1.340	1.309,9	97,8	1.229,1
— prašek	60	47,4	79,0	60	46,9	78,2	46,7
Željarne:	1.100	986,3	89,7	1.092	979,6	89,7	1.004,3
— žebli	980	874,7	89,3	980	874,7	89,3	893,9
— bod. žica	105	99,9	95,1	105	99,9	95,1	98,1
— sekanci	15	11,7	78,0	7	5,0	71,4	12,3
TOZD Predelava	13.550	14.319,8	105,7	11.597	12.617,8	108,8	12.257,7
Skupaj +	129.100	125.942,8	97,6	28.817	30.262,5	105,0	29.981,4
Črna pr. prof. +	150	25,3	16,9	150	25,3	16,9	25,3
Železarna +	129.250	125.968,1	97,5	28.967	30.287,8	104,6	30.006,0

Opomba: Pri označenih obratih (+) so podane le ocene, ker pred zaključkom redakcije ni bilo mogoče dobiti dokončnih in natančnih rezultatov.

TOZD TALILNICE

V talilnicah v maju nismo dosegli vsod planiranih količin.

Plavži so v preteklem mesecu dosegli le 92,26 odstotka plana. Nekaj vzrokov je v pomanjkanju stroškov, remont kisikarne in aglomeracije, nekaj pa na mrzlem hodu peči 1. K. Na srečo smo peč uspeli dokaj hitro urediti. Poraba koksa s 715 kg t je precej nad doseženo v maju in aprilu letos.

Martinarna je presegla plan za 5,7 odstotka, kjer pa smo tudi planirali manj zaradi remonta kisikarne. Oskrba s starim železom je bila dobra, poznalo se je pa slabše delo plavžev in oviral je tudi večji odstotek žvepla v grodlju. Se vedno nismo v celoti zadovoljili naročilom valjarne.

Elektrojeklarne je dosegla plan z 91 odstotki. Peči so mirovale 117 ur zaradi redukcij električne energije in ob koncu meseca ter 1. junija skupno 38 ur zaradi pregretja transformatorja. Skupno imamo v petih mesecih proizvedenega 203.366 ton železa, kar je 10.000 ton kumulativnega manjka do naše obveze, ki je 1 milijona ton.

Livarna je nad planom za 2,44 odstotkov, zaradi posebne nujnosti smo v hitrem času izdelali model za novo turbino.

Samotarna je nad kumulativnim planom za 5,4 odstotka. Se v naprej se povečuje količina proizvedene peke v primerjavi z letom 1973, kar izboljšuje njen uspeh.

Stanko Čop

TOZD VALJARNE

Bluming valjarna v preteklem mesecu ni obratovala najbolje in planirane skupne proizvodnje ni dosegla. Vzrok za to je v zelo visokih skupnih zastojih, ki so dosegli 30,4 odstotka na obratovni čas (v aprilu 23,1 odstotek). Predvsem so se povečali zastoji zaradi čakanja na izdani vložek kot posledica manjše proizvodnje v obeh jeklarnah vsled ostrega remonta kisikarne. Zato smo imeli v tem času na razpolago manj vročih blokov, ogrevanje hladnih iz zaloge pa je zahtevalo več časa. Poleg tega je bilo v tem mesecu tudi več valjarskih in vzdrževalnih zastojev. Ti so narasli predvsem zaradi forsiranega valjanja na štekel ogrodlju. To je bilo možno, ker smo imeli kljub slabšemu delu bluming valjarne zaradi remonta valjarne žice in valjarne 2400 na razpolago več vložka za to ogrodlje. Iz istega razloga je bila v mesecu maju tudi blagovna proizvodnja bluming valjarne rekordna.

Valjarna štekel: Ker smo imeli zaradi remonta valjarne žice in valjarne 2400 na voljo več vložka, smo lahko v preteklem mesecu povečali proizvodnjo te valjarne. Zato smo dosegli v maju tako pri skupni kakor tudi blagovni proizvodnji v tem obratu doslej najvišjo številko.

Valjarna 2400 je imela v drugi polovici aprila letni remont. Ko je v začetku maja spet pričela obratovati, smo imeli prve dni nekaj težav. Zato so tudi zastoji v tem mesecu narasli na 24,3 odstotke (razpoložljivega obratovnega časa (leta 1973 22,0 odstotka) in planirane proizvodnje nismo dosegli. Razen tega smo v času remonta zelo zmanjšali medfazne zaloge in ko smo pričeli

ponovno obratovati, so bile zaloge za uspešno proizvodnjo premajhne. Ker ob koncu meseca nismo dobili zadostnega števila stiroksnih vagonov, smo tudi odposlali 300 ton manj pločevine kot bi jo sicer lahko.

V valjarni žice smo izvedli v začetku maja redni letni remont. Ob ponovnem pričetku obratovanja smo imeli deset dni velike težave zaradi mehanskih, predvsem pa elektro okvar. To je razvidno tudi iz skupnih zastojev glede na obratovni čas, ki znašajo 44,8 odstotka, kar ni bil primer že precej časa nazaj. Šele proti koncu meseca se je stanje normaliziralo. To pa je bilo prepozno, da bi lahko nadoknadili izguho skupne proizvodnje zaradi prejšnjih velikih zastojev. Planirano blagovno proizvodnjo smo močno prekoračili zaradi zaloge valjane žice, ki smo jo pripravili pred remontom.

Profilna valjarna je obratovala v mesecu maju dobro. Zato je planirano skupno in blagovno proizvodnjo prekoračila. Avgust Karba

TOZD HLADNA PREDELAVA

Hladna valjarna je v mesecu maju dosegla 2,2 odstotka večjo proizvodnjo kot je predvideval program, vendar je zaradi večjih okvar na demag valjnjem stroju manjša kot smo pričakovali.

Četrta seja upravnega sveta Slovenskih železarn

Dne 30. 5. je imel upravni svet Slovenskih železarn, na sedežu skupnih služb SZ v Ljubljani, svojo četrto redno sejo. Uvodoma je bilo ugotovljeno, da so bili vsi sklepi predhodnih sej izvedeni ali pa se izvajajo.

V nadaljevanju so bile obravnane še naslednje zadeve in sprejeti sklepi in soglasja:

— soglasje k pogodbi o vključitvi predelovalcev žice v interno banko SZ. Ker je bil predlog o priključitvi že obravnavan na prejšnjih sejah US in DS SZ, je US dal le soglasje k pogodbi o priključitvi predelovalcev žice v interno banko SZ.

— soglasje k pogodbam v skupnih naložbah interne banke SZ v:

— Verigo Lesce 4.000.000 din
— Plamen Kropa 5.000.000 din
— Žično Celje 1.800.000 din

US SZ je dal soglasje k pogodbam z naslednjimi pripombami:

a) Natančno je treba določiti, kdaj nastopi potreba po skupnem odločanju obeh pogodbenih strank o zadevah poslovalnih pogojev.

b) Za odločitev o skupnem vlaganju je osnova investicijski program, preverjen in razložen od kolegijskih poslovalnih organov organizacije skupnih služb Slovenskih železarn.

c) Pristopiti je k izdelavi plana koriščenja sredstev za skupno vlaganje v naslednjem obdobju.

— sprejem sklepa o najetju kredita SZ v znesku 25.000.000 din obratnih sredstev pri skladu skupnih rezerv SRS za Železarno Store. Kredit je dan pod ugodno obrestno mero s kratkim odplačilnim rokom. US je zato sklenil, da IB SZ najame kredit, ko bo Železarna Store izpolnila vse pogoje, navedene v kreditni pogodbi. Tako najet kredit IB SZ posreduje Železarno Store pod enakimi pogoji kot ga najame pri skladu skupnih rezerv

Proizvodnja žičarne je tako kot v aprilu na zadovoljni višini. Pomanjkanje delovne sile predstavlja največji problem v proizvodnji vlečene žice. Odsotnost zaradi bolezni je izredno velika, prav tako pa je odsotnost zaradi dopustov nad predvidevanji za mesec maj.

Proizvodnja profilarne je 16,5 odstotkov nad plansko količino zaradi ugodnega programa in redne preskrbe z vložkom. Tudi odposlana količina profilov predstavlja rekordno količino.

Proizvodnja v jeklovleku je presegla za 5,2 odstotka predvideno s planom in je kljub občasnim težavam zadovoljiva.

V elektrodnem obratu proizvodnja elektrod in ostalih dodatnih materialov v maju ni potekala po predvidevanjih. Skupna proizvodnja je tri odstotke pod planirano in je manjša kot v aprilu samo proizvodnja elektrod.

Stanje proizvodnih naprav postaja kritično in je normalna proizvodnja že ogrožena. Narediti bomo morali vse ukrepe, da uredimo proizvodne naprave.

V željarji proizvodnja in odprava ni dosegla predvidenih količin zaradi pomanjkanja vložne žice, spremembe asortimenta in pomanjkanja delavcev. Franc Vičar

SRS, Železarna Store pa mora IB zagotoviti plačilo anuitet 14 dni pred zapadlostjo, dati akceptne naloge v višini in terminu zapadlosti anuitet. V primeru, da bi Železarna Store kasnila pri odplačevanju anuitet, lahko IB zaračunava normalne zamudne obresti. Zaradi težkih pogojev odplačevanja (kratek rok), bo IB SZ napravila vlogo na sklad skupnih rezerv SRS za podaljšanje roka.

— Izgradnja počitniškega doma SZ v Baški. US je obravnaval predlog sindikalne organizacije o izgradnji počitniškega doma. Sklenil je, da da dopolnjen predlog v javno razpravo OZD v SZ. Dopolnilo naj vsebuje podatke o lokaciji, stroških gradnje, predvidenih stroških koriščenja in način zbiranja potrebnih sredstev. Razprava mora biti zaključena do 1. 8. 1974.

— Predlog za imenovanje vodilnih delavcev v skupnih službah SZ. US je obravnaval poročilo razpisne komisije SZ in predlaga DS v potrditev naslednje zasedbe vodilnih delovnih mest: 1. — za direktorja metalurške dejavnosti — Milan Marolt dipl. inž. 2. — za direktorja finalizacije — Ivan Zupan dipl. inž. 3. — za direktorja financ — Andrej Cetinski dipl. oec. 4. — za direktorja tržišča in tržnih raziskav — Peter Kosce dipl. inž. 5. — za sekretarja Miha Potočnik dipl. iur. Delovno mesto: direktor organizacije poslovanja se ne zasede, ker ni ustreznega kandidata. Za vse kandidate bodo pred dokončno odločitvijo na delav-

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 10. 6.	VEHAR JANEZ	SOKLIČ JAKA
TOREK — 11. 6.	TUMA SLAVKO	ARH JOŽE
SREDA — 12. 6.	ZIDAR JOŽE	BAK DUŠAN
ČETRTEK — 13. 6.	BENEDIČIĆ MITJA	ARNEŽ FRANC
PETEK — 14. 6.	DROLC MARJAN	GASSER FRANC
SOBOTA — 15. 6.	KAVČIČ JANEZ	SVETINA JOŽE
NEDELJA — 16. 6.	ISKRA BRANKO	ZUPAN MIRKO

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358, vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure, nočni pa od 18.00 do 6.00 ure.

Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure, nočni pa od 18.00 do 6.00 ure.

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD-VET.

OPOMBA: Prosimo vse, ki opravljajo dežurno službo, da zaradi razporejanja dežurstva v mesecih junij, julij in avgust, javijo na tajništvo vzdrževanja termine letnih dopustov.

Služba obratne ambulante

od 10. do 15. junija

Dopoldan: Dr. Branko Čeh in dr. Aleksander Rjazancev

Popoldan: dr. Branko Dražič

V soboto, 15. junija samo dopoldan dr. Branko Čeh.

ZOBNA AMBULANTA

Dopoldan: terapevt dr. Alojz Smolej

Popoldan: terapevt Viktor Stražisar

V soboto, 15. junija samo dopoldan terapevt dr. Alojz Smolej.

Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. ure, popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

Razpis

Odbor za raziskave, izume in racionalizacije pri DS Železarne, sporazumno z enako komisijo pri TOZD Talilnice, razpisuje v razrešitev naslednji tehnični problem:

IZENAČENJE VSEBNOSTI ŽELEZA V AGLOMERATU

Vsebnost železa v aglomeratu se nedopustno spreminja od 1 do 3,6 odstotka. To je posledica neenakomernosti rud. Potrebno in zaželeno bi bilo mešati neenakomernosti rude že v rudnem dvoru in tako izenačiti ne transportirati v aglomeracijo.

Trenutno v rudnem dvoru nimamo posebnih nujno potrebnih izenačevalnih naprav, ki bi dovajale v aglomeracijo bolj enakomernosti rude. Zato pride v aglomeraciji do pogostih kvarov in zastojev.

Odbor za raziskave, izume in racionalizacije vabi in prosi avtorje tehničnih izboljšav in ostale, da se lotijo reševanja te naloge oz. problema, s čemer bi izboljšali obratovanje aglomeracije.

Tisti, ki bi se lotili reševanja te naloge, dobijo vsa potrebna in zaželeni navodila pri vodstvu TOZD Talilnice ali obratovodstvu plavžev.

Odbor za raziskave, izume in racionalizacije pri DS Železarne, bo za najboljši tri teoretične ali idejne rešitve podelil tri spodbudne nagrade v višini 1500, 1200 in 1000 dinarjev.

Vse predložene teoretične ali idejne rešitve, bo ocenila posebna komisija metalurških in vzdrževalnih strokovnjakov. Najboljša rešitev bo po realizaciji ocenjena in nagrajena po pravilniku o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih.

Razpis velja od objave v tovarniškem glasilu Železar do konca leta 1974.

Predlog je treba predložiti v oceno na treh predpisanih obrazcih prijave tehnične izboljšave z vsemi potrebnimi podatki, načrti in izračuni na službo za novatorstvo in racionalizacije pri SEOP.

Odbor za izume, raziskave in rac. pri DS železarne Jesenice

Obvestilo

Obveščamo člane delovnega kolektiva Železarne, da je stekla proizvodnja kovinskih vratnih podbojev. Le-te si zainteresenti lahko oskrbijo prek male prodaje, kjer dobijo tudi podrobne informacije.

Prodajni sektor

Počitniško delo

Kadrovski sektor železarne Jesenice sporoča, da bo sprejem na počitniško delo v proizvodne obrate za študente in dijake srednjih šol v

ponedeljek, 1. julija,

ponedeljek, 15. julija in

sreda 31. julija

ob 6. uri jutraj na sprejemnem referatu kadrovskega sektorja.

Izjemoma bodo sprejemali tudi učence šol, ki so dopolnili 16 let.

Upokojenje

nekdanje valjarne 1300 — Javornik II vabimo v soboto, dne 15. junija, na piknik v Završnico, katerega organizira sindikalni odbor. Pričetek ob 9. uri dopoldne, zaključek ob 18. uri zvečer.

Prihod in odhod organizira vsak sam. Za družabnost in razne igre urejeno. S seboj lahko pripeljete svoje žene.

Preparirani izkopi za temelje nove hladne valjarne

skem svetu dale svoje ocene tudi družbenopolitične organizacije SZ.

Za delovno mesto pod točko 4 pa bodo do seje DS kolegijski poslovodni organi pripravili razmejitve dela in delovnih dolžnosti. V nadaljevanju je bil sprejet sklep, da se DS SZ posreduje v potrditev imenovanje mag. Petra Kunca dipl. inž. za namestnika generalnega direktorja SZ.

— Predlog novega delovnega mesta v skupnih službah SZ.

Na osnovi predloga in ekonomskega tolmačenja je bil sprejet sklep o ustanovitvi novega delovnega mesta »snažilca« v organizaciji skupnih služb — ena oseba.

— Ob koncu seje je bilo potrjeno eno službeno potovanje v inozemstvo. Br.

14. seja odbora za gospodarstvo pri DSŽ

Predsednik odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne Emil Ažman je sklical 14. sejo odbora v torek, 28. maja in za dnevni red predlagal: odstopanja od družbenega plana v aprilu, analizo finančnega rezultata za april, oceno proizvodnje v mesecu maju, predlog operativnega programa za junij, blagovno proizvodnjo valjarne štel in valjarne žice in tekoče zadeve.

Odstopanja od družbenega plana v aprilu so vzeli na zanje in ugotovili, da sta tako skupna kot blagovna proizvodnja večji od načrtovane in je zato april mesec letos najugodnejši mesec. Ob upoštevanju vseh štirih mesecev letošnjega leta pa so ugotovili, da je skupna proizvodnja v mejah načrtovane, še vedno pa je zaostanek pri blagovni proizvodnji.

Analiza finančnega rezultata za april, ki so jo tudi vzeli na znanje, kaže, da smo tudi v aprilu dobro poslovali in dosegli 13,9 milijonov dinarjev dobička. Tako dober rezultat je dosežen z dobrim delom vseh TOZD, ki so z znižanjem stroškov vsaj delno uspele omiliti podražitev surovin in vložnega materiala. Zavedali so se, da se bo negativni učinek podražitev surovin še stopnjeval in bo še vplival na finančni rezultat v naslednjih mesecih. Ugotovili so, da bomo podražitev surovin, energije in uslug lahko omilili le z izpolnjevanjem planskih obvez tako na področju blagovne proizvodnje, kot na področju izpolnjevanja normativov.

Ocena proizvodnje za maj, ki jo je podal glavni direktor, kaže nekatera odstopanja pri izpolnjevanju posameznih obratov, zato so sklenili, da je treba za naslednjo sejo, ko bodo obravnavali izvršenje plana, pripraviti tudi analizo odstopanj. Skupnim službam so naročili, da za drugo polovico junija pripravijo poročilo o stanju kadrov na transportu, v žičarni in žebeljarni ter predloge na kakšen način naj se sedanje stanje izboljša.

Strinjali so se s predlogom operativnega programa za junij in sklenili, da se posreduje odborom za gospodarstvo TOZD s priporočilom zlasti TOZD Hladna predelava, da bi našli

možnost, kako bolje izkoristiti delovne naprave, da bi s tem omilili izpad proizvodnje, ki je za junij predviden. Skupnim službam so naročili, da morajo poskrbeti za to, da bodo imeli obrati na razpolago surovine in potrebno energijo, morajo pa tudi pripraviti program uporabe fine rude, ki se sedaj nahaja pod haldo.

V zvezi s poročilom, ki ga je podal glavni direktor o blagovni proizvodnji valjarne štel in valjarne žice so sklenili:

1. Proizvodnjo in prodajo betonskega železa je treba zmanjšati na minimalne količine, zlasti pa betonsko železo C 0200 in C 0200 V.

2. Proizvodnjo deleža glav nepromirjenega jekla in preklasifikacijo blumov v adjustaži Bela je treba

9. seja odbora za delovne in življenjske pogoje pri DSŽ

Na 9. seji odbora za delovne in življenjske pogoje, ki jo je predsednik odbora sklical v ponedeljek, 27. maja so obravnavali:

1. Strinjali so se s predlogom kadrovskega sektorja, da se Železarna prijavi na natečaj za najetje kredita v višini 4 milijone dinarjev iz oročenih sredstev pri stanovanski skupnosti Jesenice, pod pogoji, ki so naštet v razpisu natečaja.

2. Obravnavali so predlog kadrovskega sektorja o regresiranju prevozov na delo in z dela in sklenili:

— Odbor predlaga delavskim svetom TOZD in skupnim službam, da naj sprejmejo sklep, da z veljavnostjo od 1. junija 1974 dalje delavci plačujejo za prevoz na delo enotno ceno 50.— dinarjev vozovnice, razliko do polne cene vozovnice pa bo krila Železarna.

preusmeriti v proizvodnjo jekla za hladno stiskane matice ROMAT in za vložek za nadaljnjo predelavo v žebeljarni.

3. Blumi, ki se ne morejo izvaljati za ROMAT ali C 0145 za žebeljarno, naj se izvajajo v betonsko železo le v kolikor predelava le-teh v toplo valjano žico ni preveč problematična.

4. Ob ponovnem dvigu cen se je treba prizadevati, da se cene proizvodov valjarne žice diferencirajo, vendar pa ne na račun znižanja prodajnih cen štel pločevine.

5. Proizvodnjo bluming-štel je treba izpolnjevati po programih asortimenta.

6. Vso skrb je treba posvetiti vzdrževanju in proizvodnji bluminga, da bi tako lahko po dinamiki predelali doma proizvedeno jeklo in ustvarili proste kapacitete za prevajanje nabavljenih slabov in ingotov, kar bi omogočilo večjo blagovno proizvodnjo štel valjarne.

7. Valjarna žice naj še nadalje z vso skrbnostjo proizvaja žico v 4 izmenah in s tem še bolj zadovolji zahtevam po boljšem asortimentu.

— Odbor tudi predlaga delavskim svetom TOZD in skupnim službam, da naj se ukine sedaj veljavno izplačilo 80 % regresa delavcem, ki so odpovedali vozovnice na tistih relacijah, kjer je avtobusni prevoz organiziran, ker Železarna na teh relacijah krije stroške prevoza po avtobusu in kilometru ne glede na to, koliko delavcev se z avtobusom vozi.

3. Reševali so tekoče zadeve in prošnje. Največ je bilo prošnje družtev za izredno plačane, dopuste ali denarne pomoči, nekaj prošenj pa je bilo tudi v zvezi z reševanjem stanovanjskih vprašanj in problemov. O rešitvah bodo prizadeta društva in posamezniki pisмено obveščeni.

11. seja odbora za gospodarstvo

Predsednik Ravnihar je sklical 11. sejo odbora za gospodarstvo TOZD Valjarne 30. maja in poleg pregleda sklepov v obravnavo predlagal pregled proizvodnje dosežene v aprilu s posebnim pregledom doseženega asortimenta, izplena in stroškov ter obravnavo operativnega načrta za mesec junij.

Pregled na prejšnji seji sprejetih sklepov je pokazal, da so bili leti izvršeni.

Po obravnavi poročila o doseženih proizvodnih rezultatih, asortimentu in izplenu, ki ga je podal direktor TOZD Avgust Karba, o čemer smo v glasilu že poročali, so sprejeli naslednje sklepe oziroma ugotovitve:

— Odbor ugotavlja, da je bila skupna in blagovna proizvodnja dosežena v aprilu zelo zadovoljiva, še vedno pa ni temu ustrezen asortiment in izplen.

— V zvezi s prvo ugotovitvijo so zadolžili pripravo dela TOZD Valjarne, da v prihodnje vsak mesec naredi analizo naročenih in dobavljenih šarž po kvaliteti.

Potem ko so obravnavali poročilo o doseženih stroških v TOZD Valjarne, ki ga je podal tov. Lah, so sklenili:

— da se v zvezi z likvidacijo težke proge preveri stanje ter tudi fizično likvidira še preostale agregate.

Ob tej točki dnevnega reda so obravnavali tudi sklepe 12. seje odbora za gospodarstvo pri DSŽ in pismo glavnega direktorja Železarne, v katerih so navedene ugotovitve, da obrati ne izpolnjujejo svojih nalog po sprejetem programu. V nekaterih primerih namreč obrati presajajo svoje plane prodaje manj donosnih izdelkov, medtem ko zaostajajo za planom pri izdelkih, za katere je Železarna zelo zainteresirana, kar se konkretno kaže valjarne štel in valjarne žice. Po kritični obravnavi tega vprašanja je odbor sklenil:

— da se posreduje primeren odgovor odboru za gospodarstvo pri DSŽ na sklepe št. 3.2 in 3.4. Pri tem je bil odbor tudi mnenja, da je treba pri sprejemanju takšnih sklepov v bodoče biti bolj previden, ker brez ustreznih analiz ni mogoče sprejemati tako določene ugotovitve.

Odbor je potrdil tudi sklepe, ki jih

je v zvezi s tem predložil direktor TOZD, in sicer:

Proizvodnjo in prodajo betonskega železa je potrebno zmanjšati na minimalne količine, zlasti pa betonsko železo C 0200 in C 0200 V.

— Potrebno je preusmeriti proizvodnjo deleža glav nepromirjenega jekla in preklasifikacijo blumov v adjustaži Bela v proizvodnjo jekla za hladno stiskane matice Romat in za vložek za nadaljnjo predelavo v žebeljarni.

— Blumi, ki se morajo izvaljati za Romat ali C 045 za žebeljarno, naj se izvajajo v betonsko železo le v kolikor predelava le-teh v toplo valjano žico ni preveč problematična.

— Ob ponovnem dvigu cen si je treba prizadevati, da se cene proizvodov valjarne žice diferencirajo, vendar pa ne na račun znižanja prodajnih cen štel pločevine.

— Potrebno je izpolnjevati po programih asortimenta proizvodnjo valjarne bluming — štel.

— Vso skrb je treba posvetiti vzdrževanju bluming valjarne, da bi tako po dinamiki lahko predelali doma proizvedeno jeklo in ustvarili proste kapacitete za prevajanje nabavljenih slabov oziroma ingotov, kar bi omogočilo večjo blagovno proizvodnjo štel valjarne.

— Valjarna žice naj še nadalje z vso skrbnostjo proizvaja na štiri izmene žico in pri tem v večji meri zadovoljuje zahtevam po boljšem asortimentu. Vse naprave v tej valjarni je treba urejevati tako, da bo čim manj žice navite preko petega navijalca.

V drugem delu seje je tov. Rozman predložil odboru operativni program za junij, ki predvideva po družbenem planu skupne proizvodnje 67.510 ton, po programu pa 77.200 ton in blagovne proizvodnje po planu 20.375 ton, po programu pa 19.600 ton.

Odbor je predlog operativnega programa sprejel brez pripomb.

Sestanki samoupravnih delovnih skupin

V zadnjih dneh meseca maja so samoupravne delovne skupine v Železarni razpravljale o osnutku samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkih v Slovenskih železarnah. V razpravi so bile tudi spremembe in dopolnila samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v črni in barvisti metalurgiji Slovenije. Skoraj na vseh sestankih so z javnim glasovanjem volili člane samoupravne delavske kontrole. Razen tega so obravnavali tudi poročilo kadrovskega sektorja iz katerega je razvidno, da bo Železarna za raziskave o delovanju uspešnosti in razvoju samoupravnih delovnih skupin prispevala 40.000 dinarjev in sicer iz skladov temeljnih organizacij združenega dela.

TOZD Talilnice

PLAVŽ — 24. maja je imela sestanek SDS na obratovodstvu. Z nekaterimi pripombami so sprejeli oba samoupravna sporazuma. Postavljeno je bilo vprašanje, kdo je pristojen, da v okviru 32. člena samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov odloča, kdaj lahko uslužbenec opravlja nadurno delo. Izvolili so člane samoupravne delavske kontrole in za podpisnika obeh sporazumov Mihaela Tolarja.

SAMOTARNA — 22. maja je imela sestanek SDS v oddelku mlini II. Seznajeni so bili s proizvodno problematiko za mesec april. Menili so, da bodo plan v maju izpolnili, v drugem delu sestanka pa so izvolili člane samoupravne delavske kontrole, ter se strinjali z osnutki obeh samoupravnih sporazumov. Delegat pri usklajevanju obeh sporazumov bo Mujo Suhonjič.

LIVARNA — 23. in 24. maja so se sestale SDS v jeklolivarni, modelni mizarni in sivi livarni. SDS v jeklolivarni je za podpisnika obeh sporazumov izvolila Antona Tavžlja, prav tako tudi SDS Smolej v modelni mizarni. Obe SDS sta se strinjali s predlogom financiranja centra za samoupravljanje, v kolikor so na razpolago potrebna sredstva.

MARTINARNA — 28. maja je imela sestanek SDS Bauman v livni jami. Posredovana je bila problematika, ki je bila obravnavana že na sestanku delovodij in obratovodij TOZD Talilnice. Posebej je poudarjena naloga, ki jo mora opraviti sleherni delavec na delovnem mestu. Pri opravljanju določenih nalog je potrebna medsebojna pomoč in sodelovanje, še posebej v času letnih dopustov. Vodja delovne skupine je kritično obravnaval odnos žerjavovodij osem tonskih žerjavov, ker je precej zastojen.

21. maja sta se sestali SDS Ščerbič pri ponvičarskih zidarjih in Zupan na obratovodstvu. Ponovno je bilo postavljeno vprašanje, kdaj bodo začeli s popravili 32-tonskega žerjava oziroma žerjavne proge, ki je dotrajana. Na postavljeno vprašanje naj odgovorijo na strojem vzdrževanju jeklarne.

Na sestanku SDS II. izmene pri pečeh, v livni jami in starem železu so se strinjali s predlaganimi kandidati za člane samoupravne delavske kontrole. K posredovanemu poročilu o finančnem poslovanju niso imeli pripomb, za delegata pri usklajevanju obeh sporazumov pa je bil izvoljen tov. Simikič. Informirani so bili tudi z raziskavo delovanja samoupravnih delovnih skupin, ki jo opravlja raziskovalni center za samoupravljanje pri republiškem svetu ZSS.

20. maja se je sestala SDS Celarc na prvi izmeni pri pečeh. Razen o obeh samoupravnih sporazumih ter o kandidatih za člane samoupravne delavske kontrole so prisotni obsežneje razpravljali tudi o finančnem poročilu za prvo tromesečje. Imeli so več pripomb in sicer zaradi priprave vložka, varčevanja z materialom, dela z vlagalnimi stroji in žerjavi ter zaradi zamenjave delavcev ob koncu izmen. Pristojni vprašujejo zakaj so spremenjene cene v kantinah in je radenska dražja, kot v trgovini. Za delegata pri usklajevanju obeh sporazumov je bil izvoljen tov. Zalokar.

TOZD Valjarne

VALJARNA 2400 — 22. maja je imela sestanek SDS na obratovodstvu. Na sestanku so bili izvoljeni člani samoupravne delavske kontrole, ki jih je predlagala sindikalna organizacija TOZD Valjarne. Pripombe so imeli k osnutkom obeh samoupravnih sporazumov, za usklajevalca pa je bil izvoljen tov. Antunovič.

BLUMING ŠTEKEL — SDS Senčar je imela sestanek 22. maja. Z javnim glasovanjem so se strinjali s predlaganimi kandidati za člane samoupravne delavske kontrole, nato pa so z nekaterimi pripombami sprejeli oba samoupravna sporazuma. Urediti je treba prevoze delavcev na relaciji Plavž — Koroška Bela. Potreben bo dodaten avtobus, ker se je povečalo število delavcev zaradi izgradnje nove hladne valjarne na Beli.

23. maja sta se sestali SDS Knific in Rabič. K osnutku samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v Slovenskih železarnah so bili navzoči delavci mnenja, da je dodatek za delo na nočni izmeni 30 odstotkov prenizek. Tudi dodatek za dela ob praznikih naj bi izplačali sto odstotno. Na obeh sestankih so z javnim glasovanjem izvolili člane samoupravne delavske kontrole.

26. maja je imela sestanek SDS Bohinc. Imeli so pripombe glede nočnega dodatka, dodatka na stalnost in zaradi regresov. Vsi navzoči so glasovali za predlagane kandidate v odbor samoupravne delavske kontrole, med tem ko je bil za delegata pri usklajevanju obeh sporazumov izvoljen tov. Pristov.

ADJUSTAŽA BLUMING — 21. maja je imela sestanek SDS Bagudič. SDS meni, da bo na dosežene rezultate v maju vplival remont kisikarne, vendar je plan dosegljiv ob prizadevanjih celotnega kolektiva. Naloge v aprilu so presegli za dvanajst odstotkov, plan odprave izdelkov pa le 5 odstotkov, zaradi remonta valjarne 2400 ki ni sprejemala polizdelka. V porastu so bili tudi zastoji zaradi odnašanja materiala na blumingu. Člani SDS menijo, da bo potrebna večja doslednost pri klasifikaciji zastojev. Nekaj zastojev so imeli tudi zaradi zakladanja peči v valjarni žice. Imeli so še pripombo k 47. členu samoupravnega sporazuma glede nagrad jubilejantom, nato pa so izvolili člane samoupravne delavske kontrole.

22. maja je imela sestanek SDS Podlipnik. SDS meni, da bi naloge v maju izpolnili če bo na razpolago polizdelki za čiščenje. Sledila je informacija o izpolnjevanju planskih nalog v aprilu. Poškodbe v aprilu ni bilo, vendar pa kljub temu delavce opozarjajo na obvezno uporabo zaščitnih sredstev in na upoštevanje predpisov o varstvu pri delu. Izboljšati bo treba tudi delovno in tehnološko disciplino. Zavzemali so se za poostren nadzor zaradi zastojev. Izvoljeni so bili člani samoupravne delavske kontrole, ob koncu sestanka pa je bila posredovana še informacija o delu raziskovalnega centra za samoupravljanje pri republiškem svetu ZSS, prav tako tudi informacija o predvidenem sofinanciranju.

24. maja je imela sestanek SDS Erjavec. Izvolili so člane samoupravne delavske kontrole, nato pa so precej pozornosti posvetili izplenu, ki je bil nižji od planiranega zaradi jeklarskih napak. Tudi plan odprave izdelkov za valjarno 2400 ni bil dosežen. Zavzemali so se za izboljšanje proizvodnje na brusilnih

strojih, za kar so odgovorni brusilci in delovodje. Kritično je tudi stanje žerjavov, popraviti pa bo treba tudi žerjavno progo. Informirani so bili še o delu centra za raziskave samoupravljanja pri republiškem svetu zveze sindikatov Slovenije.

TOZD Hladna predelava

23. maja je imela sestanek SDS na vodstvu TOZD. Petnajst članov je glasovalo za kandidate članov samoupravne delavske kontrole, s pripombami pa so se strinjali z osnutki samoupravnega sporazuma. Pri usklajevanju obeh sporazumov bo sodeloval tov. Kavalar. Na znanje so vzeli tudi informacijo o raziskavah in analizah centra za samoupravljanje pri republiškem svetu sindikatov Slovenije.

ELEKTRODNI OBRAT — 14. maja je imela sestanek SDS na obratovodstvu. SDS ugotavlja, da je najbolj pereče pomanjkanje rezervnih delov za sušilno peč in tudi za druge naprave in stroje. Obstaja nevarnost ustavitve plaščevalne linije I. Izvolili so šest članov za odbor samoupravne delavske kontrole. Pri usklajevanju pripomb k obravnavanim samoupravnim sporazumom bo sodelovala Mira Graj.

JEKLOVLEK — 23. in 24. maja sta se sestali SDS Horvat in Pristov. SDS Horvat je bila seznajena še s poročilom o korisčenju zmogljivosti v obratu. Ugotavljajo, da imajo v obratu še notranje rezerve in jih bo treba izkoristiti. Prisotni delavci so bili informirani o vsebini poročila raziskovalnega centra za samoupravljanje pri republiškem svetu zveze sindikatov Slovenije. Čim prej bo treba izdelati plan dopustov, delavci pa bodo morali opraviti preizkus znanja, v kolikor ga še niso. Čas odrejen za malico naj bi spremenili tako, da bi se menjali z delavci v adjustaži. Obe samoupravni delovni skupini sta izvolili člane samoupravne delavske kontrole in se strinjali s samoupravnimi sporazumi o delitvi dohodka in osebnega dohodka.

TOZD Vzdrževanje, energija in transport

27. maja je imela sestanek SDS na vodstvu TOZD VET. Najprej so se dogovorili za zamenjavo vodje SDS, ki jo bo nasledel tov. Centek. Za tem so izvolili odbor samoupravne delavske kontrole ter sodelavca Komela za člana komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti. S pripombami je SDS sprejela samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnega dohodka v Slovenskih železarnah, med tem ko ni imela pripomb k samoupravnemu sporazumu sprememb in dopolnitev osnov in meril za delitev dohodka in osebnega dohodka v črni in barvisti metalurgiji. Za delegata pri usklajevanju obeh sporazumov je bil izvoljen tov. Zmitek. V zadnjem delu sestanka je SDS na vodstvu TOZD VET razpravljala še o problematiki tehnološkega inšpektorata, ker je komisija določila nižje kategorije za delovna mesta inšpektor za industrijske peči ter nadzornika za industrijske peči. SDS meni, da je bil rang tehničnega inšpektorja nestrokovno in neodgovorno znižan in bo zato s posebnim pismom informirala o svojih stališčih glavnega direktorja, dir. kadrovskega sektorja, dir. SEOP in delavski svet TOZD VET.

STROJNO VZDRŽEVANJE — 24. maja je imela sestanek SDS na obratovodstvu strojnega vzdrževanja. Glasovali so za predlagane kandidate za odbor samoupravne delavske kontrole, v nadaljevanju sestanka pa so imeli več pripomb k samoupravnemu sporazumu o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v Slovenskih železarnah. Pripombe so imeli tudi k spremembam in dopolnitvam samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov v črni in barvisti metalurgiji.

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Skromna udeležba mladih na delovni akciji v Železarni

Minuli torek se je v Železarni začela mladinska delovna akcija, ki jo organizira občinska konferenca ZMS Jesenice. V tej akciji mladi iz naše občine urejajo nasip v Železarni nasproti stare bolnice. Kot smo že pretekli teden poročali, je program akcije predvideval, da bodo mladi razdeljeni v dve brigadi in sicer bodo prvo sestavljali dijaki zaključnih letnikov srednjih šol, drugo pa člani aktivov mladih delavcev iz vseh delovnih kolektivov naše občine. Udeležba mladih na tej akciji je bila prvi teden zelo skromna, tako da na gradbišču ni bilo čutiti pravega brigadirskega vzdušja. Da bi zvedeli kaj več o poteku akcije, smo za besedo zaprosili Rudija Makra, komandanta delovne akcije.

»Že takoj na začetku naj povem, da s potekom akcije ne moremo biti zadovoljni. Že od vsega začetka akcije so na gradbišču najbolj marljivi le člani aktivov mladih komunistov, ki delujejo pri OK ZMS. Poleg tega moram omeniti še prizadevne mladince iz TOZD Hladna predelava, ki se prav tako redno udeležujejo akcije. Iz ostalih aktivov v naši železarni se akcije udeležujejo le nekaj mladincev, iz nekaterih pa do sedaj še ni bilo nobenega. Prav tako je tudi z ostalimi aktivmi mladih delavcev v občini.

Menim, da bi bila udeležba na tej delovni akciji boljše, če bi OK ZMS poskrbelo za boljše organizacijske priprave, kar je bilo tudi predvideno. Predvsem je na akciji čutili pomanjkanje šolske mladine in sicer dijakov zaključnih letnikov srednjih šol. Verjetno je temu vzrok tudi naša politika na področju šolstva na Jesenicah, kjer je ponavadi vsaka akcija mladine že v naprej obsojena na neuspeh.

Med aktivmi mladih delavcev se akcije zelo redno udeležujejo tudi mladi iz obrata Iskre na Blejski Dobravi, ki so pokazali izredno pripravljenost, da se akcije uspešno izvede. Poleg tega prihajajo tudi iz Vitorja, Kovinoservisa, postaje mejne milice ter iz Jesenice — Transporta in sicer predvsem po zaslugi Dušana Blažiča, sekretarja aktivov mladih komunistov, ki je glavni iniciator, da mladi komunisti tako redno prihajajo na gradbišče.

Delo na gradbišču je sedaj opravljeno približno do polovice. Predvidevam, da bo sedaj težje in sicer predvsem zaradi težkega terena, odstraniti bo potrebno globoke korenine in podrastje. Akcijo bomo zaključili okoli 15. junija.

Ob koncu se zahvaljujem vsem mladincem, ki so svoj prosti čas izkoristili za to delovno akcijo in pri tem pokazali veliko pripravljenost za uresničevanje še večjih nalog, ko stojijo pred mlado generacijo. Ob enem pozivam vse mlade železarje, da se te akcije v dneh do sredine junija udeležijo v čim večjem številu in s tem dokažejo, da je mladina v Železarni v vseh pogledih napredna in

pripravljena vedno sodelovati. Naj to pokaže z delom, ne pa samo z dogovarjanjem preko tiska oziroma v ožjih krogih debatnih razgovorov.

Na gradbišču smo se v razgovor zapletli tudi z 22-letnim Borom Stojanovičem, ki prvič sodeluje v delovni akciji. V prijetnem pomenku nam je zaupal:

»Te akcije sem se udeležil predvsem z namenom, da bi se še bolj zblížal z mladimi iz jeseniške občine. Sem namreč šele nekaj časa na Jesenicah in vedno opažam, da med mladimi Jeseničani in mladinci iz drugih republik ni prave povezanosti in sodelovanja.

S potekom akcije nisem najbolj zadovoljen, saj se je udeležuje premajhno število mladih. Mislim, da je za to kriva predvsem slaba organizacija, prav tako pa se mi zdi čudno, da se akcije ne udeležujejo člani predsedstva OK ZMS Jesenice. Če bi se oni v polnem številu udeležili akcije, bi se prav gotovo tudi ostali mladinci raje odzvali akciji.

Rad bi izkoristil ta razgovor s pozivom mladim iz drugih republik, da se akcije udeležijo v čim večjem številu in s tem dokažejo, da niso prišli na Jesenice samo služiti denar, temveč so pripravljeni storiti nekaj tudi prostovoljno.

Kot smo že pretekli teden zapisali, je mladina naše občine zbrana sredstva te delovne akcije namenila v sklad za izgradnjo spominskega doma borcev in mladine v Kumrovcu. JR

MLADIM GLASBENIKOM, PEVCEM IN HUMORISTOM

Dramska skupina JUTRO poziva mlade glasbenike, pevce in humoriste, da se prijavijo za sodelovanje na glasbeno zabavno prireditvi, katere datum bo določen skupaj s sodelujočimi. Prijave sprejema do 20. junija BORUT STOJANOVIČ, Jesenice, Titova 106 ali Železarna — strojno vzdrževanje Bela.

Kulturnega maratona ne bo

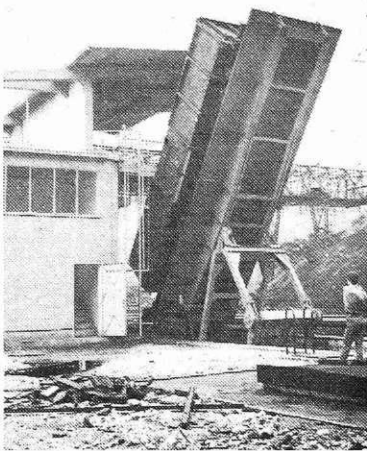
Kulturna komisija pri OK ZMS Jesenice je že dalj časa pripravljala prireditev pod nazivom kulturni maraton. Člani komisije so na ponedeljkovi seji predsedstva OK ZMS predložili program maratona, o katerem so zatem razpravljali vsi prisotni člani predsedstva. Po dolgi in burni razpravi so prišli do zaključka, da je program maratona idejno in vsebinsko zgrešen in da kot kulturna prireditev ni primeren za mlade Jeseničane. Prisotni so zatem z glasovanjem sprejeli sklep, da se maraton izvede, vendar da člani komisije spremenijo program.

V torek popoldne smo od vodstva OK ZMS Jesenice dokončno izvedeli, da je kulturni maraton odpovedan. JR

II. tekmovanje o družbeni ureditvi na ŽIC

V soboto, 1. junija, je bilo v domu učencev ŽIC drugo tekmovanje v tem šolskem letu v znanju o družbeni ureditvi, na temo Samoupravljanje v Železarni, oziroma v TOZD. Tekmovanja so se udeležili 4. s in 4. m razred tehnične šole in 3. a ter 3. b razred PKMEŠ. Udeležencev prvega tekmovanja 2. c in 2. d razred šole za metalurške delavce, pa sta šolanje že zaključila in se tekmovanja nista udeležila.

Že po prvem delu tekmovanja se je videlo, da se bosta za prvo in drugo mesto potegovala 4. m, ki je vodil po prvem tekmovanju in 3. a, ki je bil takrat tretji, za tretje in četrto mesto pa 4. s, ki je bil drugi in 3. b, ki je takrat delil tretje mesto s 3. a. Po prvih petih vprašanjih je 4. m vodil pred 3. a, 4. s in 3. b. V drugem delu pa sta se 4. m in 3. a menjavalav vodstvu, prav tako tudi 4. s in 3. b. Po trdem boju je zmagal 4. m s 87 točkami, pred 3. a s 85 točkami, 3. b z 69 točkami in 4. s s 67 točkami. Prvo uvrščeni 4. m je dobil prehodni pokal in 1000,00 dinarjev nagrade, ki jo je izročil predstavnik Železarne Aleksander Kavčič, drugo nagrado 800,00 dinarjev je prejel 3. a in tretjo 600,00 dinarjev 3. b.

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje... 13

Tito

Hrana je pogoj, da se preživimo

Alpska kislica (RUMEX ALPINA) je večletna zeljnata trajnica Raste v visokogorskih in planinskih predelih vse Slovenije ob stajal in hlevih, pa tudi na vlažnih travnikih in ob planinskih potokih ter pogosto pokriva velike površine. Povsem mlade, še nekoliko rumenkaste liste in poganjke lahko tudi kisamo kot zelje. Ker listi vse leto poganjajo, je čas njihovega nabiranja neomejen, pa tudi uporabljamo jih lahko v neomejenih količinah, ker so neškodljivi. Korenike vsebuje veliko škroba in nekaj sladkorja ter jo uživamo kuhano

PTIČJA DRESEN (POLYGONUM AVICULARE)

Enoletna, visoka 5 do 55 cm, s pogosto prileglim, močno razraslim in do vrha olistanim, kolenčastim stebлом. Drobni, zelenkasto bel do rožnato rdeči cvetovi cvetijo od maja do oktobra. Razširjena in pogostna je po vsej Sloveniji ob poteh, po njivah in od nižin do približno 1200 m nadmorske višine.

Mlade liste in mlade, sočne vršičke uporabljamo za mešanje solate, juhe in prikuhe.

Tako kot ptičjo dresen uporabljamo še naslednje vrste dresni — kačja dresen (POLYGONUM BISTORTA) — breskova dresen (POLYGONUM DERSICARIA) — živorodna dresen (POLYGONUM VIVIPARUM) — poprasta dresen (POLYGONUM HYDROPIPER)

NAVADNI SLAKOVEC (BILDERDYKIA CONVULVULUS)

Ajdi podobna enoletnica z do 100 cm dolgim, robatim in hrupavim stebлом, ki je poleglo ali pa se ovija okrog drugih rastlin. Belkasti cvetovi so združeni v redkocvetna socvetja in cveto od julija do septembra. Raste predvsem na obdelanih tleh in livadah po vsej Sloveniji.

Mlade liste uporabljamo za juhe in prikuhe, zrela semena, k vsebujejo škrob, sladkor in proteine, pa uporabljamo za pripravo kalamita ali zmlata v moko za kruh.

STAJSKA METLIKA (CHENOPODIUM BONUS)

Od 15 do 60 cm visoka, belo moknata ali dlakava in nekoliko lepljiva zeljnata trajnica. Majhni, zelenkasti cvetovi so združeni v bogato razraslo klasasto socvetje, ki cvete od junija do avgusta. Razširjena in pogostna je po vsej Sloveniji od nižin do subalpskega pasu.

Mlade liste in sočne vršičke stebel uporabljamo za juhe, prikuhe in zelenjavne nadeve in to same ali — bolje mešane z drugimi zelenjavami. Užiten so tudi mladi listi in poganjki. Starejši listi si grenki, zato jih ne nabiramo. Nabiramo pa povsem mlade rastline še preden so se jim razvili listi in jih kuhane jemo kot beluše.

Stajsko metliko lahko zamenjamo s smrdečo (CHENOPODIUM VULGARIS) in izrodno metliko (CHENOPODIUM HYBRIDUM), ki sicer nista strupeni, imata pa zelo neprijeten vonj. Po vonju, ki ga zaznamo, če liste zmanemo med prsti, ju tudi ločimo od užitne vrste. Na podoben način kot stajsko metliko uporabljamo še tele vrste metlik:

— mnogosemenska metlika (CHENOPODIUM POLYSPERMUM) — pozidna metlika (CHENOPODIUM MURALE) — toga metlika (CHENOPODIUM URBICUM) — rdeča metlika (CHENOPODIUM RUBRUM) — bela metlika (CHENOPODIUM ALBUM)

NAVADNI LOBODOVEC (HALIMIONE PORTULACOIDES)

Od 30 do 80 cm visok, bolj ali manj razrasel, sivkast ali belkast polgrmič. Cvetovi so rumenkasti, cveto od julija do septembra. Raste samo ob morski obali na slankastih travnikih in na solinah.

Mlade, sočne rastline in liste kuhamo za juhe, prikuhe, nadeve ipd.

BLEŠČEČA LOBODA (ATRIplex NITENS)

Enoletnica, visoka do 150 cm. Pecljati listi so srčasto ali kopjasto trikotni. Cvetovi so združeni v grozdasta ali latasta socvetja, cveto julija in avgusta. Razen na Koroškem in Stajskem raste kot plevel raztreseno po vsem ozemlju in jo dobimo na gozdnih, ob gnojščih ter na pustih krajih.

mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja

Ob petdesetletnici delavskih spopadov s fašistično Orjuno

Zapiski iz obdobja Neodvisne delavske partije Jugoslavije na Jesenicah

Spomini prve generacije jeseniških komunistov

4

»Danes rešujemo v 'Švicariji' (v Tivoliju), kjer stanujem, jugoslovansko vprašanje. Bridkost!«

In pri tej 'bridkosti' so socialni demokratje ostali tudi na XI. kongresu JSDS. Tudi druga pereča družbena vprašanja so ostala brez temeljite marksistične analize.

»Marksističnih osnov ni najti, še manj uporabe marksizma glede na domače razmere. Strankino dejavnost preveča ozek, plitek prakticizem, ki se oblači v izjave o socializmu,« je kritično okarakteriziral ta kongres France Klopčič v svoji, že omenjeni razpravi. Prav tako so se sklepi zbora proti 'ministerializmu' in o drugih zahtevah leve v JSDS izkazali samo kot slepilo, za katerim se je v vodstvu stranke ugnedila zopet stara socialna demokratična garnitura pod Kristanovim vodstvom in se pripravljala na odkrit napad na levo, kar se je februarja 1920 tudi zgodilo in naposled pripeljalo do razkola. Vodstvo JSDS se ni držalo sklepov XI. kongresa proti ministerializmu, februarja 1920 pa je »Naprej« glasilu JSDS objavil 'ugotovitev' seje vodstva, formulirane v devetih točkah in s tem prišel v odkrit napad na levo v stranki.

Tako je Anton Kristan povzročil, da je

2. marca 1920

izstopila iz stranke najprej krajevna ljubljanska organizacija. Dan kasneje je levica, ki se je prištevala h komunistom razširila med delavstvo Manifest o ustanovitvi Delavske socialistične stranke za Slovenijo, dne 6. marca 1920 pa je bil v Mahrovi hiši v Ljubljani zaupniški zbor okrožne politične organizacije in se izrekel za izstop iz JSDS. Še istega dne zvečer se je izrekla za vstop v novo Delavsko socialistično stranko za Slovenijo tudi jeseniška levica, ki je štela sedem osem vseh delavstva, takrat zaposlenega pri Kranjski industrijski družbi, o čemer je 13. marca 1920 poročalo »Ujedinjenje«, list, ki ga je izdajala DSS za Slovenijo:

»Delavstvo na Jesenicah je že dolgo časa z nejevoljo sledilo politiki, ki jo je zasledovala socialnodemokratična stranka. Našim ljudem ni šlo v glavo, da na eni strani vedno nastopamo proti kapitalizmu, po drugi strani pa sede zastopniki stranke skupaj pri vladnih jaslih s kapitalističnimi strankami. Te dvojne resnice naši delavski možgani niso mogli razumeti. Dolgo je že vrelo na Jesenicah, dosti jih je bilo, ki so zahtevali, da napravi naša organizacija konec tem neznosnim razmeram. Toda potrpeli smo zavoljo strankine discipline. Konec pa je bilo naše potrpežljivosti, ko smo brali zadnje sklepe izvrševalnega odbora (JSDS), ki je prekršil strankino disciplino že takoj po zadnjem strankinem zboru (tako so takrat imenovali po slovensko kongrese — op. M. Kl.). Zato, ko smo zvedeli, da je ljubljanska krajevna politična organizacija izstopila iz stranke, se je zbral tudi naš politični odbor, da se posvetuje o položaju.

6. marca 1920

je sklenil z vsemi proti enemu glas, da izstopi naša organizacija iz Jugoslovanske socialnodemokratične stranke in se priključi Delavski socialistični stranki za Slovenijo.

V nedeljo popoldne (7. marca 1920) je sodrug Štefan Weiss sklical zbor zaupnikov. Razen enega so glasovali vsi za vstop v novo stranko...

Tako lahko smatramo ta dva dneva za ustanovna dneva komunistične organizacije na Jesenicah, saj je DSS za Slovenijo že od ustanavljanja svojih prvih organizacij v Sloveniji priznavala sebe kot sestavni del Socialistične delavske partije Jugoslavije — komunistov, kar je potrdil tudi njen kongres 11. aprila 1920, ki je zasedal v dvorani hotela »Tivoli« v Ljubljani in na katerem je 54 delegatov iz 20 organizacij zasto palo več kakor dvanajst tisoč komunistov iz vse Slovenije:

»Kongres je pričel siloviti železničar Josip Petrič iz Ljubljane, veteran socialističnega gibanja na Slovenem, ki je že leta 1896 v Ljubljani pričel tudi ustanovni kongres JSDS. Njega so izbrali za predsednika, KOVI NARJA ŠTEFANA WEISSA Z JESENIC za podpredsednika in Tončko Čechovo iz Trbovelj za tajnika zbora...«

To omenjam samo mimogrede, ker nimam namena podrobneje pisati o teh zapiskih o prvem — ustanovnem in legalnem obdobju KPJ na Jesenicah in se ga dotikam le toliko, da bom lahko vsaj deloma dojel jezo, ki se je januarja 1923 loteval revolucionarnega dela jeseniških delavcev, ki so se zavedali kakšno škodo so napravili socialni demokrati revolucionarnemu gibanju delavstva v prvih povojnih letih.

Kljub temu pa je aprila 1920 JSDS praktično nehala obstajati, saj so se tudi delegatje na socialnodemokratičnem kongresu 11. aprila 1920 v Mariboru izrazili za združenje proti Kristanovi volji in prepričanju, so na Vukovarskem kongresu (II. kongres KPJ) solidizirali s Topaličevim skupino in se dokončno odcepil od delavskega revolucionarnega gibanja v Sloveniji in Jugoslaviji. Zato so jeseniški komunisti januarja 1923 po vrnitvi To neta Verglja in Janeza Mlakarja iz Ljubljane s skepsko gledali na početje ustanovitvev socialistične stranke delovnega ljudstva za Slovenijo ne samo zato, ker je bila separatistična in ke je paktirala idejno z ljubljansko socialno demokratično skupino marveč predvsem zato, ker je bila likvidatorska d revolucionarnega komunističnega gibanja v Sloveniji in Jugoslaviji.

Štiri leta naprej

(Nadaljevanje s 1. strani)

Slovenskim železarnam dati nov polet razvoja.

Nova ustava od nas terja ustanovitve osnovnih gospodarskih celic — temeljnih organizacij združenega dela, povezovanje teh v delovne organizacije in na višji ravni v sestavljene organizacije združenega dela. Tem osnovnim dohodkovnim enotam TOZD je treba prilagoditi tudi organizacijo združevanja dela in sredstev v Slovenskih železarnah. V naši sestavljeni organizaciji moramo izoblikovati tako organizacijo, ki bo učinkovito in koristno vplivala na vse združene enote. Na ravni Slovenskih železarn bo potrebno opravljati načrtovanje, financiranje proizvodnje, organiziranje poslovanja, marketing, komercialne in tehnične strokovne zadeve ter skrb za delovno skupnost.

SŽ NOSILEC DRUŽBENEGA NAČRTOVANJA

Zapostavljanje planske komponente našega samoupravnega socialističnega sistema je ena od pomembnih ugotovitev 7. kongresa ZKS. Preteklost zlasti zadnjega desetletja nam je razvila stihski blagovni proizvodnji; pohlep po dohodku je zanemaril širše družbene koristi in nastala so proizvodna ter družbena neskladja, ki so nasprotnik stabilnega gospodarstva. Ni zato naključje, da nova republika kot zvezna ustava posvečata družbenemu načrtovanju posebno pozornost. V ustavi SFRJ je med drugim rečeno:

»Plani in programi za delo in razvoj temeljnih organizacij združenega dela in organizacij združenega dela, v katerih sestavi so, se sprejemajo in uresničujejo v odnosih sodelovanja in medsebojne odvisnosti, ki izvirajo iz združevanja dela in sredstev v teh organizacijah skladno s samoupravnim sporazumom; pri tem mora biti delavcem zagotovljena pravica, da v temeljnih organizacijah združenega dela odločajo o teh planih in programih.

Temeljne in druge organizacije združenega dela, združene v samoupravne interesne skupnosti ali druge samoupravne organizacije in skupnosti, sprejemajo in uresničujejo svoje plane in programe za delo in razvoj v skladu s skupnimi interesi in cilji oziroma v skladu s skupnimi plani in programi, ki jih sporazumno določijo v okviru teh samoupravnih organizacij in skupnosti.

Načrtovanje proizvodnje in porabe je torej postalo pravica in dolžnost vseh temeljnih organizacij združenega dela. Da bi načrtovanje lahko dobilo svoj družbeni značaj, morajo TOZD biti med seboj povezane, gospodarstvo mora biti samoupravno organizirano v večje nosilce načrtovanja, sestavljene organizacije združenega dela in samoupravne interesne skupnosti. Tudi poslovne banke postajajo važen pospeševalec in usklajevalac razvoja in družbene reprodukcije.

Združevanje dela in sredstev je torej pogoj uveljavljanja družbenega načrtovanja, odpravljanja strukturalnega neskladja in stabilizacije gospodarstva.

Sestavljene organizacije so torej postale nosilec gospodarskega načrtovanja in zato prav v tej komponenti prevzemajo širo družbeno dolžnost. Slovenske železarne so že, organizirane v združeno podjetje, postale važen faktor načrtovanja in usklajevalac enostavne in razširjene reprodukcije železarstva. Z novo ustavo in združitvijo sedmih proizvodnih delovnih organizacij železarn, predelovalcev žice in metalurškega inštituta v sestavljeno organizacijo združenega dela Slovenske železarne pa so poleg lastne odločitve o usklajevanju proizvodnje in razvoja načrtovanje prevzele tudi kot družbeno dolžnost. Tej dejavnosti moramo v naslednjem štiriletnem obdobju posvetiti posebno pozornost.

Načrt, ki ima svoje pomembno mesto že v 63., 64. in 65. členu samoupravnega sporazuma, bo v prihodnosti najvažnejša sestavina dela naše sestavljene organizacije združenega dela. Vodstvu in samoupravnim organom — upravnemu ter delavskemu svetu bom zato predložil sestav in dolžnost posebne organizacije načrtovanja. Sestavljena bo iz kolegijskega poslovnega organa, teama za razvoj SŽ in teama strokovnih delavcev organizacije skupnih služb.

Glavne naloge plansko analitične službe in organizacije bodo:

- uvajanje enotne metodologije načrtovanja, ki bo omogočila, da načrti ne bodo seštevek, temveč optimum dosežkov,
- sodelovanje pri izdelavi letnih gospodarskih načrtov od načrta plasmaja blaga, proizvodnje, oskrbovanja, financiranja, kadrovanja, raziskovanja, investiranja do predvidenega dohodka,
- usklajevanje in enotno izdelovanje srednjeročnih in dolgoročnih

razvojnih načrtov. Kot prvi v tem sklopu bo načrt razvoja 1976 do 1980 in dolgoročni koncept razvoja do leta 1985,

- sodelovanje in usklajevanje načrtov in razvojov:
- poslovno skupnostjo izdelave in predelave jekla
- gospodarsko zbornico SRS
- sekretariatom za gospodarstvo in republiškim zavodom za gospodarsko načrtovanje
- združenjem jugoslovanskih železarn in drugih asociacijami
- samoupravnimi interesnimi skupnostmi s področja posebnega gospodarskega pomena,
- zasledovanje izvrševanja letnih in večletnih načrtov, analiziranje doseženih rezultatov z opozarjanjem na ovire, ki zadržujejo realizacijo načrtov,
- enotno poročanje izven sestavljene organizacije združenega dela o načrtih in realiziranju.

FINANCIRANJE POSLOVANJA

Financiranje proizvodnje, enostavne in razširjene reprodukcije je druga osrednja naloga sestavljene organizacije združenega dela SŽ.

Potem ko smo pridobili prve izkušnje pri optimiziranju koriščenja razpoložljivih finančnih potencialov, združili prva lastna sredstva, jih oplo dili z dodatnimi viri in ustanovili interno banko, moramo skupnemu financiranju v naslednjih štirih letih posvetiti še večjo pozornost.

Čisti računi in sklepanje pogodb s pravicami in obveznostmi bo načelo, ki bo moralo spodbujati združevanje sredstev, povečanje skrbi za gospodarske dosežke pri drugih delovnih organizacijah SŽ in širiti možnosti za pridobivanje dodatnih finančnih in drugih sredstev.

Velika ekspanzija poslovnega obsega, povečana s stalno spremljajočo inflacijo, bo Slovenskim železarnam povzročila težko rešljivo nalogo financiranja proizvodnega procesa. Akumulativnost delovnih organizacij bo premajhna za tekoče oskrbovanje s surovinami, energijo in drugimi pogoji proizvodnje, posodobitve tehnologije in sredstev za delo, zato bo pridobivanje dodatnih domačih in zunanjih virov financiranja proizvodnje pogoj izvrševanja večletnih in letnih gospodarskih načrtov.

Stagnacija in zmanjševanje proizvodnje sta za našo ekonomiko najslabši izhod, zato moramo s skupnim nastopom skrbeti za likvidnost žiro računov, kreditno sposobnost in za napajanje z dodatnimi viri finančnih sredstev.

Znotraj SŽ bomo morali zgraditi taka razmerja, da se bo vsaka delovna organizacija sama prizadevala za ekonomiziranje poslovanja, s solidarnostnimi in drugimi skupnimi posegi pa bomo izravnavali pogoje poslovanja. Ne pretakanje dohodka iz prizadevanj v premo produktivne TOZD, temveč plasiranje združenih finančnih sredstev uspešnemu proizvodnemu delu kjerkoli se pojavi, bo moralo biti naše načelo notranjih odnosov čistih računov.

Jačanje obsega in kvalitete dela interne banke in finančne službe OSS je pogoj takega prizadevanja za financiranje proizvodnje, ki bo sproti odpravljal ovire na poti izvrševanja gospodarskega načrta posameznih delovnih organizacij.

Jedro kadra, ki v OSS že obstaja, bo treba povečati do takega obsega, da bo kos zastavljeni nalogi. Kolegijski poslovodni organ za finance in vodstvo SŽ bosta poleg samoupravnih organov, ki vodijo poslovno politiko, morala razviti vzajemnost dela za uspešno izvajanje skupnih finančnih akcij.

ORGANIZIRANOST POSLOVANJA

Organizacija proizvodnega procesa je naslednje področje, ki mu moramo posvetiti večjo pozornost. V preteklih štirih letih nismo skupaj za boljše organiziranost, večjo učinkovitost in vizualno enotnost Slovenskih železarn napravili mnogo. Namesto da bi pri izboljševanju organizacije iskali enotne rešitve, se je vsaka železarna posluževala lastne poti. Angažiranje so bile različne domače in predvsem taje konzultantske firme, kar je bilo dražje, gospodarsko nerazumljivo in namesto, da bi se delovne organizacije zblíževale, so se v organiziranosti razhajale.

Nezasedeno delovno mesto strokovnega delavca za organizacijske zadeve v direkciji ZPSŽ je bil velik razlog neuspeha. Tudi poizkus razreševanja problema s honorarnim delavcem se ni obnesel.

Kolegijski poslovodni organ za probleme organizacije, ki je bil ustanovljen po samoupravnem sporazumu, je prišel z delom in med drugim tudi ugotovil isto pomanjkljivost v preteklosti. Ob sklepu, da moramo v prihodnosti pri urejanju organizacije izbirati racionalnejše poti, pa je uspeh prizadevanja odvi-

sen od strokovnega delavca, ki naj v OSS za organizacijo odgovarja. Formalne ovire za nastavitve ni, problem je le, kje dobiti primerno osebo.

Široka je dejavnost od planiranja, informativne službe, investicijskega programiranja, elektronske obdelave podatkov, racionalizatorstva do standardizacije, ki bi jo morali pripeljati na isti imenovalec.

Prvi dogovor, ki ga bomo morali sprejeti, bo odločitev, da nobena delovna organizacija ne bo sklepala novih pogodb za konzultantske storitve brez predhodne odobritve vodstva SŽ. Enako velja tudi za druge reorganizacije in organizacijske spremembe, ki so jih do sedaj vršile delovne organizacije po lastnih pobudah in v lastni izpeljavi.

Enostavno pri urejanju organizacije se bomo morali obnašati kot ena družina, preko kolegijskega poslovnega organa bo treba izvršiti medsebojno izmenjavo dobrih izkušenj in sočasno vpeljati nove izenačene organizacijske izboljšave.

Z organizacijskimi prijemi je treba povečati učinkovitost dela tudi v OSS SŽ. V delovnih organizacijah, združenih v SŽ, je stalno prisoten dvom v učinkovitost, odgovornost in vrednost dela zaposlenih v OSS. To vprašanje bo toliko časa obstajalo, dokler ne bomo posamezna dela vrednotena z nastalimi stroški. OSS SŽ je praviloma storitvena dejavnost, zato mora svoje storitve imeti ocenjene. Ocenjevanje ni možno vpeljati preko noči. Potrebna je tudi elektronska obdelava podatkov. Ker so ta sistem že davno vpeljale firme bogatejših držav, ni opravičila, da ga ne bi tudi mi.

Prizadevali si bomo, da bi v OSS do konca leta 1974 vpeljali kontroliranje vseh nastalih stroškov posameznikov na določena dela ali projekte od osebnih dohodkov in prejemkov, PTT storitev, potnih in drugih stroškov. Taka evidenca bo delovala kreativno, spodbudno in pokazala višino stroškov, ki jih za določen delovni učinek povzroča posameznik.

ZDRUŽEVANJE DELA KOMERCIJALE

Marketing ali raziskovanje tržišča in odkrivanje potreb za razvojne proizvodne programe je naslednja aktivnost, ki bo združena v OSS morala dati rezultate SŽ. Zbiranje informacij o gibanju in porabi jekla na svetu in posebej v Evropi, nastajanju novih postopkov izdelave in uporabi jekla, kar je podlaga za načrtovanje, je racionalnejše vršiti skupaj kot v vsaki delovni organizaciji posebej.

V področje marketinga spadajo tudi informacije o gibanju svetovnega tržišča surovin, energetskih medijev in drugih pogojev za razvoj proizvodnje in predelave jekla na Slovenskem. Poseben problem pa so cene zlasti sedaj, ko se vrši širok proces pretransformiranja višin iz končnih izdelkov na surovine in reprodukcijski material. V službi marketinga bomo morali biti stalno na tekočem o gibanju cen, dajati bo treba pobude za vpeljavo in uporabo mehanizma ter druge upravičene zahteve za oblikovanje realnih prodajnih cen. Enostavno, marketing služba bo morala odkrivati nove posle in skrbeti za pravilno vrednotenje obstoječe dejavnosti.

Blagovni promet je poslovna dejavnost, ki se ji Slovenske železarne ne smejo odpovedati. Nerealna in neracionalna bi bila ambicija, da bi ustanovili tako lastno organizacijo blagovnega prometa, ki bi omogočila neposreden stik s porabniki. Z določenimi obstoječimi trgovskimi organizacijami moramo zato skleniti samoupravne sporazume, ki nas bodo spodbujali na blagovni promet preko teh delovnih organizacij, ker bo zagotovljena taka delitev dohodka, ki bo usklajena z deležem vloženega dela. Taki sporazumi pa ne bodo pomenili odpovedi lastnega trgovanja SŽ.

Železarne imajo razvite lastne zunanjetrgovinske oddelke, ki bodo tudi v prihodnosti poslovali, kar pomeni, da lahko prevzemajo posle tudi za druge delovne organizacije SŽ. Predvsem zaradi predelovalcev žice, ki nimajo lastnih zunanjetrgovinskih služb, pa moramo ojačati tudi delovanje oddelka zunanjetrgovinskega blagovnega prometa v OSS SŽ. Predlagam povečanje blagovnega prometa preko tega oddelka postopoma od 77 milijonov iz leta 1973 na 300 milijonov dinarjev letno. To pa že zahteva sestav šestih do sedmih delavcev, saj je treba upoštevati, da bodo ti strokovni delavci delali tudi na poslih, ki bodo speljali preko oddelkov železarn in trgovskih organizacij.

Poseben problem je blagovna izmenjava z državami SEV, ki jo moramo povečati in voditi v lastni organizaciji. Ti posli nas bodo utrjevali in resnično združevali.

Oskrbovanje s surovinami, reprodukcijskim materialom in vsemi mediji energije je del komercialne dejavnosti, ki mu moramo posvetiti največjo pozornost. Že dosedanja

praksa je pokazala, da so delovne organizacije spoznale prednosti skupnega oskrbovanja. V prihodnosti pa mora služba OSS, ki skrbi za redno oskrbovanje proizvodnega postopka, priti na višjo kvaliteto raven. Zasledovati bo morala najcenejše rešitve za oskrbovanje z rudo, starim železom, legurami, metaliziranimi peleti, polizdelki, nemetalnimi dodatki, livarskimi pripomočki, elektro, tekočo in plinsko energijo.

S pomočjo posebnega teama za nabavo bomo v OSS na oskrbovanju z izjemo neposredne blagovne izmenjave lahko napravili več kot pri prodaji izdelkov, ki bi se težko centralizirala. Posebno pažnjo bomo morali posvetiti deželam v razvoju in njihovu širjenju surovinskih osnov, ki lahko pomenijo prihodnost slovenskega železarstva. Poslovna skupnost izdelave in predelave jekla bo prednost, ki nam bo pri blagovnem prometu z deželami v razvoju lahko veliko pomagala. SŽ so predvsem zainteresirane na oskrbovanju, predelovalna kovinska industrija pa za prodajo svoje proizvodnje in storitev, kar se medsebojno idealno dopolnjuje. To spada že na področje dolgoročnega poslovnega sodelovanja in koriščenja objektivnih pogojev, ki jih Jugoslavija z deželami v razvoju ima.

V skrb za varnejše oskrbovanje z reprodukcijskim materialom spadajo tudi skupne naložbe v optimalne kapacitete v SR Sloveniji, drugih republikah in v inozemstvu.

ZDRUŽEVANJE UMSKIH POTENCIALOV

Sedež Slovenskih železarn bo moral postati mesto, kjer se bo poleg finančnih sredstev združevala pamet, ki jo bomo kot interna banka denar posredovali za rednejše oskrbovanje in prodajo, urejanje tehnološkega postopka, zboljšanje pogojev dela, posodobitve sredstev za delo, stalno pospeševanje produktivnosti dela in dvigovanje kvalitete izdelkov.

Metalurška dejavnost in finalizacija jekla v OSS spadata v to sfero. Namenjeni sta realizaciji dolgoročnih in letnih razvojnih gospodarskih načrtov, koordinaciji proizvodnje, prenašanju izkušenj znotraj sestavljene organizacije in iz zunanjih virov.

Medtem ko smo na področju proizvodnje in metalurške predelave jekla in jekla z delom OSS SŽ že dosegli specializacijo, optimalnejšo proizvodnjo, usklajeno raziskovanje in večjo proizvodno vzajemnost, na področju finalizacije še ni večjih rezultatov. Naloga te službe je v prvi vrsti prizadevanje za povečevanje mehanske obdelave jekel v komponente strojne in elektro industrije ter gradbeništva, orodja in druge končne izdelke znotraj SŽ. Poleg tega pa bo morala odigrati važno vlogo pri usklajevanju porabe jekla kvalitativnih in žlahtnih asortimentov v bližini slovenskih železarn. Pri tem se bo posluževala poslovne skupnosti in drugih poslovnih ter gospodarskih samoupravnih interesnih skupnosti.

SKRB

ZA DELOVNO SKUPNOST

Na splošnem, kadrovskem in normativnem področju bo morala OSS tudi v prihodnosti odigrati svojo vlogo. Čut pripadnosti naši sestavljeni organizaciji združenega dela, ki zblížuje interese, je odvisen od vpeljave usklajenih osebnih dohodkov in prejemkov, enotno urejenih socialnih dajatev, razvitega medsebojnega solidarnostnega izenačevalnega pomagovanja z izkušnjami in sredstvi. Na tem področju imamo veliko dela, da bi v naslednjih štirih letih izenačili normative akte notranje zakonodaje. Izpopolnitev samoupravnega sporazuma in statuta SŽ bosta le en del te aktivnosti.

Osební dohodki in prejemki v vseh TOZD in delovnih organizacijah so važna naloga, ki mora s pravičnim in enotnim merjenjem biti urejena v naslednjih štirih letih.

Že sedaj smo na dobri poti, da bomo enotno uredili prejemke, ki bremenijo sklad skupne porabe in niso odvisni od kvalifikacije, težine in zahtevnosti ter učinka dela. Važnejši od teh prejemkov pa so osebni dohodki, ki izražajo deleže posameznikov v rezultatih dela delovne skupnosti TOZD.

Vse delovne organizacije SŽ se nahajajo v stanju, da morajo pristopiti k vpeljavanju sodobnega sistema vrednotenja produktivnega dela. To priliko moramo izkoristiti za uvedbo enotnega sistema in za izenačevanje osebnih dohodkov z enakimi učinki in enakimi izkušnjami.

Tudi uvajanje enotnega sistema oblikovanja, ugotavljanja in delitve osebnih dohodkov ter prejemkov bo zahtevalo vpeljavo primerne referentne v OSS SŽ. Ta referat bo moral:

- ugotoviti stanje pri delitvi OD v delovnih organizacijah,
- sodelovati s teamom SŽ za uvajanje enotnega sistema delitve OD in prejemkov zaposlenih,

— zasledovati poprečne OD in primerjati osebne dohodke ter druge prejemke za konkretna dela in učinke,

— izdelati predloge za stimulativno delitev in izravnavanje osebnih dohodkov in prejemkov.

ZASNOVA ŠTIRILETNE PRIHODNOSTI

Ob sklenitvi mojega razmišljanja, kaj naj bi v naslednjih štirih letih dosegli, je važna predvsem prognoza materialnih dosežkov. Vsi delamo, da bi po možnosti vedno bolj živeli, zato proizvajamo in ustvarjamo. Boljše bomo lahko živeli le, če bomo vsi poprečno proizvajali več dobrin in zato tudi sami v povečevanju produktivnosti ne smemo biti izjema.

Sekretar občinskega komiteja ZKS Jesenice Ludvik Kejžar je ob razgovoru s predsednikom izvršnega sveta skupščine SRS tov. Marincem rekel, da smo na področju kvantifikacije delavske samouprave že dosegli svoje, sedaj nas čakajo kvalitativni premiki, ki bodo na podlagi racionalizacije metode upravljanja dali materializacijo sistema. To je poduk, ki bi moral imeti vpliv na miselnost in delo v vseh TOZD.

Konjunktura jekla in jeklenih izdelkov bo v svetu in še posebej pri nas še dolgo prisotna. Povečevanje proizvodnje surovega jekla in zlasti blagovne proizvodnje SŽ je zato naša družbena in poslovna dolžnost.

Ob tem da ne moremo računati na zmanjševanje zaposlenih, temveč celo na blago rast, je povečevanje proizvodnje edina rešitev. Leta 1979, to je po sklenitvi štiriletnega obdobja naj bi dosegli:

	leta 1973
surovega jekla	900.000 t ali 117 %
blagovne	
proizvodnje	830.000 t ali 122 %
celotnega dohodka po sedanjih cenah	8 milijard din ali 208 %

Realni prejemki delavcev naj bi v naši sestavljeni organizaciji združenega dela rasti vsaj po 4 % letni stopnji, kar bi pomenilo leta 1979 27 % višje realne osebne dohodke in druge prejemke zaposlenih kot leta 1973. Tako rast realnih prejemkov bo treba upravičiti s produktivnostjo dela, delno pa mora biti učinek prerazdelitve v prid težkim in zahtevnim delom.

Največji napredek moramo torej doseči na vrednosti proizvodnje in to s plemenitenjem proizvodnega programa in povečevanjem predelave znotraj SŽ.

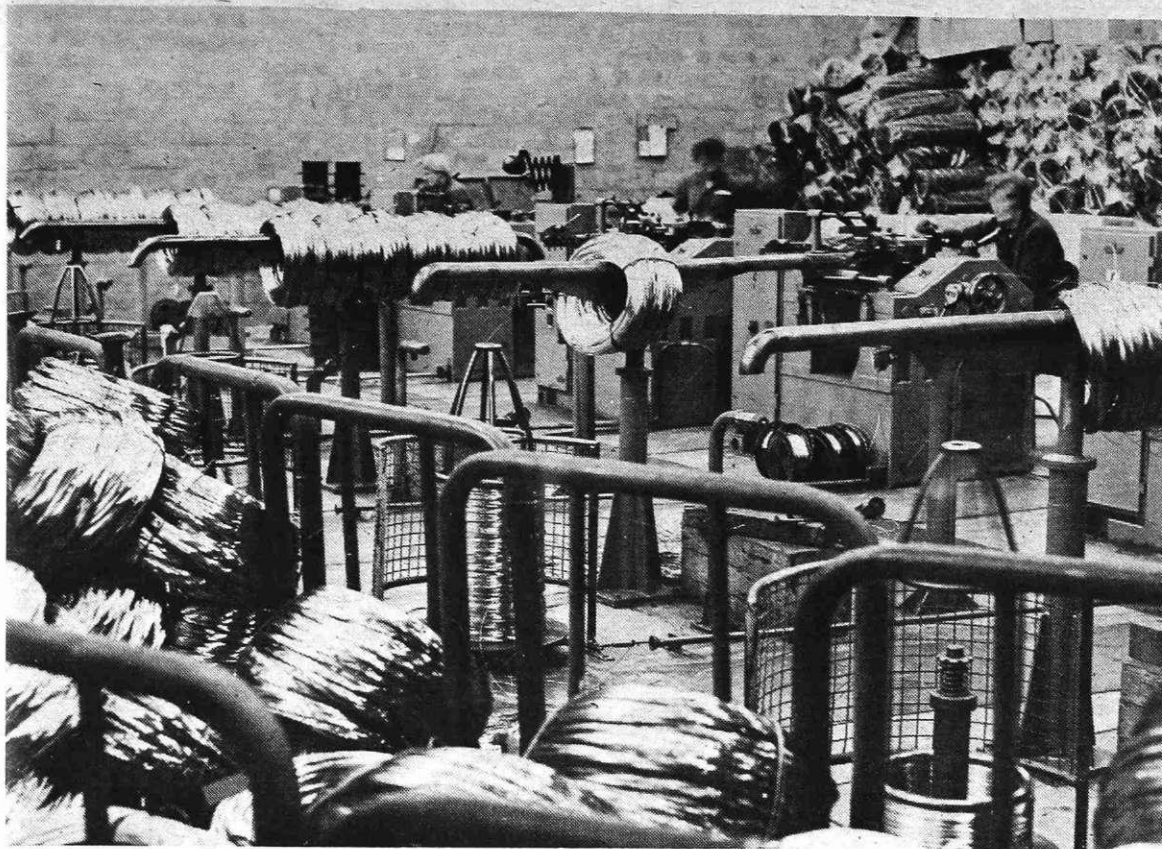
Železarna Jesenice bo dobila novo hladno valjarno, razširjeno valjarno žice in pristopila bo k rekonstrukciji talilnice. Na Ravnah bodo metalurški obrati ustrezali sodobni kapaciteti 220.000 ton žlahtnih jekel, mehanski obrati pa bodo pomenili važen člen strojegradnje. V Storah bosta talilnica in valjarna dosegli načrtovano kapaciteto 150.000 ton proizvodnje, livarsko strojegradnja stran pa bo imela najmanj podvojeno proizvodnjo.

Investiranje v proizvodni program, tehnologijo, osnovna in obratna sredstva, kadre in organizacijo za posodobitve proizvodnega procesa je pogoj ustvaritve teh ambicij. Dosegli jih bomo z združenim delom in skupnim nastopom, v katerem mora OSS SŽ odigrati svojo kreativno vlogo.

Program dela te skupne službe naše sestavljene organizacije združenega dela za leto 1974, ki je bil predmet dnevnega reda seje delavskega sveta, je prva konkretizacija odgovornosti in dela. Da bi v prihodnjih letih OSS lahko po obsegu, kreativnosti in učinkovitosti bila kos zahtevam, bomo samoupravnim organom predložili novo shemo organizacije, ki bo skupaj predvidevala 30 strokovnih delovnih mest. Za vsak kolegijski poslovodni organ in team mora biti na razpolago vsaj en strokovni delavec iz OSS, če hočemo, da bodo ti organi kreativno in uspešno delali.

Slovenske železarne bodo v prihodnosti morale delovati v horizontalni in vertikalni smeri. Povezati se moramo z drugimi železarnami, blagovnim prometom, sooblikovati poslovnou skupnost izdelave in predelave jekla ter navezati skupne zveze z drugo predelovalno sfero. Enotno bomo prisotni v samoupravnih interesnih skupnostih, asociacijah in zbornicah. Razrešiti bomo morali oskrbovanje s surovinami in energijo, razširiti blagovno izmenjavo in povečati število v Slovenske železarne združenih delovnih organizacij. Ustanavljanje TOZD povsod tam, kjer so dani pogoji, bo omogočilo neposredno upravljanje delavcev v reprodukciji proizvodnje, kar bo spodbudno delovalo na produktivnost dela.

Vse integracijsko nedostopne delovne organizacije bodo ostale na slepem tiru, zato se zavedajmo prednosti, ki jo v združenih skupnostih imamo, razvijajmo čut pripadnosti, vzajemnosti, enotnosti in solidarnosti in delovni uspehi nam bodo zagotovljeni.

Mladina, varno delo in zdravje

Mladolletniki v delovnem odnosu so mladi delavci med 15. in 18. letom starosti, vajenci, učenici v gospodarstvu in učenci poklicnih šol. Struktura zaposlenih v gospodarstvu se po starostnih skupinah stalno spreminja, tako da je v delovnem razmerju vedno več mladolletnih delavcev. Mladolletni delavci so med delom in med praktičnim poukom izpostavljeni dejavnikom delovnega in tehnološkega postopka, katerim niso izpostavljeni njihovi vrstniki iz drugih šol. Od tega, kako v tem obdobju obravnavamo mlade delavce, je v veliki meri odvisen njihov sedanj in bodoči telesni in duševni razvoj in njihova bodoča delazmožnost.

Človek se v življenju neprenehoma spreminja. To spreminjanje je najbolj vidno med 14. in 18. letom. Spreminjanje je duševno, telesno in socialno.

Pravilna racionalna, varna in socialna zaposlitev mladolletnikov je, če mladolletniki dosegajo dober kvalitativni in kvantitativni učni in delovni uspeh, da pa pri tem ne pride do okvare njihovega zdravja in da so mu omogočene ter zaščitene njihove biološke in sociološke funkcije — predvsem da nemoteno rastejo, se razvijajo in dozorevajo.

Za mladino je najbolj značilna intenzivna rast. V tej dobi mladolletnik zraste povprečno 15 do 20 centimetrov, vendar večkrat ta rast ni enakomerna, kar daje vtis nesorazmerja med trupom in okončinami mladolletnika.

Mladolletnikov skelet je še zelo plastičen. Zato so pri težjem mišičnem delu in pri nefizioloških položajih telesa pri delu možne okvare skeleta, predvsem pa hrbtnice.

V času mladolletnosti se precej poveča telesna teža. Ker je v tej dobi rast zelo intenzivna, lahko dobimo vtis, da mladolletnik hujša.

Srce pogosto zaostaja za intenzivnim razvojem mišic in skeleta. Zaradi tega lahko pride do nevrovegetativnih motenj in težav v predelu srca, predvsem zbadanja in tesnobe.

Mladolletniki imajo pogosto ortostatsko beljakovino v seču. V tem času so značilne tudi slabokrvnosti, kožne bolezni in povečano potenje predvsem na dlaneh.

Duševne značilnosti tega obdobja so zajete s pojmom pubertete. To obdobje je polno notranjih nasprotij. Za varstvo mladolletnika pri delu je pomembno, da se pubertetne notranje nasprotosti mladolletnika kažejo pogosto z neupoštevanjem avtoritet, s konflikti z okolico, z originalnostjo in celo ekstravagantnostjo pod vsako ceno, z elementi samodopadljivosti, zaprtostjo vase ali v nerealen svet sanj. Za aktivno zdravstveno varstvo mladolletnika pri delu je pomembno, da vemo, da so v tem obdobju pogosti afekti, konflikti v okolici, pobeg od doma, šole in dela, potepanja in menjave zaposlitve.

Na srečo se večina mladolletnikov hitro privadi na poklicni pouk in delo. Pri tem morajo kompleksno prispevati svoj delež vodilni delavci v podjetju, poklicne službe za varstvo ljudi pri delu, šola in starši.

Velik pomen za pravilno prilagode mladolletnika ima poklicna orientacija ter postopno in skrbno uvajanje v delo, da se mladolletniki prilagode novih pogojev dela in življenja.

Mladini moramo pri delu prekrbeti ugodne delovne in tehnološke pogoje. Mladolletnik ne sme

delati v nočni izmeni, ne sme delati več kot 6 ur dnevno, v neposredni proizvodnji pa ne več kot 4 ure dnevno.

Za ugoden delovni učinek mladolletnika je potrebnih tudi več odmorov med delovnim časom. Delo ne sme biti statično in ne sme obremenjevati telesa z nefiziološkimi položaji telesa pri delu. Mladolletniki morajo imeti pri delu tudi ustrezne delovne sedeže, mize, orodja itd.

Mnoga orodja, stroji, naprave in priprave, s katerimi morajo mladolletniki delati, so projektirana in izdelana za odrasle moške delavce. Zato ni čudno, da so pri delu s takimi napravami pri mladolletnikih pogoste poklicne okvare in poškodbe.

Mladolletnikov ne smemo zaposliti pri posebno nevarnih delih (miniranje, delo z eksplozivom, delo z lahko vnetljivimi snovmi) in pri delih z nevarnimi stroji (stiskalnice, dvigala, žage, žerjavi).

Mladolletnikov organizem v rasti in razvoju je bolj občutljiv na vpliv industrijskih strupov kot organizem odraslega. Zato mladolletnika ne smemo pri delu izpostaviti poklicnim strupom, predvsem ne takim, ki vplivajo na kri in krvotvorne organe, živčevje in notranje organe (na primer pri delu z organskimi topili, ki imajo zelo široko uporabo v sodobnih tehnologijah). Pri tem moramo občasno žal napraviti izjemo pri učencih v gospodarstvu, ker se sicer ne bi mogli praktično priučiti za svoje delo. V takih primerih moramo postaviti večje varnostne zahteve in boljše ukrepe in veliko odgovornost nadrejenih ter učiteljev.

Praktično ni poklicne škodljivosti, katera ne bi bolj ogrožala mladolletnika kot odraslega delavca. Mladolletnik težje prenaša neugodno toplotno okolje (predvsem nagle spremembe temperature zraka in toplotno sevanje), neustrezno razsvetljavo, ropot in tresenje. Posebej škodljiv vpliv na mladolletnika ima ionizirajoče sevanje. Poklicne pralne bolezni dihal in poklicne nalezljive bolezni so, ob istih pogojih tudi večja nevarnost za mladolletnika kot za odraslega. Nežna koža mladolletnika in pogoste pubertetne spremembe na koži so dejavniki, ki vplivajo na večje število poklicnih kožnih bolezni pri mladolletnikih.

Znano je pravilo, da je največ poškodb pri delu pri delavcih z najkrajšim delovnim stažem. V tem pravilu so žal zajete tudi pogoste obratne poškodbe mladolletnih delavcev in njihova velika resnost.

Mladolletni delavci se razgledujejo v odraslih. Na žalost na področju varstva pri delu pred obratnimi poškodbami in poklicnimi boleznimi dobijo pogosto v odraslih mnogo slabih zgledov. K temu pristejamo predvsem pomanjkljivo varnostno vzgojo, nepoznavanje ali podcenjevanje škodljivosti in nevarnosti, neupoštevanje predpisov, opuščanje varnostnih ukrepov in sredstev, precejevanje lastnih moči in podobno. Odrasli dajejo pogosto slabe zgled mladolletnikom, tudi s kajenjem, pitjem alkoholnih pijač, neustreznim koriščenjem prostega časa, predvsem s športnim neudejstvom ali celo s ponočevanjem.

Mladolletni delavci so občutljivejši na eventualne deficite v prehrani, oziroma imajo večje ali drugačne prehranske potrebe. Poleg kalorij za učenje, delo in športno udejstvovanje rabijo dvakrat več beljakovin

kot odrasli ter več nekaterih vitaminov in mineralov. Žal so živila, ki so za mladolletnika najbolj ustrezna tudi najdražja in premalo zastopana v dopolnilnih obrokih, ki jih nudi organizacija združenega dela ali šola. Zaželeno bi bilo, če bi organizacija združenega dela nudila še »specifično dopolnilo« k mladolletnikovemu dopolnilnemu obroku, predvsem dopolnilo v obliki mleka ali sadja. To dopolnilo bi mladolletnik potreboval čimprej jutraj, morda celo takoj ob pričetku delovnega časa in ob koncu delovnega časa, ker je tudi med mladino že zelo razširjena razvada, da ne zajtrkujejo in ker imajo tudi mladolletniki veliko povprečno oddaljenost do doma in zato pozno kosijo. Mleko kot dopolnilni obrok mladolletnika ima tudi velik psihološki in vzgojni pomen — med zvestimi »pivci mleka« je manj kadilcev in rednih odjemalcev alkohola.

Pri dejansko pravilni zaposlitvi mladolletnikov je njihov delovni in učni uspeh dober, a njihov razvoj neoviran. Zato moramo mladolletniku praktično zagotoviti to dejansko pravilno zaposlitev s tehnološkimi, organizacijskimi, pravnimi, socialnimi, psihološkimi, zdravstvenimi in vzgojnimi varnostnimi ukrepi pri delu.

dr. Mario Kocijančič

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

Dokončna trasa ceste na nasip

Z začetki cestnega prometa po Železarni, je bilo treba misliti tudi na speljavo ceste na nasip. To toliko bolj, ker pred časom ni bilo cestne povezave med glavnim vhodom v Železarno in nasipom, kjer so pomazna skladišča za rudo, staro železo, grodel in druge surovine.

Leta 1960 so delavci obrata transport sami speljali prvo zasilno pot nasproti obratne ambulante na vrh nasipa, ki je takrat segal komaj do ceste h gasilskemu domu. Ker je bil nasip še kratek in zaradi tlečih ugasikov še nestabilen, je bila ta prva cesta ozka in vijugasta, da je težji tovornjak le s težavo speljal z glavne ceste na vrh nasipa.

Za izgradnjo druge, položnejše in širše ceste, je bilo treba počakati, da se je nasip podaljšal do gasilskega doma. Tudi ta cesta, ki je bila narejena po zgraditvi valjarn na Beli, je bila še prestrma, ker so drugačno izvedbo ovirali normalni in ozki tiri na nasipu. Po prestatitvi tovarniškega kolodvora in odstranitvi, zaradi rekonstrukcije Železarne, nepotrebnih ozkih tirov, je bila podana možnost, da se cesta spelje po dokončni trasi, ki so jo začrtali sodelavci konstrukcijskega biroja in je bila za to izdelana potrebna dokumentacija. TO cesto sedaj delavci podjetja Kovinar tudi gradijo. Ko bo v kratkem gotova in priključena na obstoječo cestno mrežo, se bo v precejšnji meri razbremenil doslej dokaj tesen glavni vhod Železarne.

Novice iz sindikalnih organizacij

5. SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SINDIKATA TOZD TALILNICE

V torek, 14. maja, je bila v sejni sobi talilnic 5. redna seja izvršnega odbora osnovne organizacije TOZD Talilnice.

V prvi točki dnevnega reda je predsednik tov. Ščerbic poročal o delu koordinacijskega odbora v predkandidacijskem in kandidacijskem obdobju. V poročilu je poudarjeno, da so družbenopolitične organizacije imele pomembno vlogo, kar se posebej velja za sindikalno organizacijo. Koordinacijski odbor naj bi nadaljeval z delom tudi v prihodnje, tako da bo kadrovska politika vedno prisotna na vseh področjih. Koordinacijski odbor je sporazumno s predstavniki sindikalnih odborov iz obratov posredoval predlog izvršnemu odboru sindikata za kandidate, ki naj bi v prihodnje sodelovali v samoupravnih delavski kontroli. Predlog je bil sprejet tako, da bodo v samoupravnih delavski kontroli sodelovali Stefan Jeren iz plavža, Franc Zrim iz martinare, Vinko Drešar iz elektrojeklarne, Matevž Klinar iz livarne in Rudi Knez iz šamotarne.

V drugem delu seje je direktor TOZD Talilnice inž. Stanko Čop poročal o izpolnjevanju planskih

nalog v štirih mesecih letošnjega leta. Iz podatkov je razvidno, da so pokazatelji dobri, zato menijo, da bo treba z dosedanjimi napori in dobrim delom nadaljevati. Svojem pokojnega sodelavca Alojza Zagorca so odobrili enkratno denarno pomoč. Tov. Brgant iz obrata plavž je predlagal, da bi zaradi pomanjkanja finančnih sredstev dobili nekaj denarja tudi pri zbiranju železa pri drobilu žindre. Predlog naj bi pripravili obratovodja plavža, direktor TOZD Talilnice in tov. Brgant in ga nato posredovali odboru za nagrajevanje. Omenjali so tudi možnost, da bi po obračunu izplačanih jubilejnih nagrad del sredstev, ki ostanejo TOZD-u dodelili sindikalnemu odboru v obratu za izvedbo izletov.

GRADBENO VZDRŽEVANJE

V torek, 28. maja je bila seja sindikalnega odbora na gradbenem vzdrževanju. Na seji so največ razpravljali o organizaciji izleta in omenjali sedem možnih krajev, ki bi najbolj ustrezali za izvedbo izleta. Odločili so se za dvodnevi izlet v Simonov zaliv, vendar pod pogojem, da bo prijavljenih vsaj 45 udeležencev.

Železarski globus

ITALIJA

Tudi v Italiji so povečali proizvodnjo surovega jekla v letu 1973 v primerjavi z letom 1972. Lani so proizvedli skupno 21 milij. ton surovega jekla, v letu 1972 pa 19,8 milij. ton. Tudi mesečna proizvodnja je precej narasla. Tako so v decembru 1973 proizvedli 1,96, v istem mesecu leta 1972 pa 1,56 milijonov ton.

POLJSKA

V železarni Katowice bodo zgradili nov plavž s koristno prostornino 3200 kubičnih metrov. Vzporedno z njim pa tudi novo napravo za preparacijo železove rude, kisikov konvertor in valjarno debele pločvine.

ŠPANJA

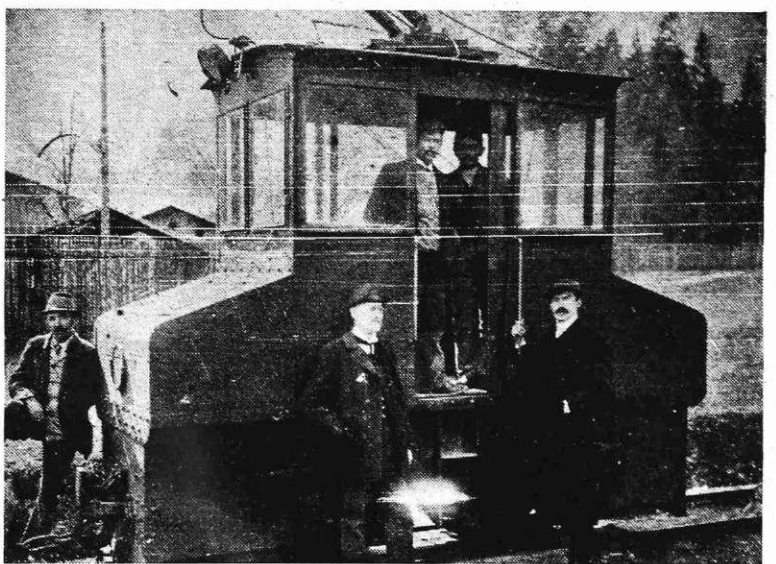
Španski železarski strokovnjaki predvidevajo, da bo v letu 1980 znašala letna proizvodnja španskih železarn 18 milij. ton. To bodo

AVSTRALIJA

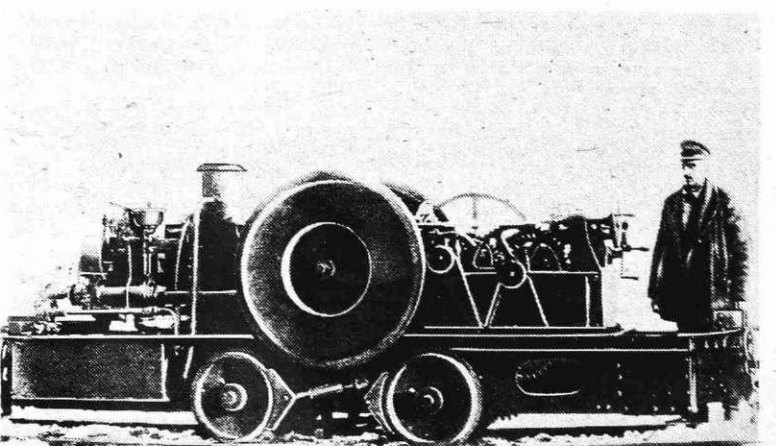
Železarska družba Broken Hill pripravlja gradnjo nove, velike železarne v Zahodni Avstraliji. Proizvajala bo letno 10,7 milijona ton surovega jekla. Njen proizvodni program bodo železarski polproizvodi, pretežno slabi. Pri projektu bo finančno sodelovalo osem inozemskih železarskih družb, ki bodo potem kupovale polproizvode.

ITALIJA

V letu 1973 so italijanske železarne proizvedle 21 milijonov ton surovega jekla. Od tega je bilo 41,6 % proizvedenega v kisikovih konvertorjih, 41,1 % v električnih pečeh in 17,3 % v SM pečeh. Proizvodnja surovega jekla v električnih pečeh je znatno višja kot je svetovno povprečje — 18 %. To je predvsem posledica velikega števila mini železarn z elektrojeklarnami, ki obratujejo danes v Italiji.

Električna lokomotiva OE-I, imenovana motor, je obratovala pri gradnji karavanskega predora. Leta 1909 jo je tovarna kupila in jo obratovala v javniški obrati in med javniškimi obrati in Fužinami do leta 1971. Poleg tovorov je vozila osebni vagon — pulman, ki je zadnjikrat peljal leta 1950.

Bencinska lokomotiva, rekli so ji »prešič«, je obratovala od leta 1905 do leta 1947. Velika škoda je, da se lokomotiva ni ohranila, kajti nekaj let pozneje so jo zrezali za staro železo.

Vinko 31 Trinka Brigade s hribov

Pre-
mikajo se le v večjih skupinah, da
lahko organizirano napadejo. Zato
se zasledovanj ni bal, le zased.

Hoja po celem snegu pa je kmalu
postala utrjavajoča. Sonja se je že
nekajkrat ponudila, da bi ona ga-
zila. Vselej jo je odgnal. Ne more,
ženska, je nejevoljen tuhtal. Prvič
nima te moči, drugič pa ne ve, kod
naj hodi. Dopovedovati ji pa z rano
zdaj ne more.

Cudno, od čete je ostala z njim le
ta Rusinja. Trmoglavu pogumna. Za
zdaj kaže, da ga ne bo zapustila.
Vseeno pa bi raje hodil z borcem,
posebej še s prijateljem. Potem bi bil
trdno prepričan, da ga v najhujšem
ne bo zapustil.

Zaradi potu se mu je srca lepila
na kožo, zbadalo ga je tudi v prsih.
Kot bi se začel oglašati drobci bom-
be, ki ga je začel prvi zbadljaj v
spodnji željasti, tam, kjer je bila
rana, je zaslutil, da se bo začel zbi-
rati gnoj. Hudo je še pred njim...
hudo se bo šele začelo!

Znak, da se je rana oglasila, ga je
spodbodel, da je začel zavijati v
breg. Ni bil strm, ampak dve uri
hoje je že imel v nogah, bil je pre-
stradan in ranjen.

V bregu je moral zastajati, da je
umiril pljuca in srce, ki je divje raz-
bijalo. Res za njim niso streljali, kot
takrat, ko sta bila z Darkom na pla-
nini in je bil ranjen v pljuca. Vseeno
pa je moral dohiteti bataljon. Le
v njem bo varen.

Hotel je že počiti, a planina je pod
vrhom postala položnejša. Po rav-
nem pa bo itak lažje, je pomišljal in
se trmoglavo zaganjal v celi sneg.
Rafal, ki ga je zaslutil, mu je prvi
hip pomenil uslugo, saj se je lahko
zavil v sneg. Potem je dvignil
glavo, da je lahko ugotovil, odkod
dvojce čelad, levo in desno od njih
pa še nekaj vojaških čepic. Zdaj so
vsilili žgali proti njemu. Prevalil se je
toliko, da je osvojil brzostrelko.
Naravnal jo je proti mitraljezu in
pritisnil. Spustil je ves rafal, potlej
pa se je dvignil in sklonjen stekel
nazaj. Zagledal je Sonjo, ki je bila
že globoko pod rohom planine.
Ozrla se je in on ji je pomahal, naj
se ne vrača, ampak zavija levo.
Razumela ga je in začela zavijati.
Tudi sam jo je ubral na levo.

Tekel je z uro močjo, saj je vedel,
da bodo streljali z vrha takoj, ko si

bodo upali na rob. Njegova brzo-
strelka bo zadržala le toliko, kolikor
časa bodo menili, da gre za njim
večja enota, saj en sam partizan po
njihovem nima brzostrelke. Policisti
so užgali po njem, ko je imel še sko-
raj sto metrov do roba, kjer bo pri-
krit. Tekel je cik-cak in čakal, kdaj
ga bo zadelo. Sonja je bila že pred
njim. Ko je videl, da ga hoče poča-
kati, je jezljivo zamahnil z roko, naj
teče naprej.

Za robom je sedel v sneg. Nekaj
hipov je sedel, si umiril dihanje, pa
če je to zadnje, kar še lahko na-
pravi. Sonja ga je proseče gledala
naj ustane, potlej pa se je zaobrnila
v smer, odkoder sta bežala in s stra-
hom čakala kdaj bo zagledala poli-
ciste. Saj ni hotel izživiti usode,
ampak jezilo ga je, da mora tako
vsipljeno bežati pred Nemci. Zadihan
je vstal in pomignil Sonji, da bosta
zavila v dolino. To bo pomenilo nov
napor, ampak teh sitnih policistov
na vrhu se bosta rešila.

Polomil sem ga, ker sem prehitro
silil na vrh, si je začel očitati. Moral
bi računati, da so se policisti pogna-
li po sledi bataljona, da so imeli
ravno pot in da ga bodo prestregli.
Neučakan bo moral zdaj opraviti
vsaj dvakrat daljšo pot, da bo našel
bataljon.

Sonja je bila rdeča v obraz, le
temni podočniki so kazali, da je
utrjena. Ni je skrbelo, kako se
bosta izvele. To je bilo dobro!

Pozno popoldne sta začela zav-
ijati v hrib. Slo je počasi, veliko sta
morala počivati. Potem sta zasli-
šala na vrhu, bolj proti drugi strani
močno streljanje. Spopad dveh več-
jih enot. Tonči je razočaran
zamahnil z roko, da se bosta vrnila.

Do bataljona se ne bosta pribli-
žala, to mu je bilo že jasno. Zaslutil je, da
so Nemci začeli eno od večjih hajk,
ki bo trajala vsaj tri dni in da se bo
brigada in bataljoni premikali
kakor bo pač kazalo. Z eno samo
željo, da se izmuznejo in preživijo.
Pogosto bodo menjali že dogovor-
jene smeri, tako da bi lahko za njimi
tacen teden dva. Vtem pa padal v
zasede skupin, ki bodo zasledovale
partizane. Bolje, da se pritaji, po-
čaka, da se bodo Nemci utrudili in
potem poišče bataljon. Sonji vsega
tega še ni mogel razložiti, ampak bo
že razumela. Tudi če ne razume, z
njim bo. Kaj bi drugače?

Nič več ni iskal bataljona, ampak
hišo, kjer se bosta navedla in pre-
spala. Izognil se je vasici, ki ji ni
zaupal, iskal je hišo na samem.

Spušča se je vse nižje, dokler jo ni
zagledal. Potisnjena v zavetje pod
gozdom, okrog nje čistina, da se ji ni
mogoče neopaženo približati.

Ko je bil še kakih sto metrov od
hiše, se mu je zazdelo, da je videl
človeško postavo, ki pa je izginila.
Čudilo ga je, da so vrata zaprta. Ko
je hotel odpreti, je ugotovil, da so
tudi zaklenjena. Stresal je kljuko,
potem je začel z dlanko razbijati po
vratih. Ko to ni zaleglo, je brcal s
škornji. »Kdo je?« se je naposled
oglasilo iz veže. »Odpri...« par-
tizani, je dražen zaklical Tonči.
Zaslutil je šepet v veži, vrat pa go-
sposdar ni hotel odpreti. »Bom
moral razstreliti vrata?« je onemoglo
zastokal Tonči.

Med skripanjem velikega ključa je
Tonči napet čakal, če bo v ustih
začutil kri. Nič slane ni zaznal na
jeziku. Gospodar je le odskril vrata.
Pomolil je svoj suhi obraz med
vrata in prestrašen sepnil: »Beži-
te! Nemci so bili pri nas... Spet
pridejo.« Tonči je odsunil vrata, da
se je gospodar opotekel v vežo. Niti
pogledal ga ni, ampak je mimo
njega zakoračil v veliko sobo. Na
klopi je občutil blagodejni učinek
počitka. Kot bi vsa utrjenost z
močnim curkom odtekal iz telesa.

Sonja, ki se je že v veži zapletla v
preprij z gospodajem, ga je prer-
nila v sobo. »Ti... durak,« je pre-
zirljivo pihala Sonja, »braniš se, da
bi pomagal ranjenemu partiza-
nu...«

»Nemci so bili v hiši in spet
pridejo,« jo je rotil gospodar. Onemog-
lo je povijal koščene roke. »Ta hiša
na samem jimu je najbolj sumljiva.«
»Jesti boš dal in prespala bova
tukaj,« je odločno rekla Sonja.

»Vzemita, kar potrebujeta...
Spala pa ne bosta. Velikokrat so
prišli tudi ponoči... Požgali bo-
do...«

Tonči je vstal. Pomignil je Sonji,
da bosta odšla. »O ne, dal bo jesti,
spala bova, zjutraj pa odideva,« je
nepopustljivo odurnila Sonja. »Ti
moraš jesti in spati. Ves dan že ho-
diva. Naj hodi še vso noč in ves
dan?«

Saj je imela prav, vendar njemu je
bilo zoprno, če je moral prositi. Raje
bi ves dan ne jedel. Samo eno noč in
še en dan hoje ne bi zdržal. Posebej
še zdaj, ko je čutil, kako se mu rana
gnoji. Obsedel je in prepustil Sonji,
da se ona pogovori z gospodajem.
Odpeljala ga je v kuhinjo. Od tam je
bilo slišati vpitje, Sonjin visoki, pre-
teči glas.

»Ljudje, nesreča!« krične Grebenc in skoči k Pezdernikovi
stiskalnici. »Nesrečnik, glavo mu je zdrobilo!« se zgrozi.

»Kaj je?« prihiti mojster Hostnik in tudi drugi se zgrnejo
okrog obglavljenega trupla in ta hip celo pozabijo na Goričnika, ki
so ga odgnali žandarji.

»O groza, groza...« mrmrajo.

»In ženo ima!«

»In otroke!«

»Pri tej stiskalnici že drugi,« se spomni Jošt nesreče pred
šestimi leti. »Takrat je zmečkalo Ferdinanda. A ne tako hudo, ne
tako hudo,« se mu zdi pogled na obglavljeno truplo bolj strahoten
kakor na zmečkanega delavca pred leti. »O bog, o bog, bodi mu
milostljiv in zla ne šteje več, kot bi lahko.«

Toda delavci ne mislijo več na Pezdernika, kakršnega so ga
poznali in kakršnega so sovražili. Mislijo na nesrečnika, ki je postal
žrtev svojega dela. A še bolj mislijo na nesrečnikovo ženo in otroke,
ki bodo zdaj ostali sami, obsojeni morda na najhujšo revščino.

»Kdo jim bo šel povedat?«

To bo težka pot: biti znanilec smrti.

Naposled se javi Jošt.

»Toda, kar tako praznih rok ne boš mogel...« pravi Grebenc.
»Lahko bi zbrali kaj od zaslužkov?« predlaga Hostnik in
potegne iz svoje kuverte cel stotak.

Tudi drugi dajajo več, kot bi lahko.

»Za ženo in nesrečne otroke,« pravi Grebenc in da svoj
prispevek, ne da bi še mislil, da je bil prav zaradi Pezdernika in nje-
govega ovadstva kaznovan z globo.

In celo Žef, ki je bil najbolj prizadet med njimi, da svojega
kovača, modri desetdinarski bankovec, in se brez misli na kruh
odpove desetim enodinarskim hlebčkom.

Obglavljeno truplo ni več ovadah Pezdernik, marveč samo še
človek, nesrečni človek, ki ga je doletela smrtna nesreča, ta pa je
vrgla njegovo družino v lakoto in revščino.

»Tudi mene bi lahko kaj takega doletelo.«

»Tudi mene! Kako malo je vredno naše življenje! Na ših živ, s
ših mrtev...«

Ta hip nihče ne misli na Goričnika, a še manj na to, da ga prav
v teh trenutkih obdelujejo z bikovkami v policijskih šempetrskih
zaporih.

Celo Grebenc in Žef mislita ta hip na ta dogodek kakor skozi
meglo. Bolj ju je pretresla Pezdernikova smrt kakor sodrug in pri-
jatelj, ki ga bodo že nocoj odpeljali v beograjsko glavnačo.

Sicer pa je ta dan za Žefa kakor zaklet.

106 Miha Klinar TIGROVEC ŽEF

Ko se vrne domov, ga preseneti zateglo Kunovo zavijanje,
potem pa se pojavi pred njim Matija, zgrbljen in nemočen, kakor da
se je od davi postaral za desetletje.

»Gospodar je izdihnil.«

To vidi Žef tudi po črno oblečenih gospodih, ki prihajajo v vilo
in stiskajo gospe, črno oblečeni, a prav nič pogrebni, roko in ji jo
poljubljajo v sožalje.

In Žef ima zopet polne roke dela.

Oddahne se šele čez tri dni, ko so gospoda položili k počitku na
pokopališče ob govorih, s katerimi so slavili njegovo dobroto in skrb
za preganjane primorske rojake. Žef bi najraje ob teh slavonspevih in
hvalnicah pljunil in povedal svojo resnico.

Kako dober človek!

Tako je po pogrebu dejal celo Žefov stric.

Ali ste ob pamet? Kakšno dobroto pa vam je storil? je rekel Žef.
Nehvaležnež! Pravi nehvaležnež si!

»Uboji stric,« razmišlja Žef, ki ob smrti gospoda Aleša ni
občutil nobene žalosti, pa tudi nobene izgube, ki bi ga zaradi tega
doletela vse do danes, ko mu je gospa dala vedeti, da naj pobere
svoje stvari in gre.

Tudi Matiji je pokazala vrata.

»Zdaj bom berač, pravi berač,« razmišlja Matija o usodi, ki ga
čaka, skrb pa je legla tudi v Žefa.

Zdaj mu ne bo preostajalo drugega, kakor da gre k stricu.

Toda stričeva žena mu pove odkrito, da ne bo trpela, v hiši še
ene primorske nadloge.

»Kaj morem?« ji stric ne upa ugovarjati. »Si boš že kako
pomagal,« ga bodri.

V Žefa spet lega skrb. Nekaj dni si pomaga tako, kakor si po-
magajo reveži, ki prihajajo v zavetišče svetega Jožefa. Zjutraj v to-
varno, po tovarni na postajo v čakalnico, če se mu posreči preslepti
vratarja.

Prejšnjo noč je moral sredi noči na ulico.

— Tu ni hotel, — mu je povedal vratar.

Morda bo nocoj drugače.

Zunaj že sneži in je prekleto mraz. Že davi je prišel ves premra-
žen v tovarno, vendar ni niti Grebencu povedal, da je ob streho in
da si jo išče po nasvetih drugih revežev, ki prihajajo na vodeno juho
v zavetišče svetega Jožefa.

17 Dežela bogov, filozofov, poetov Tomaž Iskra mornarjev in še kaj...

Če se zazreš z vrha proti dolini,
opaziš nepregledne nasade oljk, ki
dajejo vtis morja in se tudi never-
jetno stapljajo z njim, da je težko
ločiti mejo med enim in drugim.

DELFE

Dolina se nenadoma odpira v
širok, vendar hribovit predel, cesto
širijo in modernizirajo, povsem
razumljivo, saj jim pomeni vir do-
hodka, ki ga prinašajo turisti v ta
majhen in zanimiv kraj, kjer obisko-
valec takoj zasluži duh preteklosti.

Lahko nam kmalu postane jasno,
zakaj so Grki prav v tem kraju po-
stavili preročišče. V bližnjem skal-
nem hribovju se v spomladanskih in
poletnih dneh nenavadno bliska in
grmi, tako da ves kraj dobi pravcato
mistično podobo nekakšnega uroči-
šča, kjer se je sklepala usoda grškega
ljudstva. Južno od Delf je slovit
Parnas, hrib pesništva in muze, ki
je že v antičnem svetu služil Grkom
za posvečeno goro. Danes mestece
Delfe živi od turizma, kjer nekaj
hotelov nudi gostom prenočišča in
nekaj grških kuhinjskih posebnos-
ti. Trgovine so odprte še v poznih
večernih urah, toda kot povsod v
Grčiji, je vse razstavljeno skoraj na
ulici, turist pa si lahko vse njihove
izdelke, ki že močno spominjajo na
orient, do podrobnosti ogleda.

Morda je posebnost v Grčiji »turi-
stična policija«. Ta daje v glavnem
informacije in pomaga tistim zbe-
ganim turistom, ki se izgubijo, menjajo
tudi denar (samo konvertibilno va-
luto, marke, dolarje, lire kot ostale
banke). Nekaj kilometrov od me-
stece je Apolonov tempelj, kjer so
prerokovali Pitije (ženske — sve-
čenice) in vodile grško ljudstvo do
pomembnih odločitev. No, Apolonov
tempelj je bil eden glavnih, tu so še
ostanki stadiona, zakladnice, posve-
čenih poti itd. Pitije so dajale odgo-
vore tudi »romarjem«, ki so želeli
zvedeti za svojo usodo in ne samo

državnim in vojaškim slom. Njihove
napovedi se niso vedno uresničile,
toda ljudje so imeli vseeno zaupanje
v ta posvečeni kraj in so pač menili,
da si obiskovalci niso znali pravilno
razlagati Pitijinih odgovorov. Tako
je svetišče Delfi igralo vlogo v
življenju antičnih Grkov, bodisi
posameznikov ali pa celih narodov.
Preročišče Delfi je imelo nekakšno
svetovno, politično vlogo, v Delfi-
ju so bila tudi atletska srečanja,
dramske predstave pa so obsegale:
tragedije in komedije, skratka tu se
je odigralo politično, športno in
kulturno življenje.

ZADNJA POT

Drugo jutro se nam je obetala
zanimiva pot mimo Teb in Mara-
tonskega polja, krajev, o katerih je
vredno spregovoriti nekaj besed.
Medtem, ko brzimo proti Tebam,
nam vodič Jože pokaže križpot, kjer
naj bi po grški mitologiji kralj Oidi-
pus ubil svojega očeta Laia. Sofokles
v svoji tragediji: »Kralj Oidipus«
ta dogodek lepo prikaže v dialogu
med Kreonom (slom) in Oidipusom:
O: Cigavo smrt ima Apolon v mi-
slih?

K: Preden si ti, gospod, zasedel
prestol, deželo našo vladal je kralj
Laos.

O: Sem slišal, da; a sam ga nisem
videl.

K: Morilce zdaj njegove kazno-
vati veleva izrečeno bog, bili kdor
koli.

O: A kje so ti? Kako jih danes
najti? Za krivcem z leti se zabriše
sled.

K: Med nami so baje, kdor išče,
najde: le v nemarnim se skriva vse
v temi.

O: Pa kje je Laos bil ubit? Na
domu? Pristavi? Ali morda kje v tu-
jini?

K: Namenjen je bil k bogu v
Delfe, ka-li, a s potovanja se ni vrnil
več.

V tem (prvem) delu drame sklene
Oidipus izslediti kraljeve morilce
(zasnova). Toda dialog s pastirjem
v razpletu drame doseže vrh, ko

kralj Oidipus odkrije tragično resni-
co:

Oidipus: Pa kdo je bil otroku
oče? Ti?

Pastir: Jaz ne, meni je nekdo
ga izročil.

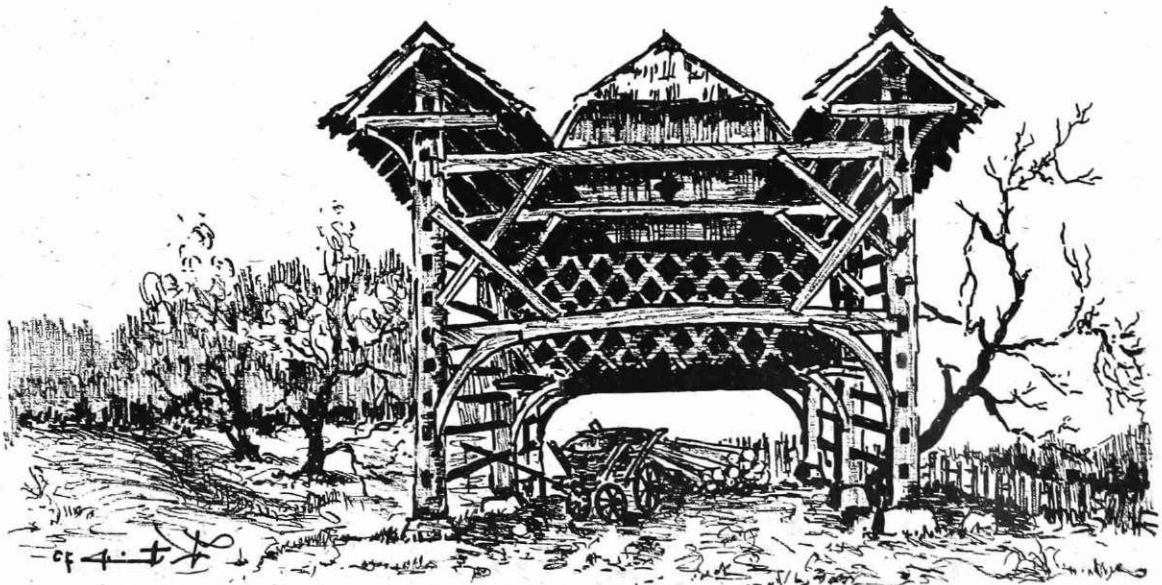
O: Meščan kdo? In iz katere
hiše?

P: Za božjo voljo, ne sprašuj me
dalje!

O: Po tebi, če naj te v drugo
vprašam!

P: Otrok, je bil iz Laiove družine.

O: Sorodnik morda ali dete
sužnja?

Zdravko, Kotnik: V okoličih Dolenjskih Toplic

Ustanovljena zemljiška kmetijska skupnost

V torek 4. junija zjutraj so se zbrali delegati in tudi v jeseniški občini ustanovili kmetijsko zemljiško skupnost, ki naj bi postala nosilec zemljiške politike v občini. Ustanovitelji skupnosti so po zakonu in tako tudi v naši občini: KŽK Kranj — kmetijska zadruga Radovljica, GG Bled, vseh 11 krajevnih skupnosti naše občine, skupščina občine Jesenice, občinska konferenca SZDL Jesenice in na lastno pobudo še Lovska zveza za Gorenjsko. Delegati teh organizacij so se tudi udeležili torkove ustanovne skupščine.

Zakon o dedovanju in pa zakon o kmetijskih zemljiščih sta neposreden povod za ustanovitev kmetijskih zemljiških skupnosti, je v uvodu poudaril Dušan Novak, predsednik iniciativnega odbora, ki je poročal o delu omenjenega odbora. V naši družbi se bolj kot pa v preteklosti zavzemamo za to, da bi bila vsa zemlja primerno obdelana, da bi ljudje, ki jo obdelujejo imeli enak standard kot ostali delovni ljudje naše domovine, in zato je skupnosti dan velik pomen, kot nosilcu zemljiške politike v občini. Tudi v statusu kmetijske zemljiške skupnosti piše, da mora ta oblikovati in voditi kmetijsko zemljiško politiko, nadzorovati izvajanje te politike v skladu s prostorskimi plani in načrti za razvoj kmetijstva v občini. Tretji člen statuta še bolj natančno določa naloge: skrbi za pravilno rabo kmetijskih zemljišč v občini, sodeluje pri izdelavi osnutkov občinskih prostorskih načrtov in pri njihovem sprejemanju, spodbuja razvoj različnih oblik proizvodnega sodelovanja med kmeti in kmetijskimi organizacijami združenega dela, gospodari s skladom kmetijskih zemljišč v občini, sodeluje pri pripravi in izvedbi arondacij in komasacij (zaokroževanje razdrobljenih zemljišč zaradi lažjega obdelovanja op. p) ter pri drugih posegih v urejanje in rabo kmetijskih zemljišč, sodeluje pri odločanju in dodeljevanju skupnih pašnikov, opravlja druge naloge, ki jih prevzame na podlagi posebne pogodbe.

O teh in drugih nalogah je bilo govora tudi v razpravi. Predsednik skupščine občine Slavko Osredkar je poudaril pomen kmetijsko zemljiške skupnosti kot enakovrednega partnerja skupščine občine pri razpravah o zemljiški politiki, ter da bo treba v bodoče bolj skrbno gospodariti z zemljišči. Kljub temu, da kmetijstvo predstavlja v narodnem dohodku občine le približno dva odstotka, pa vseeno pomeni dragocen delež in mu je zato treba zagotoviti širši družbeni interes. Tudi večina drugih razpravljavcev je poudarjala nujnost večje skrbi za ohranitev kmetijskih zemljišč. Še posebej je bil poudarjen problem gradnje nove ceste v Podkorenu, kjer je naloga zaščite kmetijskih zemljišč premalo upoštevana. Dosti je bilo govora

tudi o problemih pašništva, o škodi, ki jo povzroča divjad in drugem.

Na koncu ustanovne skupščine kmetijske zemljiške skupnosti, ki šteje 30 delegatov so za predsednika te izvolili Dušana Novaka. Izvolili

so tudi 11-članski izvršni odbor skupnosti, katerega bo kot predsednik vodil Franc Klinar iz Plavškega rova. Izvolili so tudi člane komisij in poravnalnega sveta. Statut kmetijske zemljiške skupnosti namreč predvideva štiri komisije: komisijo za pripravo in spremljanje izvajanja prostorsko ureditvenega načrta v občini, komisijo za razvijanje proizvodnega sodelovanja med kmeti in kmetijskimi organizacijami, komisijo za usmerjanje prometa s kmetijskimi zemljišči ter komisijo za skupne pašnike.

T. L.

Ugodna ocena volitev in uveljavljanja ustave

V sredo 29. maja je bila razširjena seja občinske konference SZDL Jesenice, katere so se udeležili tudi predstavniki drugih družbenopolitičnih organizacij, člani družbeno političnega zbora skupščine občine Jesenice in pa predstavniki aktivna komunistov — neposrednih proizvajalcev. Seja je bila v celoti posvečena oceni letošnjih volitev ter uveljavljanju ustavnih sprememb v občini.

Ob upoštevanju dobre udeležbe občanov na volitvah ter glede na zadovoljivo strukturo izvoljenih, saj smo večji pomen dali delovnim ljudem in ženam, so lahko ponovno ugotovili, da smo z uspešnimi volitvami dali dobro osnovo za uresničitev zahtev nove ustave in zamišljene delegatske sistema. Prav tako smo lahko zadovoljni z rezultati pri konstituiranju delovnih organizacij po novem, saj prav TOZD in OZD pomenijo osnovo za uveljavitev delegacij in delegatskih odnosov. Pri tem pa je Jože Resman, ki je poročal v imenu občinskega štaba,

poudaril predvsem tri vprašanja: kako organizirati delo delegatov, da bodo kar najbolj povezani s svojo samoupravno skupnostjo, kako bodo delegati usklajevali interese, pri tem pa imeli posluš tudi za druge in končno, kako se bodo delegacije povezovale z drugimi organi samoupravljanja v delovni organizaciji. O teh in podobnih vprašanjih so govorili tudi v razpravi.

Največ pa je bilo vsekakor govora o delegacijah v krajevnih skupnostih, kot osnovni celici naše samoupravne ureditve. Vprašanja kot, učinkovito informiranje delegatov in delegacij, kako delovna organizacija sodeluje v KS, kdo je dolžan financirati krajevno skupnost, kdo sestavlja posamezno krajevno skupnost in podobna so očitno še nerešena vprašanja in čeprav je bilo na omenjeni seji marsikaj pojasnjeno, bo treba še delati in organizacijo urejati. S takim zaključkom pa se je tudi zaključila konferenca SZDL Jesenice.

T. L.

Stop, prepovedan promet za motorna vozila

Ni malo Jeseničanov, ki vedo, da je Baza na zgornjem Plavžu zelo priljubljen pa edini rekreacijski center na tem področju. Štiri balinarske steze nudijo občanom Plavža in drugim občanom, predvsem tistim, ki jim fizične moči ne dopuščajo aktivnosti v drugih bolj zahtevnih športih, edino možnost športno rekreativne dejavnosti. Odveč bi bilo tu v teh nekaj vrsticah opisovati, kako je Baza nastala, koliko udarniških ur je bilo opravljenih, koliko

prostega časa je vgrajenega v vse tisto, kar ljudje tako množično koristijo. Vprašanje nastane zakaj? Odgovor ni težak. Zato, ker je obstojal interes in ta interes se v obliki obiska in rekreativne dejavnosti v Bazi tudi konkretno odraža.

Z razvojem družbenega in osebnega standarda se iz leta v leto hitro večja število motornih vozil. Niso bili redki, predvsem tisti, ki so od Baze bolj oddaljeni, da so prišli tja s svojim avtomobilom, s tem pa so bili prebivalci Baze prizadeti, ker so na makadamu vozila dvigala prah. Popolnoma razumem prebivalce, ko so zahtevali, naj se glede prahu nekaj ukrene. Razumem zaradi tega, ker sam okušam grenkobo tega pelina. No in prejšnji teden se je to uredilo. Toda kako? Ne z drugo dovoljno potjo do balinišč, ne z asfaltno ali protiprašno prevleko obstoječe poti, temveč na salomonski način — prepovedan je ves promet skozi naselje. Znano je, da so bila v Bazi že državna prvenstva in tudi državno prvenstvo četvork za leto 1974 bo na teh baliniščih in vsako leto so tam razna tekmovanja, tudi mednarodna. Vsi ti udeleženci in pa vsakdanji obiskovalci, katerih ni malo naj pustijo svoja vozila pri Zvagnovem mostu. Tam naj bi se raznorazni izživljali nad vozili z različnimi trdimi predmeti in podobno. Ker so te stvari precej drage, moram v svojem imenu in v imenu mnogih reči, da tam vozil ne bomo puščali in zato najbrž bolj redko prihajali tja ali pa sploh ne. V zvezi s tem bi rad postavil nekaj javnih vprašanj:

— Za razvedrilo in rekreacijo delovnega človeka vlagamo velika sredstva v razne rekreacijske objekte, rekreacijske centre, TRIM steze in podobno. Ali je iz ekonomskega vidika bolj smotno obstoječe širiti in razvijati, ali obratno — razvoj obstoječih zavirati in graditi nove;

— Kako se misli reševati vprašanje zapraševanja, ki ga povzročajo avtomobili med bloki na neurejenem delu Plavža, ko stanovalci spodnjih etaž v blokih ne morejo ob suhem vremenu odpirati oken;

— Kako se misli reševati problem makadamskih poti skozi naselje, ki vodijo v zelo obiskane kraje kot Radovna, Završnica itd.

— Ker sam ob suhem vremenu zaradi prahu ne morem odpirati oken se sprašujem ali bomo stanovalci te zgradbe, če se pritožimo na pristojnem uradu tudi na dovoljno pot dobili prometni znak STOP — PREPOVEDAN PROMET ZA MOTORNA VOZILA.

Palo

Novice iz radovljiške občine

Komisija za družbenopolitična in idejna vprašanja prosvete in kulture pri občinski konferenci ZK, je na seji v torek 4. junija, razpravljala o uresničevanju resolucij 7. kongresa ZKS in 10. kongresa ZKJ, ki se nanašajo na idejno usmeritev kulture in vzgoje. Dogovorili so se tudi o pripravah za sklic seje občinske konference ZK, na kateri bodo obravnavali problematiko mladih v občini ter o sklicu aktivna komunistov s področja izobraževanja in vzgoje.

V ponedeljek 3. junija popoldne so se zbrali v sejni dvorani občinske skupščine člani ZK — rezervne vojaške starešine iz vseh krajevnih organizacij ZRVS v občini. Spregovorili so o neposrednih nalogah rezervnih vojaških starešin v izvajanju sklepov in stališč 7. kongresa ZKS in 10. kongresa ZKJ, ki se nanašajo na priprave splošnega ljudskega odpora, ljudske obrambe in družbene samozaščite. Na posvetu so sklenili ustanoviti aktiv komunistov — rezervnih starešin, nakar so izvolili tričlanski sekretariat aktivna. Za sekretarja aktivna je bil izvoljen Tone Kapus iz Radovljice.

Organizacija ZK v tovarni Veriga Lesce, je v soboto 1. junija organizirala v Partizanskem domu na Vodiški planini celodnevni seminar za svoje člane in člane samoupravnih organov v TOZD. Na seminarju je govoril o zgodovinski vlogi ZKJ v luči sklepov 10. kongresa ZKJ, sekretar občinskega komiteja Jože Bohinc. Več kot 40 udeležencev seminarja je nato razpravljalo še o odgovornosti komunistov v uresničevanju oblasti delavskega razreda ter o metodah in oblikah delovanja ZK in družbeno političnih organizacij v TOZD in OZD.

Prejšnji petek, 31. maja popoldne, je bil v hotelu Toplice na Bledu 7. občni zbor Gorenjske turistične zveze, ki so se ga razen članov zveze in gorenjskih turističnih društev, udeležili tudi predstavniki občinskih skupščin in vodstev družbeno političnih organizacij. Poročilo o delu GTZ je podal dolgoletni predsednik Jaka Eržen, nakar je sledila živahna razprava. Na zboru so nato sprejeli več pomembnih dokumentov in samoupravne sporazume o povezovanju in financiranju dejavnosti turističnih organizacij v GTZ. Delegati so izvolili nov upravni odbor ter vodstvo GTZ. Za novega predsednika je bil izvoljen Ciril Ankerst iz Kranja.

Oddelek za gospodarstvo in finance občinske skupščine Radovljica je v sredo 5. junija popoldne sklical v sejni dvorani skupščine posvet o možnih oblikah sodelovanja OZD gostinskih in turističnih dejavnosti, glede na precejšnjo razdrobljenost, ki slabi skladnost razvoja te vrste dejavnosti v občini. Na posvetu so bili prisotni poleg predstavnikov gostinskih delovnih organizacij in skupščine tudi člani strokovnega odbora za gostinstvo in turizem gospodarske zbornice Slovenije.

Na veliko jubilejno proslavo 50-letnice spopada delavcev z Orjuno v Trbovljah, je odšlo v organizaciji sindikatov iz radovljiške občine več kot 250 delavcev. Zaradi omejenega števila avtobusov in delovne sobote, pa niso mogli oditi vsi tisti, ki bi želeli sodelovati na proslavi. Po sklepu predsedstva občinskega sindikalnega sveta so delovni kolektivi poslali v Trbovlje le delegate. Večje število delavcev in mladine pa se je odpravilo na proslavo s svojimi vozili.

Turistično društvo Kropa in komorni moški zbor Stane Žagar iz Kroke prirejata v nedeljo 9. junija ob 16. uri v tamkajšnjem sindikalnem domu veliko kulturno umetniško prireditev pod naslovom — glasbeno popoldne. Da bo prireditev res na najvišji umetniški ravni, nam pove že seznam nastopajočih. Ti so vsi znani slovenski vokalni in instrumentalni umetniki domačini — sopranistka opere SNG Zlata Ognjanovič, basist Dragiša Ognjanovič in tenorist Gregor Solar. Na pozavno bo igral Dare Lotrič, član slovenske filharmonije, poleg njega pa še dijaki glasbene šole iz Radovljice in Ljubljane — Marjan Butorac, Mateja in Aleš Gasperšič, Andreja Peterel, Melita, Metod in Miloš Rešek. Razen naštetih, bodo nastopili še domači moški zbor Stane Žagar pod vodstvom prof. Egija Gasperšiča, recitatorja Danijela Pogačnik in Tone Solar, člana SNG iz Nove Gorice.

Predsedstvo občinske konference mladih delavcev je na 3. seji, v sredo 5. junija analiziralo potek akcije »Mladi delavci pred kongresom«, v kateri sodelujejo vsi mladinski aktivni v delovnih organizacijah z različnimi oblikami družbeno politične, vzgojne, kulturne in športne dejavnosti. Akcija traja že od februarja in bo končana oktobra, ko se prične 9. kongres ZMS v Murški Soboti. Na seji so obravnavali program konference, s posebnim ozirom na pripravo za ustanovitev republiške konference mladih delavcev. Izvolili so svojega delegata za republiško konferenco in imenovali več komisij.

V petek 7. junija popoldne ob 17. uri bodo slovesno otvorili prostore nove knjižnice na Bledu. Knjižnica je v stavbi bivšega družbenega doma na Grajski cesti, ki jo je že lansko leto začela obnavljati Kulturna skupnost Radovljica, dela pa je opravilo Obrtno gradbeno podjetje Bled. Na novo in sodobno opremljeno knjižnico so občani Bleda čakali že vsa povojna leta, zato je razumljivo, da bo ta dogodek privlačil številne kulturne in družbene delavce ter prijatelje knjig. Ob tej priložnosti bodo podelili posebno priznanje Kulturne skupnosti za dolgoletno požrtvovalno delo v knjižnici Veri Janežič, ki je gostila dosedanje knjižnice v lastni hiši.

Občinska skupščina je v začetku tedna izdala 1500 izvodov občinskega statuta v obliki brošure, ki ga je tatisnila in opremila Tiskarna in knjigovoznica Radovljica. Statute bodo razdelili 731 delegatom vseh zborov občinske skupščine, svetom KS in vodstvom občinskih družbeno političnih organizacij.

Zraven novega gasilskega doma v Zg. Gorjah je trgovsko podjetje Vetrgovina Špecerija Bled pred nekaj dnevi začelo graditi sodobno samopostrežno prodajalno, ki so jo občani gorjanskih naselij že dolgo pričakovali. Doslej je imela Špecerija manjši trgovski lokal v zasebni hiši.

Glede na to, da blizu dvajset delovnih organizacij v občini še ni podpisalo samoupravnih sporazumov o financiranju invalidskega in pokojninskega zavarovanja, stopnja iz poslovnega sklada ostane 0,90 in ne 0,95 % od OD, kolikor je bilo prvotno predvideno, je občinska skupščina poslala vsem TOZD in OZD, da to storijo v najkrajšem času. Za podpis s omenjenimi spremembami sta se zavzela tudi aktiv komunistov — neposrednih proizvajalcev in predsedstvo občinskega sindikalnega sveta.

V letošnjem proračunu občine je predvideno, da bodo zbrali 1.430.000 din turistične takse, kar je za 23 % več kot v 1973. letu, ko je znašala turistična taksa 1.162.284 din. Turistična taksa je po odloku o komunalnih taksah dohodek krajevnih skupnosti, ki pa jo v določenih odstotkih sporazumno namenijo turističnim društvom. Krajevne skupnosti bodo letos prejele skupno s turistično takso 3.437.600 ali 20 % več kot lani.

Lojze Tišov 70-letnik

V ponedeljek, 27. maja, je praznoval 70-letnico rojstva Lojze Tišov z Javornika. Več kot pol stoletja je aktiven družbeni delavec in opravlja številne naloge na različnih področjih družbene dejavnosti.

Že pred vojno je bil komunist in od leta 1941 aktiven v boju proti okupatorju. Po osvoboditvi je nadaljeval z delom v Železarji, v zadnjem času je bil zaposlen v službi za varstvo pri delu. Vedno se je trudil, da bi delavcem izboljšal delovne pogoje, da bi bilo na delovnih mestih manj poškodb.

Kljub visokemu življenjskemu jubileju in rahlemu zdravju še vedno deluje v organizaciji Zveze borcev NOV, v občinski zvezi DPM in vodi društvo prijateljev mladine na Javorniku. Več let je bil predsednik društva upokojevcev na Javorniku. Veliko je pripomogel, da se je društvo uveljavilo, mnogim starejšim, že upokojenim sodelavcem pa je z nasveti pomagal pri uveljavljanju pravic, ki jih vsebujejo predpisi s področja pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja.

Za svoje prizadevanje delo je prejel številna priznanja in odlikovanja, ob praznovanju dneva mladosti pa so mu podelili priznanje kot enemu najbolj prizadevnih mentorjev v aktivu ZM na Javorniku. Lojze je velik prijatelj mladine in si zato prizadeva, da bi bil rekreacijski center na Poljanah, namenjen mladini, čimprej zgrajen in prav tako tudi prostori za potrebe aktivna mladih v delavskem domu na Javorniku.

Ob visokem življenjskem jubileju Lojzetu Tišovu želimo predvsem zdravja in uspehov pri družbenem delu, obenem pa se pridružujemo čestitkam, ki jih je prejel ob praznovanju sedemdesetletnice.

Nove stolpnice s parkom, ki nastaja na nekdanjem pokopališču

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

Zadnja premiera v tej sezoni v jeseniškem gledališču

Mladinsko delo nas spomni na čase, ko smo se igrali in lovili okoli svojih domov, ali pa v okolici na Mercu, v Kurji vasi, na Belškem polju ali na Kresu in drugod. V otroški domišljiji smo si pričarali gradove iz papirja, čolne iz desk, lovili ribe z navadno vrvo, kuhali kamenje namesto mesa, jedli črn kruh kot belo pogačo in pečeno piško, izdelovali punčke iz cunj in puške iz lesa in še in še. Nismo pogrešali modernih, tehnično dognanih igrač. Bili smo srečni v svojem svetu.

In o taki deklici, ki je kot sirota brez staršev po vojni ostala sama, pripoveduje igrca Kristine Brenkove Na splavu (Čarobna palica), ki jo je kot zadnjo premiero v sezoni 1973/74 pripravilo jeseniško amatersko gledališče Tone Čufar.

Polonca je bila korajžno dekletce, vesele narave, bujne domišljije in je trdila, da ima v dlani nevidno čarobno palčico. Ta »nevidna čarobna palčica« pa je bilo v resnici njeno dobro srce. Njene želje so bile vedno le take, ki so se ji lahko izpolnile.

Pri igri sodelujejo najmlajši člani gledališča: Eva Stravsova, Nataša Mokorelova, Lora Domianova, Tilen Vister, Laura Koroševa, Maja Domianova, Bojan Pohar, Miro Črv, pomagajo pa jim pri tem Slava Maroševićeva, Vera Smukavčeva in Borut Verovšek. Sceno je pripravil Jože Bedič, glasbeno opremo Bojan in Dejan Svetlin, režijo pa Stanka Geršakova.

Delo je mladinsko, vendar je v njem prav priručno orisan otroški svet. Vredno si ga je ogledati predvsem tudi zaradi tega, ker bomo videli pred seboj najmlajše iz vrst gledališnikov, ki bodo mimogrede postali stober repertoarja in zaslužijo vso pozornost.

Predstave, ki se bodo od premiere 6. junija dalje vrstile kot zaključene za šolsko mladino, bodo na sporedu tudi v začetku naslednje sezone. Edina predstava za izven bo v nedeljo, 16. junija, popoldne ob 15.30, ki pa bo obenem tudi zadnja v letošnji sezoni.

Koncert gojencev glasbene šole

Ob sklepu šolskega leta prireja glasbena šola Jesenice

ZAKLJUČNI KONCERT

učencev vseh oddelkov šole v ponedeljek, 10. junija ob 19. uri v gledališki dvorani na Jesenicah.

S svojo udeležbo bomo dali priznanje mladim glasbenikom, ki s tako plemenito dejavnostjo izpolnjujejo svoj prosti čas.

Tečaji tujih jezikov za carinike

Delavska univerza na Jesenicah bo organizirala jeseni tečaje nemškega, francoskega in angleškega jezika za carinske delavce z Jesenic, Korenskega sedla, Rateč, Jezerskega in Ljubelja. Na tečajih bodo v 80 urah predelali snov tretje stopnje. Ker je le-ta zelo zahtevna in obsežna, so organizirali pripravniški tečaj, na katerem bodo dobili tečajniki osnovo za vpis v tečaj tretje stopnje. S tečajem so že pričeli v ponedeljek in bo trajal ves mesec junij z devetimi urami predavanj tedensko. Med kandidati za opravljanje izpita tretje stopnje je večina za nemški jezik. Ker bo izpit po zaključnem tečaju tretje stopnje obvezen, kažejo za učenje tujih jezikov prijavljenci veliko zanimanje.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

Rokomet

RK ŽABNICA : RK JESENICE

0:10 b.b.

V sredo, 29. 5., so jeseniški rokometarji odptovali v Žabnico, kjer naj bi se pomerili z istoimenskim moštvom, do tekme pa ni prišlo, ker so domači igralci tekmo predali in je bila pot Jeseničanov v Žabnico zaman. Graje vredna je poteza domačinov, ki niso predčasno obvestili moštva Jesenic, da tekme ne bo, oziroma, da jo bodo predali. Tako so se Jeseničani brez borbe uvrstili v naslednje kolo pokalnega tekmovanja.

RK JESENICE : RK STORŽIČ

12:16

Jesenice, 1. junija, igrišče za osnovno šolo, prvenstvena tekma I. GRL med RK Jesenice in RK Storžič iz Golnika, gledalcev 50, teren primeren za igro, sodnik Kramar iz Kranja.

Jeseničani so doživeli prvi poraz v spomladanskem delu I. GRL. Premagalo jih je moštvo, ki se je borilo za izpad.

Postava Jesenic: Šporar B., Dizdarevič 6, Šubic 1, Rebolj 3, Geršak 2, Pogačnik, Radinovič, Pavlič, Šporar J., Prešeren, Peternej, Ključanin.

Prvi so povedli gostje, domači pa so rezultat izenačili in povedli, kar je bilo tudi edino vodstvo v vsej tekmi, ker so gostje kmalu zatem izenačili in povedli in prvi polčas dobili z rezultatom 8:4.

Tudi v drugem polčasu so bili gostje boljši, čeprav so Jeseničani že na začetku zmanjšali rezultat na 6:8. Končni rezultat 12:16 je pravi prikaz igre na igrišču. Sodnik Kramar je sodil z manjšimi napakami, kar pa ni vplivalo na rezultat, niti ne na igro.

Jeseničani so zadnjo tekmo v prvi gorenjski rokometni ligi zaslužno izgubili. S slabimi podajami in slabo ter neresno igro so se kot novi prvaki I. GRL predstavili igralcem gostujočega moštva in gledalcem v slabi luči. Ker so igralci vedeli, da bodo prvaki, če tekmo izgubijo ali dobijo, tekme niso vzeli dovolj resno, namesto, da bi ravno zaradi tega zaigrali še bolj sproščeno in kot novi prvaki tudi resneje. Dobro so igrali le vratar Šporar B., Geršak, Dizdarevič in Šporar J., drugi pa so popolnoma zatajili.

Po končani tekmi so se igralci s trenerjem Lazorkom in tehničnim vodstvom pogovorili o storjenih napakah, o neresnosti igralcev, ki so svojo krivdo za poraz tudi priznali in obljubili trenerju, da se to ne bo več zgodilo ter da bodo do kvalifikacij 15. in 16. VI. za ljubljansko consko ligo redno trikrat tedensko trenirali. Na sestanku je bilo tudi sklenjeno, naj bi mladinska ekipa RK Jesenice odpotovala na republiško mladinsko prvenstvo, ki bo tudi 15. in 16. junija.

-tok

S SMUČARSKO ŠOLO ORGANIZIRATI PRIZADEVANJA ZA MNOŽIČNOST IN KAKOVOST

Čeprav je smučarska sezona za nami, so snežni plazovi, ki so kolikor toliko blizu komunikacij, še vedno polni smučarjev. Ravno zato je vprašanje, o katerem bo tekla beseda, tako aktualno danes kot je bilo včeraj in kakor bo jutri. Beseda je namreč o smučarskem športu v naši občini in prizadevanjih za večjo množičnost in kakovost. Pobudo za to razmišljanje nam je dal predsednik pionirskega referata pri smučarskem društvu Jesenice EDI KAVČIČ, ki je tudi avtor predloga šole smučanja v jeseniški občini. V razgovoru nam je Edi Kavčič o teh vprašanjih povedal naslednje:

Že v uvodu moram poudariti več ali manj znane stvari. Smučarski šport v naši občini je glede na klimatske pogoje oziroma ugodne snežne razmere in tradicijo ter končno tudi zaradi tega, ker je to šport, ki ga vsakdo lahko goji skozi vse življenje, zaradi česar ima velik pomen pri vzdrževanju kondicije in zato tudi v pogledu priprav na splošni ljudski odpor, potreben vse pozornosti. S tem nočem reči, da že doslej ni bil deležen posebne pozornosti, vendar pa je v vseh teh prizadevanjih manjkalo predvsem organiziranosti in načrtnosti v pospeševanju množičnosti in stalne kvalitete. Na to opozarja tudi dejstvo, da so smučarji iz naše občine v vseh smučarskih disciplinah leta in leta nosili državni primat, medtem, ko se zadnja leta z nami v korak, ali v nekaterih primerih celo pred nami, pojavljajo nova smučarska središča. Sicer pod okriljem smučarskega društva oziroma pionirskega referata aktivno deluje 50 do 60 cicibanov in pionirjev obeh spolov. Nismo pa dali dovolj poudarka najboljšim, niti še nismo izoblikovali meril do kakšne stopnje s treningi in tekmovanji lahko obremenjujemo najmlajše, da ne bi dosegli nasprotnega učinka, to je naveličanosti in odpora. Tudi naše komuniciranje s starši teh smučarjev, ki imajo pomembno vlogo pri motiviranju in spodbujanju svojih otrok v vztrajnem delu, ni bilo razvito.

Moram reči, da se je smučarsko društvo s temi vprašanji soočalo in tudi v tem pogledu delovalo, vendar do večje organiziranosti in načrtnosti ni prišlo. Pri tem moramo seveda vedeti, da je bilo društvo preveč obremenjeno z operativnim delom, to je s tekmovanji, organizacijo tekmovanj, objekti, materialnimi vprašanji in drugim pa seveda tudi s skrbjo za kadre. Iz tega razloga v društvu ni mogoče organizirano zajeti pospeševanja množičnosti in organiziranje ter načrtne skrbi za stalno rast kvalitete v vseh smučarskih disciplinah. V društvu je bilo vse to doslej, kakor pravimo v enem kosu in zato nismo ustrezno razvoju dosegli niti enega, niti drugega, to je niti potrebne množičnosti, niti načrtne in organizirane rasti kvalitete, ki naj bi izhajala iz množičnosti. Vse to so razlogi in motivi, da sem izdelal osnutek zamisli šole smučanja v občini, kot instituciji, ki naj bi strokovno, organizirano in načrtno skrbela za množičnost in razvoj kvalitete. Predlog ali osnutek šole smučanja naj bi se zato obravnaval le kot udeležujejo raznih svedenosti.

Mladinski odsek v planinskem društvu Javornik — Koroška Bela je zelo aktiven. Že lansko leto smo napravili nekaj izletov, letos pa s tem kar nadaljujemo. Naš prvi cilj je bil: udeležba na pohodu ob žici okupirane Ljubljane.

Kar lepa skupina se nas je odpeljala z vlakom v Ljubljano. Odšli smo proti Tivoliju, kjer je bil start, potem pa nas je pot vodila preko Rožnika, Rožne doline po ulicah na Trg revolucije, kjer je bila zaključna slovesnost, na kateri je govoril maršal Tito. Ogledali smo si tudi parado, v kateri so sodelovali pripadniki javne varnosti, ki so praznovali svojo 30-letnico. Popoldan smo se vrnili domov vsi zadovoljni in navdušeni ter sklenili, da se drugo leto spet udeležimo tega tradicionalnega pohoda.

V mesecu maju so gorenjska planinska društva imela nalogo — očistiti naravo v okolici svojih postojank. Naš cilj je bila letos okolica Krme. Do Mojstrane smo se odpeljali z avtobusom, potem pa smo odšli peš proti Krmi. Že po poti smo nabirali odpadke in jih dajali v prazne vrečke, ki smo jih v ta namen vzeli s seboj. Pri odcepu ceste, ki pelje v Kot so nas pozdravili prvi encijani. Po enopolturni hoji smo prispeli v Krmo. Po kratkem počitku smo pričeli z delom. Najprej smo starejšim planincem pomagali postaviti tablo, na kateri je bil napis: »Da čistoča bo v naravi, vse odpadke v maju spravi!« Pod napisom sta bili puščici, ki sta kazali na dva koša, ki smo jih namestili pod tablo. Potem je bilo treba očistiti vso ravnino okrog postojanke raznih papirjev, konzerv in drugih odpadkov. Po končanem delu smo dobili dobro malico, ki smo se jo vsi razveselili. Potem pa nas je čakalo še razvedrilo: s seboj smo imeli nogometno žogo. Tako smo v Krmi preživeli res lep dan.

Na dan mladosti 25. maja pa smo se udeležili tudi baklade po mestu Jesenice. Tokrat nam vreme res ni bilo naklonjeno, toda je vseeno uspela.

Ob dobrih vodnikih bomo z delom v letošnjem letu še nadaljevali. Če bo lepo vreme, bomo v kratkem napravili izlet na Golico. Za poletje pa so nam obljubili, da se bomo povzpeli še na našega očaka — Triglav.

Andrej Beg VI. b razred osnovna šola Koroška Bela

področju organiziramo. Dejstvo je namreč, da tudi v svetu vedno več pozornosti posvečajo zahtevnemu in množičnemu smučanju, od koder dobivajo talentirane posameznike.

Če v nekaj besedah orišem namen ustanovitve in samo zamisel šole smučanja, potem moram naglasiti, da je osnovni namen, da se preko take organiziranosti nudi vsem mladim šolarjem enotne in kvalitetne pogoje za učenje smučanja. Vsak osnovnošolec v občini se mora naučiti smučanja, zato naj bi mu prvo znanje posredovali najboljši smučarski strokovnjaki. Le tako pridobljeno znanje lahko pogojuje kasnejše uspehe in daje upanje, da bo pridobljeno smučarsko znanje v rani mladosti uporabljal skozi vse življenje kot telesno aktivnost in rekreacijo. Šolska športna društva in krajevne smučarske organizacije pa naj bi seveda začela delo programsko in organizirano nadaljevale in skrbela za kvaliteten množičen napredek smučanja na svojem območju. Najboljšim mladim smučarjem pa je seveda treba zagotoviti možnost napredka in izpolnjevanja na osnovi naravne selekcije. Od tu naj bi rastel s pomočjo najboljših strokovnjakov kvaliteten vrh tekmovalcev SD Jesenice.

Šola smučanja, kot družbena organizacija, osnovana na osnovi samoupravnega sporazuma in dogovora, bi morala delovati s profesionalnim vodstvom po sprejetem učnem programu. Le-ta naj bi imel več stopenj od osnovne in nadaljevalne šole smučanja, do tekmovalne šole in šole za odrasle oziroma programa rekreacijskega smučanja za mladino in odrasle. Osnovna šola smučanja naj bi se po zamisli izvajala prek šolskih športnih društev, ravno tako nadaljevalna pa še preko krajevnih športnih organizacij, med tem ko bi tekmovalno šolo izvajalo smučarsko društvo Jesenice, po dogovorih in glede na interes pa bi na posameznih območjih organizirali tudi šolo za rekreacijsko smučanje.

V svojem osnutku predlagam tudi učni program, vadbene prostore s finančno konstrukcijo za njihovo ureditev in nabavo smučarske opreme, kakor tudi potrebni kader in vire financiranja. Še enkrat poudarjam, da je to predlog ali zamisel, da bi se na tem področju dela v občini organizirali. Do te zamisli sem prišel na osnovi izkušenj v svetu in spoznanj pri delu v pionirskem referatu smučarskega društva. Ta moja informacija naj bi bila le začetek bolj poglobljenih razgovorov o teh vprašanjih.

Opravljenost delo pionirjev planincev v planinskem društvu Javornik — Koroška Bela

Vsako planinsko društvo ima svoj mladinski odsek, v katerega se vključujejo mladi planinci. Mladinski odsek ima nalogo, da vzgaja mlade v prave planince, ki imajo nalogo, da pomagajo starejšim pri obnavljanju planinskih koč in poti, da skrbijo za čistočo okrog njihovih postojank in se udeležujejo raznih svedenosti.

Mladinski odsek v planinskem društvu Javornik — Koroška Bela je zelo aktiven. Že lansko leto smo napravili nekaj izletov, letos pa s tem kar nadaljujemo. Naš prvi cilj je bil: udeležba na pohodu ob žici okupirane Ljubljane.

Kar lepa skupina se nas je odpeljala z vlakom v Ljubljano. Odšli smo proti Tivoliju, kjer je bil start, potem pa nas je pot vodila preko Rožnika, Rožne doline po ulicah na Trg revolucije, kjer je bila zaključna slovesnost, na kateri je govoril maršal Tito. Ogledali smo si tudi parado, v kateri so sodelovali pripadniki javne varnosti, ki so praznovali svojo 30-letnico. Popoldan smo se vrnili domov vsi zadovoljni in navdušeni ter sklenili, da se drugo leto spet udeležimo tega tradicionalnega pohoda.

V mesecu maju so gorenjska planinska društva imela nalogo — očistiti naravo v okolici svojih postojank. Naš cilj je bila letos okolica Krme. Do Mojstrane smo se odpeljali z avtobusom, potem pa smo odšli peš proti Krmi. Že po poti smo nabirali odpadke in jih dajali v prazne vrečke, ki smo jih v ta namen vzeli s seboj. Pri odcepu ceste, ki pelje v Kot so nas pozdravili prvi encijani. Po enopolturni hoji smo prispeli v Krmo. Po kratkem počitku smo pričeli z delom. Najprej smo starejšim planincem pomagali postaviti tablo, na kateri je bil napis: »Da čistoča bo v naravi, vse odpadke v maju spravi!« Pod napisom sta bili puščici, ki sta kazali na dva koša, ki smo jih namestili pod tablo. Potem je bilo treba očistiti vso ravnino okrog postojanke raznih papirjev, konzerv in drugih odpadkov. Po končanem delu smo dobili dobro malico, ki smo se jo vsi razveselili. Potem pa nas je čakalo še razvedrilo: s seboj smo imeli nogometno žogo. Tako smo v Krmi preživeli res lep dan.

Na dan mladosti 25. maja pa smo se udeležili tudi baklade po mestu Jesenice. Tokrat nam vreme res ni bilo naklonjeno, toda je vseeno uspela.

Ob dobrih vodnikih bomo z delom v letošnjem letu še nadaljevali. Če bo lepo vreme, bomo v kratkem napravili izlet na Golico. Za poletje pa so nam obljubili, da se bomo povzpeli še na našega očaka — Triglav.

Andrej Beg VI. b razred osnovna šola Koroška Bela

Samostojna razstava Franca Dolinška

Na deseti letošnji razstavi, ki jih organizira in pripravlja likovna sekcija DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice, se bo s prvo samostojno razstavo predstavil slikar FRANCE DOLINŠEK. Nedvomno tak samostojni nastop ne pomeni samo velike slikarjeve zavzetosti in materialne žrtve, temveč tudi določeno tveganje, kako bo njegova dela sprejelo občinstvo in likovna kritika. Zato je vsak samostojni nastop slikarja amaterja pomembno dejanje, vredno vse pozornosti.

FRANC DOLINŠEK se je rodil 18. julija 1908 v Zagorju ob Savi. Leta 1937 je prišel na Jesenice in se zaposlil na gradbenem oddelku takratne Kranjske industrijske družbe oziroma današnje železarne Jesenice, kjer je bil po 25 letih dela kot pleskarski mojster tudi upokojen.

Franc Dolinšek je upokojeni pleskarski mojster in vztrajen likovni amater. Dober je v risbi, preudaren v kompoziciji. Leži mu akvarel in je škoda, da se mu je odtujil. Sedaj se loteva oljnih del s preveliko previdnostjo in barvni kompoziciji. Je klen realist na stopnji v umetniško prelivajoče se dekorativnosti. Tako je o njem napisal kronist leta 1966, ob dvajsetletnici DOLIK, kate-rega član je slikar že od leta 1953. S svojo prvo samostojno razstavo, na kateri predstavlja 24 akvarelov samih tihožitij, slikar tudi potrjuje citirano trditve.

Avtor se je v svoji slikarski karieri poleg oljne tehnike in akvarela, loteval tudi grafike, znan pa je tudi kot realizator številnih zelo kvalitetno izvedenih turističnih reliefov in panoram.

V dvajsetih letih delovanja v DOLIK se je slikar več kot šestdesetkrat predstavil na kolektivnih slikarskih razstavah na Jesenicah in izven (Mojstrana, Kranjska gora, Javornik, Bled, Radovljica, Gorje, Kropa, Tržič, Kranj, Škofja Loka, Žiri, Ljubljana, Šoštanj, Trbovlje, Maribor, Ankarana, Krško in v zamejstvu — Italija: Čedad, Trbiž in Avstrija: Celovec).

Pokrovitelj prve samostojne razstave Franca Dolinška je temeljna organizacija združenega dela VZDRŽEVANJE, ENERGIJA IN TRANSPORT — železarne Jesenice.

Razstavo bodo odprli jutri, 8. junija, ob 18. uri v mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah s kratkim kulturnim programom. Odprta bo do vključno 19. junija vsak dan od 9. do 12. in od 15.30 do 19.30 ure, razen ob nedeljah, ko bo odprta le dopoldan.

Uspelo gostovanje Jeklarja na Koroškem

Moški zbor Jeklar, ki ga sestavljajo sedanji, nekdanji in bodoči železarji, je gostoval v okviru programa kulturne skupnosti Jesenice in pod pokroviteljstvom Slovenske prosvetne zveze v Celovcu v nedeljo, 26. maja, v Ločah pri Baškem jezeru na avstrijskem Koroškem. Zbor se je za gostovanje na Koroškem pod vodstvom zborovodje Polde- ta Ulage zelo dobro pripravil. Imel je skrbno izbran program, ki je obsegal v prvem delu umetne, v drugem tuje in v tretjem delu narodne pesmi. Program pa sta dopolnila člana zbora Jaka Jeraša, ki je solist ljubljanske opere in Andrej Kosem, ki je član mestnega gledališča v Celovcu z opernimi arijami. Pri klavirju je bila korepetitorica ljubljanske opere Milena Trost.

V kulturnem domu v Ločah se je na koncertu zbralo nad 300 v Ločah in okolici živčnih Slovencev. Nastopajoče je uvodoma pozdravil predsednik slovenskega kulturnega društva Jepa — Baško jezero Hans Šimen.

Z uvodno Prešernovo Zdravljico Ubald Vrabčevi priridebi se je Jeklar predstavil kot slovenski moški zbor, kakršen v Ločah še ni nastopil. Z naslednjo Puntarsko se je spomnil 500-letnice slovenskih kmečkih uporov, s partizansko Tam na Pugled gori pa se je poklonil pevcu in komponistu koroških in drugih narodnih pesmi Luki Kramolcu, kar je pripomoglo k stiku občinstva z zborom. Navdušenje občinstva se je stopnjevalo od pesmi do pesmi, kronano pa je bilo z nastopom solistov Jeraše in Kosma.

Občinstvo je s posebnim zanimanjem prisluhnilo drugemu delu pro-

grama, v katerem je Jeklar zapel po eno dalmatinsko, avstrijsko, furlansko, italijansko, rusko in črnsko duhovno. Zopet je navdušil nastop obeh solistov z opernimi arijami, še posebno Jeraša s Seviljskim brivcem. Zadnji del programa je pričel Jeklar s koroško narodno Nmau čez izaro, ki je nastala prav v tem kraju. Sledili sta še dve koroški narodni, nato slovenske narodne, za zaključek pa je zbor zapel Gorenjce iz Antona Foersterjeve opere Gorenjski Slavček.

Z gostovanjem v Ločah je Jeklar neprisiljivo uspel. To je poudaril ob zaključku tudi predsednik domačega slovenskega kulturnega društva, ki je med drugim dejal: »Vaš obisk in kulturno doživetje, ki sta ga nudili tukaj živčim Slovincem z nocošnjim koncertom bo za nas nepozaben. Takega zbora v naši dvorani še nismo slišali, zato vas vljudno vabimo, da še pridete k nam!« Po izmenjavi šopkov z rdečimi nageljni je izročil predstavnik železarne Jesenice sekretar Dušan Stare slovenskemu kulturnemu društvu v Ločah v spomin umetniško mapo Razvoj železarstva na Gorenjskem, predstavnik kulturne skupnosti Jesenice Strečko Krč pa knjižna darila. Ob zaključku koncerta se je nastopajočim v imenu Šentjakobčanov zahvalil tudi Simej Martinjak, ki je med drugim dejal: »Želimo, da s takim programom, ki dokazuje, da smo narod, ki želi imeti z vsemi najboljše odnose, še pridete.«

Koncertu, ki sta ga kronala solista Jeraša in Kosem, sta pripomogla tudi napovedovalca Darinka Koroševa in Janez Kavčič. Na uspeh, kakršnega Jeklar še ni dosegel, so lahko ponosni vsi nastopajoči in sodelujoči, zato bi bilo prav koncert ponoviti na Jesenicah.

Uče

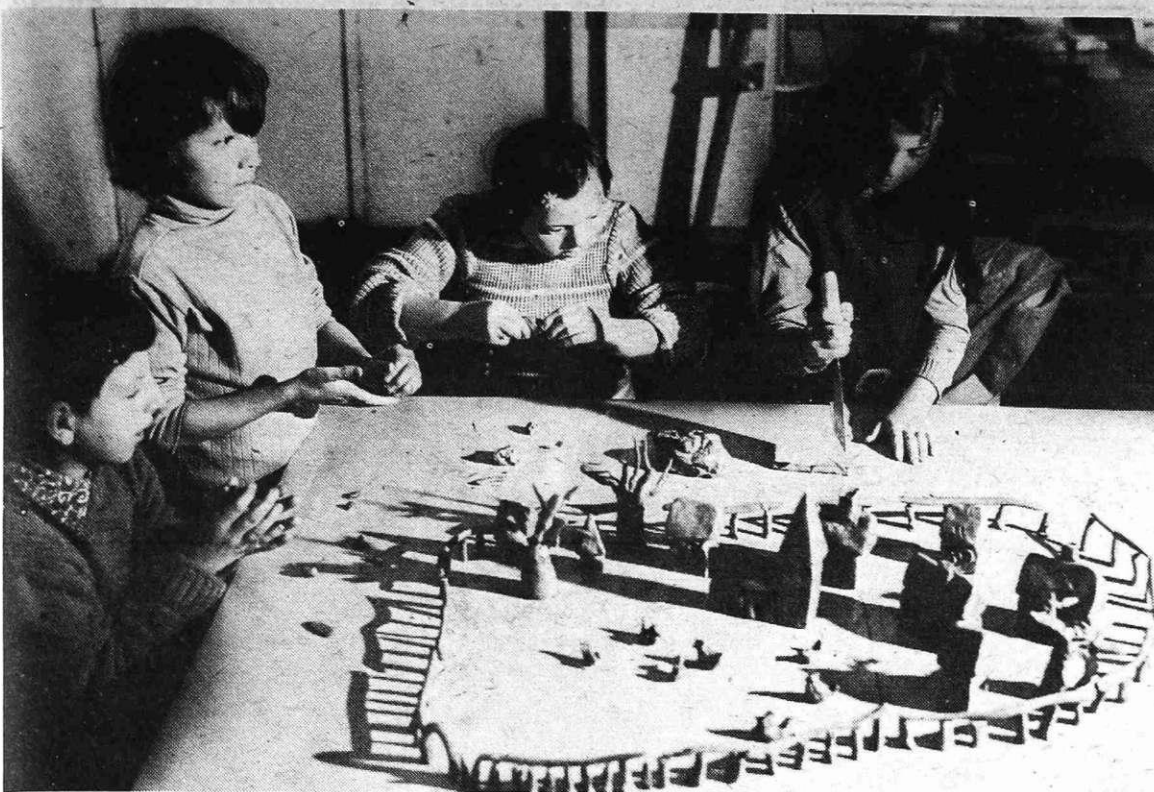
J slov sod (Lj) gos put prij izlc ekij Lju bre sta ki Tel čen se fav igru des tek ogr sar (igr ige nel Jes tek 12. Mi No

tek cev (ot) vel na pr jih ok izk biv biv nil

M F

sne pa nik koj tal ne bre lu te et mi pri po alj

šte ga. dvi tel let ste let da

Učenci posebne osnovne šole Jesenice pri oblikovanju

Košarka

JESENICE : ILIRIJA (člani)
72:67 (37:37)

Jesenice, 30. maja tekma za jugoslovanski pokal, gledalcev 200, sodnika Rus (Kranj), Mladenović (Ljubljana).

V prvem kolu tekmovanja za jugoslovanski pokal na področju republike Slovenije, so Jeseničani pripravili veliko presenečenje, ko so izločili iz nadaljnjega tekmovanja ekipo zveznega drugoligaša Ilirijo iz Ljubljane.

Kljub temu, da so gostje nastopili brez treh igralcev, so vseeno predstavljali višje in izkušenejše moštvo, ki redno trenira tudi v mrtvi sezoni. Tekma je bila ves prvi polčas izenačena. V začetku drugega polčasa so se Jeseničani otesili treme pred favoriziranim nasprotnikom ter z igro, ki je navdušila gledalce dosegli deset točk prednosti. Do konca tekme Ljubljančani niso več uspeli ogroziti zmage domačih, ampak so samo omilili razliko.

Gledalci so zadovoljni zapustili igrišče, saj je bila to ena najboljših iger domačega moštva v zadnjih nekaj letih. Naslednji nasprotnik Jeseničanov v pokalu in datum tekme še ni znan.

Nastopili so: Vujačić 20, Vauhnik 12, Smid 2, Bizalj, Balič, Piriš 14, Mišič, Mihelič, Čampa 16, Lozar 8, Noč.

JESENICE : KOPER 82:87
(50:46)

Jesenice 1. junija, prvenstvena tekma 6. kola v I. SKL — B gledalcev 350, sodnika Lilik in Ribnikar (oba Ljubljana).

Po desetih zaporednih zmagah in velikem uspehu v pokalu z zmago nad Ilirijo, so Jeseničani doživeli prvi poraz v prvenstvu. Premagala jih je mlada in visoka ekipa Kopra okrepljena z dvema starejšima in izkušenima igralcema: Korenom, bivšim igralcem Jesenic in Obidom, bivšim igralcem Tolmina ter Vrhniko.

V prvem polčasu je bila tekma dinamična, saj je potekala v znamenju hitrih in kratkih toda uspešnih napadov. Jeseničani so vodili ves prvi polčas in do 16.

minute drugega polčasa. Pri vodstvu 78:75 se je Jeseničanom ustavilo in Koprčani so povedli z 81:78. Nato so domačini še enkrat uspeli povesti z 82:81 in obstali, gostje pa so s premišljeno igro v napadu na čelu s svojim najstarejšim in najizkušenejšim igralcem Obidom dosegli še šest točk. Ravno on je s svojo rutino priboril zmago svojemu moštvu, saj je v zadnjih štirih minutah sam dosegel 11 točk.

Eden od vzrokov za poraz je nedvomno v tem, da kljub prizadevanju v zadnjih minutah niso uspeli zavrniti izredno razpoložene Obida. Četrtekova tekma za pokal, kjer so Jeseničani zaigrali odlično, čez dva dni pa take igre zaradi utrujenosti in pomanjkanja koncentracije niso uspeli ponoviti. Pri tem je treba reči, da bi bili pred začetkom prvenstva vsi zadovoljni, če bi se moštvo obdržalo v ligi, po začetnih uspehih pa je moštvo postalo iz kandidata za izpad, kandidat za vrh, kar je pomenilo iz tekme v tekmo večje obremenitev za mlade igralce. Upajmo da ta poraz ne bo negativno vplival na igralce in publiko in da se bodo prihodnjo soboto iz srečanja z Elektrom v Šoštanj ponovno vrnil kot zmagovalci.

Nastopili so: Vujačić 29, Vauhnik 5, Smid, Bizalj, Babič, Piriš 42, Mišič 2, Mihelič, Čampa, Lozar 2, Noč 2.

SLOVAN : JESENICE (ženske)
67:29 (20:15)

V V. kolu II. ženske SKL, so jeseniške košarkarice gostovale v Ljubljani pri moštvu Slovana. Na pot je odšla oslabiljena ekipa brez Zormanove in Pavličkove, ki sta zaradi šolskih obveznosti ostali doma.

Kljub temu, da je v Ljubljano odšla nepopolna ekipa pa se naša dekleta niso predala, čeprav je bil njihov cilj doseči čim ugodnejši rezultat, oziroma čim manjši poraz proti mnogo starejšim in rutinarim košarkaricam Slovana. Le-te imajo dolgoletni staž nastopanja v I. slovenski ligi, katero so lansko sezono zapustile iz protesta, ker ni obveljal njihov predlog za delitev I. slovenske lige v dve skupini.

Ravno zato je razveseljiv rezultat prvega dela tekme, v katerem so Jeseničanke imele skoraj dvanajst

minut igro popolnoma v svojih rokah. Z izredno dobro agresivno obrambo ter hitrimi protinapadi, od katerih pa je bilo žal premalo uspešno zaključenih, so uspeli držati ravnotežje s fizično močnejšimi domačinkami. V nadaljevanju so imele nekaj minut krize, ki so jo domačinke izkoristile in uspeli odločiti polčas v svojo korist z rezultatom 20:15.

V drugem delu so gostje popustile, razen tega pa so igrale slabše v obrambi, zaradi velikega števila osebnih napak. To so domačinke izkoristile in uspeli zmagati z visokim rezultatom 67:29.

Za Jesenice so tokrat nastopile: Kristan D. 2, Papler 8, Malacko, Lihtineger, Markež, Purger 9, Varl, Možina 4, Uran 6, Kristan N.

Po petih kolih jeseniške košarkarice zasedajo šesto mesto na prvenstveni lestvici.

Do konca spomladanskega dela prvenstva čaka Jeseničanke še srečanje z vodočo ekipo Bežigrad 74, ki je bila odigrana v sredo, 5. junija, na Jesenicah, gostovanje pri konurentkah za obstanek v ligi, ekipi Domžal, srečanje z ekipo Postojne na Jesenicah in v zadnjem kolu spomladanskega dela prvenstva gostovanje v Kočevju. Medtem pa se bodo 19. junija pomerile tudi z ekipo Triglava v pokalnem tekmovanju. Bralcem železarja pa dolgujemo še rezultat tekme IV. kola prvenstva, v katerem se jeseniške košarkarice doma visoko izgubile z ekipo Kladivarja iz Žirov z rezultatom 63:14. Br.

Šah

JUNIJSKI HITROPOTEZNI
TURNIR

Zadnjega hitropoteznega turnirja pred poletnim počitkom, v nedeljo 2. VI., se je udeležilo skromno število tekmovalcev (12). Tudi kvalitativno je bil turnir slabši kot sicer, premočno pa je bil zmagal drugokategorik Janec Ciuha.

Vrstni red: 1. Janec Ciuha 17, 2. Franci Ravnik 15, 3. Dragan Grbič 14,5, 4. in 5. Alojz Železnik in Milan Vuković 12,5 itd.

Šahovski dom bo odprl do konca junija in sicer v torek in petek od 18. do 22. ure zvečer in v nedeljo od 9. do 13. ure dopoldne. KT

KINO RADIO

8. junija ameriški film NOMADI S SEVERA ob 15. uri

8. in 9. junija ameriški barvni film KRVAVI LO ob 17. in 19. uri, režija Don Medford, v glavni vlogi Oliver Reed

10. in 11. junija ameriški CS barvni film ŠAMPION RODEA ob 17. in 19. uri, režija Sam Peckinpoh, v glavni vlogi Steve McQueen

12. junija francosko-italijanski barvni film RAZPOSAJENI ob 17. in 19. uri, režija John Berry, v glavni vlogi Johny Holiday

13. junija ZAPRTO

14. junija ameriški barvni film OKUSI DRAKULOVO KRI ob 17. in 19. uri, režija Peter Sasoly, v glavni vlogi Christopher Lee

15. junija ameriški CS barvni film POTEPUH ob 17. in 19. uri, režija Zoran Čolić, v glavni vlogi Krik Douglas

KINO PLAVŽ

8. in 9. junija ameriški CS barvni film ŠAMPION RODEA ob 18. in 20. uri

9. junija ameriški barvni film NOMADI S SEVERA ob 10. uri

10. in 11. junija ameriški barvni film KRVAVI LO ob 18. in 20. uri

12. junija ZAPRTO

13. junija ameriški barvni film OKUSI DRAKULOVO KRI ob 18. in 20. uri

14. junija francoski italijanski barvni film RAZPOSAJENI ob 18. in 20. uri

15. junija italijanski CS barvni film DANES MENI, JUTRI TEBI ob 18. in 20. uri

KINO KRANJSKA GORA

8. junija ameriški barvni film PLAMEN IN PUŠČICA

9. junija ameriški CS barvni film ORLI NAD LONDONOM

12. junija ameriški CS barvni film ŠAMPION RODEA

13. junija francosko italijanski barvni film RAZPOSAJENI

15. junija ameriški barvni film KRVAVI LOV

Gledališče

SOBOTA, 8. 6., ob 19.30, Ostrovska: VOLKOVI IN OVCE — gostovanje SNG Drama Ljubljana.

SREDA, 12. 6., ob 17. uri, K. Brenkova: NA SPLAVU — mladinska igra — gostovanje amaterskega gledališča Tone Čufar na Dovjem.

ČETRTEK, 13. 6., ob 17. uri, K. Brenkova: NA SPLAVU — mladinska igra — gostovanje amaterskega gledališča Tone Čufar na Breznici.

RAZPIS ŠTIPENDIJ

Splošna bolnica Jesenice razpisuje štipendije za šolanje v naslednjih zdravstvenih srednjih šolah:

2 štipendiji za medicinske sestre
ginekološko-porodniške smeri
3 štipendije za medicinske sestre
otroške smeri
5 štipendij za medicinske sestre
splošne smeri

Štipendija se izplačuje v višini kot jo določa interni splošni akt. Prošnje za štipendijo pošljite do 20. 6. 1974 na naslov: Splošna bolnica Jesenice.

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega dragega sina, brata in strica

MAKSA MLAKARJA

se iskreno zahvaljujemo miličnikom Jesenic, komunalnim delavcem ter dr. Dražiču, kateri so prvi priskočili k ponesrečencu na pomoč. Veliko zahvalo smo dolžni Viktorju Štiherlu, Nacu Čehu in Anici Čerin za usluge ob težkih trenutkih. Zahvaljujemo se sosedom za venec, vsem darovalcem cvetja, godbi za žalostinke in vsem, ki so nam izrazili sožalje ter našega Maksa spremili na zadnji poti. Ob tem izrekamo tudi zahvalo dr. Rojčevi za zdravljenje.

ZALUJOČI: ata Franc, brat Andrej, sestre Betka in Maruša z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru strojnega vzdrževanja se iskreno zahvaljujem za nakazano denarno pomoč v času moje bolezni.

Alojz Pfajfar,
strojno vzdrževanje Bela

ZAHVALA

Prisrčna hvala sindikalnemu odboru jeklovleka za podarjeni denar v času mojega bolovanja.

Anka Groznik

IZGUBLJENA VERIŽICA

V umivalnici za vzdrževalce v ladjarni Bela sem pozabil zlato verižico, ki mi je drag spomin. Zato prosim poštenega najditelja, da mi jo vrne. Miro Kržišnik

ZAHVALA

Zahvaljujem se tovarniški konferenci sindikata Železarne, sindikalnemu odboru v obratu ter sodelavkam in sodelavcem iz površinske obdelave v III. hali, v centralnem skladišču ter skladišču na Beli za denarno pomoč, ki sem jo prejela ob izgubi moža.

Fatima Zaimović z otroki

DEŽURNE TRGOVINE
V NEDELJAH V ČASU
POLETNE SEZONE 1974

V nedeljo 9. junija sta
dežurni trgovini
— samopostrežna Špecerija
market Union
— klasična Rožca 7 Koroška
Bela — v vasi

Marjan Manfreda

FRDAMANE POLICE

2

Moti me mehak sneg pa tudi težak nahrbtnik, tako da plezam ves čas na meji padca, čeprav teren sam ni težak. Vrvi bo kmalu konec, vendar nikjer ne najdem primerne stojišča. Naposled izpod snega izkopljem majhen skalni pomol. Pri varovalnem klinu pa se zamakne: nikjer ni primerne razpoke. Iščem, a vse zaman. Čas neusmiljeno hiti. V teh razmerah ne moreva in ne smeva biti brez varovanja. Ne preostane mi drugega, kakor da izvrtam luknjo in zabijem svredovec. Težko mi je, ker je to moj prvi klin te vrste. Če pa moram izbirati med varnostjo in alpinistično etiko, sem za varnost, ker je to lahko tudi življenje. V tolažbo mi je, da ga nisem zabil za napredovanje. Sedaj Stane lahko pride za menoj. Verjetno je pošteno premražen. Žal pa tu ni pomoči — to dolgo, neusmiljeno čakanje spada k zimskemu alpinizmu. Prav zato tudi je tako malo zimskih vzponov.

Ceprav mi je bilo prej od napornega plezanja vroče, me pošteno zebe, ko Stane pride do mene. Odpravi se naprej. Varujem ga. Le počasi napreduje. Ne smem pomisliti, da bom najmanj dve uri stal na mestu, pripet na skalo. Kmalu drgetam po vsem telesu.

Sonce sije v zgornji del stene. Po grapi na desni neprestano letijo plazovi. Ne vem, kako bo, ko bova morala čez v drugi del stene. Raje ne mislim — to bo šele jutri.

Stane se muči nad menoj; čisti oprinke in stope. Sneg mi leti za vrat. Vrvi je konec. Kmalu bom rešen, kajti edini način, da se ogreješ, je gibanje. Kaj vendar počenja tako dolgo? Spom-

nim se, kako sem sam brezupno iskal razpoko za klin. Končno odrešilni »pojdi«. Trd sem od mraza. Stane mi pomaga z vrvi. Počasi se razgibam in ogrejem in kmalu je bolje. S toploto se vrača tudi morala. Na stojišču sem. Dan se že krepko nagiba v drugo polovico. Kmalu si bova morala poiskati primeren prostor za prenočevanje.

Odpravim se naprej. Plezam počasi in previdno. Ne moreva si privoščiti padca, kajti samo zlomljena noga bi v teh okoliščinah lahko bila tudi smrt. Čas neusmiljeno hiti. Priplezam na majhno poličko. Tu bi si lahko uredila bivač. Precej snega zleti v globino, preden najdem primerno razpoko za klin. Nato varujem Staneta. Odločiva se, da bova noč prebivala nekoliko bolj levo. Čeprav je še uro časa, preden bo dan ugasnil, ne greva naprej. V tem času se bova pripravila na »udobno« prenočevanje. V pleznici si izkopljeva meter široko polico in zabijeva nekaj varovalnih klinov. Medtem se je stemnilo. V dolini se že prižigajo luči. Po tleh zloži vso opremo. Vsaka izolacija, čeprav trda, bo dobra. Lotiva se kuhanja. Za potešitev je že Maggi juha prav primerna. Danes se bova pošteno najedla, da bodo nahrbtniki lažji, pridobljena energija pa bo jutri še kako dobrodošla. Tople pijače ni nikoli preveč, zato si za konec skuhava še skodelico čaja. Ob osmih je na vrsti radijski pogovor z dolino. Ina nama sporoča, da se bo vreme poslabšalo. Ravno vesela novica to ni. Pripraviva se na spanje: zlezeva v spalni vreči, nato pa še v celzak. Utrujena sva in kmalu se pogrezneva v nemiren spanec.

Ponedeljek, 18. marca 1974

Proti jutrupostane hladneje. Še v spalnih vrečah se lotiva kuhe. Topel čaj se nama bo prav prilegel. Sonce naju ne sme dobiti tukaj, ker bo toplota ogrela led in sneg, zato bo nevarnost

plazov. Umakniti se morava iz nevarne plaznice. Tema je še, ko se pripravljava na odhod. Ob šestih, ko imava zvezo, Tone potrdi včerajšnje vremensko napoved. Od tu bi se še lahko vrnila, vendar nihče noče predlagati umika. Nadaljevala bova v vzponom. Na vrsti je eden tednjih odstavkov v steni: po grapi čez previs v desni del stene.

Dosežejo naju prvi sončni žarki. Kako prijetno toplo je! Stane je pripravljen za odhod. Stena je oživila: od vsepovsod letijo manjši ali večji plazovi — brez voznega reda. Tukaj sva sicer varna pred njimi, toda teško bova prišla čez previs. Stane se muči v kaminu. Veliko snega mora odkopati, da lahko nadaljuje. Počasi se vzdiguje kvišku. Da je mera težav polna, začne s previsa teči snežnica. Saj to je prava odjuga! Naredim nekaj posnetkov. Stane preklinja in se jezi. Kako se tudi nebi! Od zgoraj teče voda in ga moči po vsem telesu. Pod previsom je. Caka, da odhrumi plaz čez njegovo glavo. Izkoristil bo kratek premor pred naslednjim in poskušal izplezati. Zdaj! Hiti, kajti vsaka sekunda je dragocena. Naslednji plaz ga ne sme dobiti na tem mestu, ker ne bi zdržal pritiska. Težko je, brez klina ne gre. Mora se umakniti. Skrajni čas, kajti čez previs zopet prileti plaz. Še enkrat poskusi in zabije klin. Pomaga si s stopno zanko. Zgoraj se sliši prihajajoči plaz. Ker nima več časa, da bi se umaknil, ga oblije snežna gmeta. Vpije, prosi, roti, toda nič ne pomaga — plaz se izteče do kraja. Premočen spleza čez previs na stojišče. Zdaj sem jaz na vrsti za mrzlo kopel. Medtem se je pooblačilo. Danes je nahrbtnik drugega težji. Prečka ni težka. Ko sem v kaminu, šele vem, kako se je Stane počutil. Povsod kaplja voda. Ko se primerš, ti teče za rokav in naprej po telesu v čevlje. Hitim, kolikor morem. Še čez previs moram in konec bo

(Nadaljevanje na 12. strani)

Ali bomo s pritožbo kaj dosegli

Hokeyjsko društvo Jesenice je te dni poslalo konferenci Zveze drsalnih in kotalkarskih športov Jugoslavije pritožbo na sklep predsedstva tega foruma, ki je prekinjeno srečanje, odigrano 10. februarja med Olimpijo in Jesenicami v Ljubljani, registriralo s 5:0 za Olimpijo. Tako je bil odvzet naslov letošnjega državnega prvaka našim hokeyistom. V pritožbi hokeyjskega društva Jesenice je devet točk, v katerih so našeta že znana dejstva ob prekinitvi že omenjene tekme.

Kljub temu, da je večina ljubiteljev hokeyja seznanjena s stališči jeseniških hokeyistov, ki so vedno trdili, da sodnika Hegediš in Ladocki nista pravilno ukrepala, ko so 10. februarja naši že drugi zapustili igrišče in sta zato glavna krivca, da ni prišlo do nadaljevanja srečanja med Olimpijo in Jesenicami. To je v pritožbi jasno povedano, mi pa bomo še enkrat omenili le nekaj dejstev, ki so omenjena v pritožbi, ki pa jih hokeyjsko društvo Jesenice do sedaj ni uporabljalo kot dokaz o precejšnji zmoti predsedstva in nesprejemljivosti sklepa, ki so ga 7. maja sprejeli v Beogradu. Točka 4 omenjene pritožbe govori: »HK Olimpija je 15. februarja na televiziji, dan pozneje pa v časopisu Delo obvestil javnost, da predlaga novo tekmo zaradi ureditve in boljših odnosov v našem hokeyju. Toda zahteva po zaščiti zakonitosti, ki jo je HK Olimpija vložil 25. februarja, pa nasprotno kaže, da Olimpija ni mogla športno prenesti poraza, saj je bila ponovljena tekma odigrana tri dni prej — 22. februarja.«

V pritožbi je med drugim tudi zapisano: »Drsalno hokeyjski odbor mesta Beograd je vložil zahtevo po zaščiti zakonitosti 8. aprila in sicer proti sklepu odbora za hokey na ledu, ki je, kot vemo, odločil, da se odigra nova tekma med Olimpijo in Jesenicami. V svoji zahtevi med drugim poudarja, da pri omenjenem sklepu odbora za hokey niso upoštevane propozicije in pravila hokeyjske igre, ker je bil v podobnem postopku HK Partizan kaznovan, kaznovani pa so bili tudi njegovi igralci. Toda primer tekme med Olimpijo in Partizanom, ki je bila v okviru tekmovalnega sistema jugoslovanskega pokala, ni identičen s tekmo Olimpija — Jesenice, odigrane 10. februarja. Na tekmi med Olimpijo in Partizanom so se namreč igralci med seboj pretepali in se bili kaznovani prav zaradi tega in ne zaradi drugih okoliščin.«

»Želimo poudariti,« nadaljujejo v pritožbi naši hokeyjisti, »da nikoli nismo želeli, da se pravila ne spoštujejo. Prav nasprotno, bili smo prepričani, da le to lahko pomaga HD Jesenice, da ne bi vedno imel za zeleno mizo podrejenega položaja. Dobro vemo, da je HK Jesenice v naših razmerah veliko moštvo na ledeni ploskvi, toda ko se razpravlja o politiki in drugih stvareh, kjer kvaliteta naših igralcev ne vpliva na tovrstne izide, smo med najmanjšimi.« Zanimiva je tudi trditev, ki jo med drugimi poudarjajo: »Tretji gol jeseniškega moštva je bil dosežen neposredno pred koncem druge tretjine v 40. minuti. Sodnik za golom Grgec je gol priznal, prav zaradi tega pa je sodnik na ledu Ladocki odšel s plosčico na sredo igrišča in tako hotel nadaljevati tekmo. To sta potrdila tudi sodnika v svojih izjavah. Toda moštvo Olimpije ju je pri tem onemogočilo, ker je zapustilo igrišče. Pri tem so pomagali tudi organizatorji, ker so takoj po tem poslali na igrišče »rolbo«, da bi počistila led. Pri tem bi sodnika morala upoštevati člen 637 A pravil hokeyjske igre. Tekmo bi morala nadaljevati s sodniškim metom na sredi igrišča, seveda pa bi se pri tem morali

vrniti igralci Olimpije na led. Če pa se Ljubljanci po predpisnem času ne bi vrnili, bi sodnika morala zaključiti tekmo. V tem primeru bi bil rezultat 5:0 za Jesenice, če bi seveda sodnika dobesedno upoštevala pravila, ker vemo, da se Ljubljanci niso vrnili na ledeno ploskev v predpisnem času. To je vsekakor najhujša kršitev materialnih in formalnih pravil. Zato se v pritožbi sprašujejo: »Zakaj in na kakšen

način HK Olimpija lahko zapusti igrišče in ostane nekaznovan, ko pa isto stori kakšna druga ekipa, jo drastično kaznujejo, kar je potrdil tudi sklep predsedstva v Beogradu.«

Ob koncu pritožbe pa je zapisano, da je sklep predsedstva Zveze kotalkarskih in drsalnih športov Jugoslavije nezakonit in v nasprotju s pravili hokeyjske igre. Zaradi tega pa HD Jesenice predlaga: da konferenca hokeyjske zveze Jugoslavije razveljavi sklep predsedstva, ki se glasi: »Razveljavi se sklep odbora za hokey na ledu in se sprejme sklep tekmovalne komisije, tako da se registrira tekma med Olimpijo in Jesenicami z rezultatom 5:0 v korist Olimpije. Obenem se tudi uvede disciplinski postopek proti moštvi in vodstvu HK Jesenice ter sodnikom.«

Da se upoštevajo vsi sklepi odbora za hokey na ledu, ki so jih potrdili na izredni seji v Ljubljani 18. februarja letos ter da se potrdi regularnost prvenstva v hokeyju na ledu za leto 1973-74 in sicer z na ledu doseženimi rezultati.«

Preprečitev odhoda jeseniških hokeyistov na pokalno tekmo v Ljubljano ni bila samo odraz pripadnosti velikega števila delovnih ljudi klubu, temveč protest proti nemoralnim razmeram v hokeyjskem športu

JESENICE : BRITOF (člani)

4:3

V zadnjem kolu gorenjske nogometne lige sta se na igrišču Podmežaklo srečali članski moštvi NK Jesenice in NK Britof, ki je prvotno sporočil da zaradi mladinskega turnirja ne bo nastopil na Jesenicah, vendar so v zadnjem trenutku le prišli in sicer le z devetimi igralci. Zaradi prvotno odpovedane tekme so v prvem polčasu tudi domačini nastopili le z devetimi igralci, na gol pa je celo moral najboljši strelec Jesenic Donev II. v drugem polčasu pa se jim je pridružil še Komelj.

Prvi so povedli in sicer že v tretji minuti gostje, vendar so domačini z goloma Petkoviča in Suhonjiča prvi polčas zaključili v svojo korist. V drugem polčasu je iz številnih priložnosti prvo izkoristil Cimirotić, dve minuti kasneje pa še Petković. Ko je vse kazalo na popoln poraz gostov, so le-ti zmanjšali rezultat in po tem tudi vedno bolj ogrožali vrata domačinov. Ko je izenačujoč gol visel v zraku, je sodnik odpiskal konec tekme. Zaradi nepopolnih moštvev je težko dati oceno o igri domačinov, vsekakor pa so napadalci pred nasprotnikovim golom preveč komplicirali.

Za Jesenice so igrali Donev II, Jandrijevič, Despot, Donev I, Petrov, Komelj, Suhonjič, Petković, Cimirotić I in Topić.

BRITOF : JESENICE (mladinci)

5:6

Nogometni klub Britof je bil organizator finalnega turnirja štirih najboljših moštvev A in B skupine gorenjske mladinske nogometne lige. Najprej sta se srečali drugouvrščeni moštvi v A in B skupini NK Senčur in NK Naklo v borbi za tretje in četrto mesto. Zmagali so Senčurjani s 3:1 in se tako uvrstili na tretje mesto na Gorenjskem. V drugi tekmi pa sta se pomerili moštvi NK Jesenic in domačini Britofa, prvoouvrščeni v obeh skupinah. Regularni čas tekme se je končal neodločeno 3:3 (gole za Jesenice sta dosegla Kovačič dva in Trobič). Ker tudi podaljšek ni prinesel zmagovalca so streljali enajstmetrovke pri čemer so domačini dvakrat zatresli mrežo, gostje pa trikrat in tako zmagali s skupnim rezultatom 6:5 in s tem postali gorenjski mladinski prvaki.

Za turnir je vladalo med domačini veliko zanimanje, saj se je zbralo okrog 400 gledalcev, ki so navdušeno bodrili domače moštvo.

Jeseniški mladinci so nastopili v sestavi: Vukalič, Hribar, Ibrahimović, Samardžija, Kramar I, Kramar II, Kovačević, Sulejmanović, Trobič, Mlačnik in Ilić.

JESENICE : SAVA (pionirji)

6:4

Na Jesenicah so se preteklo soboto srečala na turnirju štiri najboljša pionirska moštva iz A in B skupine gorenjske nogometne lige. V prvem srečanju med drugouvrščeno LTH Skofja Loka in NK Naklo so zmagali Ločani s 3:0. V drugi tekmi pa sta se pomerili moštvi Jesenic in Sava Kranj, prvoouvrščeni v obeh skupinah. V regularnem času se je srečanje končalo neodločeno (gole za domačine sta dala Urek in Črnalič). Ker tudi podaljšek ni dal zmagovalca, so tudi na tem turnirju streljali enajstmetrovke pri čemer so imeli domačini več sreče in v skupnem rezultatu zmagali s 6:4 in tako postali pionirski prvaki Gorenjske.

Jeseniški pionirji so nastopili: Milošič, Majcenović, Subotić, Zubanović, Močnik, Kraljič, Jovičič, Omanović, Kovačević, Črnalič, Urek in Majstorović. M. Cimirotić

Uspehi in težave nogometnega kluba

Pretekli teden se je končala ena od najuspešnejših sezon nogometnega kluba Jesenice. Pionirji in mladinci so se uvrstili na prvo mesto v gorenjski ligi, člani pa so se povzpeli z zadnjega mesta po jesenskem delu tekmovalnega leta na tretje mesto.

Milan Budja, ki je neutrujen predsednik NK Jesenice od leta 1965, pri klubu pa dela že od l. 1957, nam je povedal nekaj besed o klubu, za katerega žrtvuje ves prosti čas.

Kakšno mesto zavzema nogomet med jeseniškimi športi?

Nogomet ni med tistimi jeseniškimi klubi, ki naj bi dosegel uvrstitev v kakšno visoko tekmovalno. Največ, kar mu je usojeno, je republiška liga. Ob interesih, ki so na Jesenicah in samih materialnih in kadrovskih možnostih, zaenkrat ni druge poti, čeprav za igralce, ki igrajo sedaj, to ni preveč vzpodbudno.

Ali je na Jesenicah dovolj mladih, ki bi radi postali nogometaši?

V naše vrste se vključuje predvsem delavska mladina ter učenci strokovnih šol, ki so prišli k nam iz drugih krajev. To je mladina, ki popoldne nima početi kaj drugega, mi pa smo jim na široko odprli naša vrata. Mladih je zmeraj dovolj, tako med igralci kot med gledalci, ko pridejo gledat svoje vrstnike.

Koliko denarja potrebujete za tekmovalne svojih ekip v eni sezoni?

Proračun nogometnega kluba za tekmovalna v okviru gorenjskih lig znaša približno 60.000 din. Če nekaj let nazaj pa v okviru občinske Zveze za telesno kulturo Jesenice oz. Športnega društva Jesenice dobimo največ 25.000 din dotacije in si moramo ostala sredstva priskrbeti kakor vemo in znamo. Lani smo zaključili sezono s 25.000 din dolga. V letošnjem letu pa nismo prejeli niti dinarja dotacije, čeprav je za nami že toliko dela.

Tako smo živeli na račun sredstev, ki smo si jih z velikim trudom priskrbeli sami. Zato razmišljamo, da bi sredi junija sklicali izredni občni zbor, da bi se pogovorili o nadaljnjem življenju nogometa na Jesenicah. V takih pogojih ni več moč delati.

Po uspehih, ki smo jih imeli prav spomladi, bi radi čez vse poletje trdno delali, da bi se v novem prvenstvu morda spet uvrstili v zahodno slovensko cono ligo; če je to sploh v interesu tistih, ki vodijo šport v naši občini. Za take priprave in delo bi potrebovali 40.000 din. Igralci so čisti amaterji ter jim nudimo le prehrano in prevoz na tekme ter povračila za izgubljene dneve.

Kakšno je delo predsednika nogometnega kluba?

V mladih letih sem bil nogometaš, zato je bilo zanimanje za nogomet zmeraj v meni. Čutim tudi veliko veselja do dela z mladino. Delo predsednika bi bilo lahko zato lepa zaposlitev v prostem času, če se ne bi prav v zadnjem času nakopičilo kar preveč težav.

Težave so nastale zaradi stalnega pomanjkanja denarja in nerazumevanja do drugih potreb kluba. Tudi organizacijske težave, igralci delajo na tri izmene, trener na dve izmeni, tako demobilizirajoče vplivajo, da človek včasih pomisli, če je sploh vredno, da se toliko trudi.

To so sicer okoliščine, ki jih prinaša sistem dela v tovarni, vendar mislim, da bi nekateri, ki so po svoji službeni dolžnosti zadolženi za razvoj športa in rekreacijo in tisti, ki so po svoji družbeni funkciji tudi zadolženi za delo z mladino in razvoj telesne kulture, lahko pripomogli, da bi bile težave, s katerimi se ubadamo amaterski delavci v športu, nekoliko manjše in lažje.

Odbojka

TURNIR V ŽIROVNICI

V organizaciji TVD Partizan Žirovnica je bil v nedeljo, 2. junija, odbojarski turnir za prehodni pokal. Nastopila so štiri moštva in sicer Blejska Dobrava, Hrušica in dve domači, ki so ju sestavljali eno mlado drugo pa nekoliko starejši igralci.

Prehodni pokal je osvojila ekipa Žirovnica I, 2. mesto Žirovnica II, 3. Blejska Dobrava in 4. Hrušica. Turnir, kateri je trajal celih pet ur, je dobro uspel in se uprava društva lepo zahvaljuje vsem sodelujočim ekipam.

Vedno bolj se kaže potreba, da se organizira občinska odbojarska liga, vmes pa turnirji v počastitev državnih in krajevnih praznikov ter raznih obletnic, ker le na tak način bomo dvignili kvaliteto tega športa.

Zahvala velja tudi sodniku Mirku Strnadu, ki je sodil vse tekme dobro in objektivno. M. K.

(Nadaljevanje z 11. strani)

teh muk. Težak nahrbtnik me vleče navzdol. Stane mi pomaga z vrvoj. Še malo pa bom čez. Plaz! Krčevito se oprimem skale. Kaj res ni mogel počakati? Obljube me sn ežna brozga. Ko je plaz mimo, grem naprej. Ne vem, kako bo, ko bova vsa premočena prestajala dolgo noč.

Sonce prekrivajo temni oblaki. Od nekod se privleče še megla in ovija gornji del stene v siv plašč. Postaja hladno.

Pri Stanetu sem. Ne govoriva veliko; skrb naju poslabšanje vremena. Zamenjava nahrbtnika. Grem. Čez majhen previs priplezam v lažji del. Ko se gibam, mi je toplo in mokre obleke skoraj ne čutim. Pridem do velike votline, dobro vidne iz doline. Tu si uredim stojišče. Varujem Staneta. Vrvi sta prepojeni z vodo; ožemam ju, ko mi drsita čez ramo. Pričenja me zebsti — drgetam in zobje mi sklepečejo.

Od zahoda piha mrzel veter. Včasih naju zakrije vlažna, siva megla. Če prične snežiti, se lahko zgodi, da sama ne bova prišla iz stene.

Hitiva, da bi prišla čim višje. Tu in tam veter razpiha meglo. V dolini pod nama je verjetno topleje, prijetnejše. Čedalje bolj me zebe in bojim se, da ne bom vzdržal. Zamenjava se. Naprej ne bo težko, zato tudi čakanje ne bo več tako dolgo.

Ves premažen odidem za Stanetom. Z gibanjem se vsaj malo ogrejem. Mrzla in mokra obleka se mi lepi po telesu. Megla postaja čedalje gostejša. Na stojišče priplezam ogret in boljše volje, Stanta pa mrzlo pošteno pesti. Pohitim naprej, da bi mu vsaj malo skrajšal to neprijetno in dolgo čakanje. Vrvi se

hitro iztečeta. Toplo mi je — koliko časa še? Odkopavam sneg in iščem razpoke. Povsod isto: vse so zalite z ledom. Počasi, vendar nezadržano se ohlajam. Čedalje bolj me zebe in kmalu drgetam po vsem telesu. Šele sedaj vidim, koliko človek prenese.

Temno postaja. Bo res že konec dneva? Pogledam na uro. Res je, kmalu se bo stemnilo. Tu nekje si bova morala najti primeren prostor za prenočevanje. Stane se brez nahrbtnika odpravi naprej — morda bo višje kaka primerna polica. Sporoči, naj z obema nahrbtnikoma nekako pridem za njim. Tako otovorjen s težavo priplezam do njega. Stane se že v temi odpravi še 20 metrov po grapi pod kamin. Tam si bova uredila bivak. V naplazenem snegu si izkopljeva snežno teraso. Ni ravno velika, vendar tolikšna, da bova dobro sedela. Čaka naju dolga, mrzla noč. Vse je mokro, prepojeno z vodo. Zlezeva v spalni vreči in celzak. Tako sva zaščitena vsaj proti mrzlemu vetru. Ob osmih se spet pogovarjava z dolino; Ina nam sporoča vremensko napoved, ki je še vedno slaba.

Lotiva se kuhanja. Da bi izkoristila vso toploto, ki jo daje majhen plinski gorilnik, kuhava pod celzakom. To početje ni prav nič prijetno: eden drži kuhalnik in posodo, drugi pa celzak, da ne pride v dotik z vročim kuhalnikom. Skuhava si vročo juho, ki naju ogreje in odžaja. Tudi prigrizneva nekaj — veliko tako nimava več. Skuhava še vroč čaj, ki naju prijetno ogreje.

Poizkusiva zaspati. Naslonjen na mrzlo skalo poslušam enkomerno pršenje dežja. Če prične snežiti, bova težko prišla na vrh. Taka, kakršna sva: premočena in izčrpana, ne bi dolgo vzdržala do prihoda reševalcev ali izboljšanja vremena. Za-

dremljem, a ne za dolgo, ker me pričinja zebsti. Nog skoraj ne čutim. Z gibanjem si jih poslušam ogreti. V čevljih imam mokro — nogavice bi lahko ožel. Če pritiseš hud mrz, mi noge lahko zmrznejo. Premočena obleka se bo na telesu za silo posušila. Stisneva se drug k drugemu; tako je topleje.

Torek, 19. marac 1974

Mraz. Vedno bolj je nevzdržen. Spet si pomagava s kuhalnikom: prižganega nekaj časa država pod celzakom. Tako se nekoliko ogrejeva. Za nekaj trenutkov zadremlem.

Trda tema je še, ko se pričneva pripravljati za odhod. Za zajtrk si skuhamo tople pijače. Nič ni prijetno v mrzli noči, vendar tudi v mokri vreči ne. Vse, kar čez dan ne bova potrebovala za plezanje, zloživa v nahrbtnika, plezalno opremo pa si obesiva po telesu.

Pričenja se daniti. Še vedno je stena ovita v sivo meglo. Dobro, da ne sneži. Ob šestih se pogovarjava s Tonetom. Nič dobrega nama nima sporočiti, le nekaj spodbudnih besed. Tudi to je nekaj — pravzaprav veliko. Poslovimo se.

Odpravim se v kamin nad nama. Ne izgleda posebno težak, vendar viden vara. Voda, ki se je čez dan cedila po skalah, je ponoči zmrznila. Gladko in spolzko je, dereze pa so nekeje na dnu nahrbtnika — le-ta pa pri Stantu! Vsak oprimek in stóp moram posebej očistiti ledu. Zabijem nekaj klinov, za katere pa vem, da so le v moralno oporo. Po centimetrih lezem kvišku. Kamin se konča s previsom, nad njim pa je strma grapa, zasuta s snegom. Na desni izplezam v grapo. V njej si uredim stojišče.